

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ

ഹരിഃ ഓം

- -

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ

തൈത്തിരീയ സംഹിതാ

ഷഷ്ഠം കാന്ധം

Note: Please refer to the book,TS Kandam 1 for notes and conventions used in this Compilation.

Table of Contents

6 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം ഷഷ്ഠം കാന്ധം	3
6.1 ഷഷ്ടകാണ്ഡേ പ്രഥമഃ പ്രശ്നഃ -	
സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം.....	3
6.2 ഷഷ്ടകാണ്ഡേ ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ -	
സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം.....	41
6.3 ഷഷ്ടകാണ്ഡേ തൃതീയഃ പ്രശ്നഃ -	
സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം.....	72
6.4 ഷഷ്ടകാണ്ഡേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ -	
സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം.....	103
6.5 ഷഷ്ടകാണ്ഡേ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ -	
സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം.....	129
6.6 ഷഷ്ഠ കാണ്ഡേ ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ -	
സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം.....	151

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

6 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

സംഹിതായാം ഷഷ്ഠം കാണ്ഡം

6.1 ഷഷ്ടകാണ്ഡേ പ്രഥമഃ പ്രശ്നഃ - സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം

6.1.1.1

പ്രാചീനവൗശം കരോതി ദേവമനുഷ്യാ ദിശോ വൃഭജന്ത
 പ്രാചീം ദേവാ ദക്ഷിണാ പിതരഃ പ്രതീചീം മനുഷ്യാ
 ഉദീചീൗ രൂദ്രാ യത് പ്രാചീനവൗശം കരോതി ദേവലോകമേവ
 തദ്-യജമാന ഉപാവർത്തതേ പരി ശ്രയത്യന്തർഹിതോ
 ഹി ദേവലോകോ മനുഷ്യലോകാ-ന്നാസ്മാലോകാത്
 സ്വേതവൃഥിവേത്യാഹുഃ കോ ഹി തദ്-വേദ യദ്-യമുഷിൻ
 ലോകേട്സി വാ ന വേതി ദിക്ഷതി കാശാൻ കരോ - [] 1

6.1.1.2

-ത്യുദയോർ ലോകയോരഭിജിന്തേ കേശശ്ശശ്രു വപതേ
 നഖാനി നി കൃന്തതേ മൃതാ വാ ഏഷാ താഗമേധ്യാ യത്
 കേശശ്ശശ്രു മൃതാമേവ താചമേധ്യാമപഹത്യ യജ്ഞിയോ
 ഭൂതാ മേധമുപൈത്യങ്ഗീരസഃ സുവർഗം ലോകം

യന്തോഽഹ്നു ദീക്ഷാതപസി പ്രാവേശയന്നഹ്നു സ്താതി
 സാക്ഷാദേവ ദീക്ഷാതപസി അവ രുന്ധേ തീർത്ഥേ സ്താതി
 തീർത്ഥേ ഹി തേ താം പ്രാവേശയൻ തീർത്ഥേ സ്താതി- [] 2

6.1.1.3

തീർത്ഥമേവ സമാനാനാം ദവത്യുപോഽശ്നാത്യന്തരത ഏവ
 മേധ്യോ ദവതി വാസസാ ദീക്ഷയതി സൗമ്യം വൈ ക്ഷൗമം
 ദേവതയാ സോമമേഷ ദേവതാമുപൈതി യോ ദീക്ഷതേ
 സോമസ്യ തന്മൂരസി തന്മൂവം മേ പാഹീത്യാഹ സ്വാമേവ
 ദേവതാമുപൈത്യഥോ ആശിഷമേവൈതാമാ ശാസ്ത്രേ
 ഽഗ്നേസ്തുഷ്ടാധാനം വായോർവാതപാനം പിത്യുണാം
 നീവിരോഷധീനാം പ്രഘാത- [] 3

6.1.1.4

ആദിത്യാനാം പ്രാചീനതാനോ വിശേഷാം ദേവാനാമോതൂർ
 നക്ഷത്രാണാ-മതീകാശാസ്തദാ ഏതഥ് സർവ ദേവത്യം യദ്-
 വാസോ യദ്-വാസസാ ദീക്ഷയതി സർവാഭിരേവൈനം
 ദേവതാഭിർ ദീക്ഷയതി ബഹിഃ പ്രാണോ വൈ മനുഷ്യ-
 സ്തസ്യാശനം പ്രാണോഽശ്നാതി സപ്രാണ ഏവ ദീക്ഷത
 ആശിതോ ദവതി യാവാന്വേവാസ്യ പ്രാണസ്തേന സഹ

മേധമുപൈതി ഏതം ദേവാനാം മസ്മി പിതൃണാം നിഷ്കാം
മനുഷ്യാണാം തദാ- [] 4

6.1.1.5

ഏതഥ് സർവദേവത്യം യന്നവന്നീതം യന്നവന്നീതേനാഭ്യക്തേ
സർവാ ഏവ ദേവതാഃ പ്രീണാതി പ്രച്യുതോ വാ
ഏഷോഽസ്മാപ്ലോകാദഗതോ ദേവലോകം യോ ദീക്ഷിതോ
ഽന്തരേവ നവന്നീതം തസ്മാ-നവന്നീതേനാഭ്യക്തേ ഽനുലോമം
യജുഷാ വ്യാവൃത്തയാ ഇന്ദ്രോ വൃത്രമഹൻ തസ്യ കന്നീനികാ
പരാഽപതത് തദാഞ്ജനമദവദ്യദാക്തേ ചക്ഷുരേവ ദ്രാതൃവൃസ്യ
വ്യക്തേ ദക്ഷിണം പൂർവമാക്തേ - [] 5

6.1.1.6

സവ്യച് ഹി പൂർവം മനുഷ്യാ ആഞ്ജതേ ന നി ധാവതേ
നീവ ഹി മനുഷ്യാ ധാവന്തേ പഞ്ച കൃത്യ ആക്തേ
പഞ്ചാക്ഷരാ പക്തിഃ പാക്തോ യജ്ഞോ യജ്ഞമേവാവ
രൂന്ധേ പരിമിതമാക്തേ ഽപരിമിതച് ഹി മനുഷ്യാ ആഞ്ജതേ
സതൃലയാഽക്തേ ഽപതൃലയാ ഹി മനുഷ്യാ ആഞ്ജതേ
വ്യാവൃത്തൈ യദപതൃലയാഞ്ജീത വജ്ര ഇവ സ്യാഥ്
സതൃലയാഽക്തേ മിത്രത്വായേ- [] 6

6.1.1.7

—ഏ॒നാ വൃ॒ത്രമ॑ഹ॒ൻമ॑സോ॒ഽ(1)പോ॒ഽ(1)ഭൃ॒മ്രിയ॑ത॒ താ॒സാം
 യ॑ന്മേ॒ധ്യം യ॑ജ॒ന്തിയ॑ശ്ച॒ സദേ॑വ॒മാസി॑ത് തദ॒പോദ॑ക്രാമ॒ത് തേ
 ദർഭാ॑ അ॒ഭവ॑ൻ യദു॒ർഭപു॑ഞ്ജീ॒ലൈഃ പ॒വയ॑തി യാ ഏ॒വ മേ॒ധ്യം
 യ॑ജ॒ന്തിയാഃ॑ സദേ॒വാ ആ॑പ॒സ്താഭി॑രേ॒വൈനം॑ പ॒വയ॑തി ദ്വാ॒ഭ്യാം
 പ॒വയ॑ത്യ—ഹോ॒രാത്രാ॑ഭ്യാമേ॒വൈനം॑ പ॒വയ॑തി ത്രി॒ഭിഃ പ॒വയ॑തി
 ത്രയ॑ ഇ॒മേ ലോ॑കാ ഏ॒ഭിരേ॑വൈനം॑ ലോ॒കൈഃ പ॒വയ॑തി
 പ॒ഞ്ചഭിഃ— [] 7

6.1.1.8

പ॒വയ॑തി പ॒ഞ്ചാക്ഷ॑രാ പ॒ക്തിഃ പാ॒ക്തോ യ॑ജ്ഞോ
 യ॑ജ്ഞാ॒യൈവൈ॑നം പ॒വയ॑തി ഷ॒ഡ്ഭിഃ പ॒വയ॑തി ഷ॒ഡ്വാ
 ജ॒തവ॑ ജ॒തുഭി॑രേ॒വൈനം॑ പ॒വയ॑തി സ॒പ്തഭിഃ॑ പ॒വയ॑തി സ॒പ്ത
 ച॒ന്ദാശ്ച॑സി ച॒ന്ദോഭി॑രേ॒വൈനം॑ പ॒വയ॑തി ന॒വഭിഃ॑ പ॒വയ॑തി
 ന॒വ വൈ॑ പു॒രുഷേ॑ പ്രാ॒ണാഃ സ॒പ്രാണ॑മേ॒വൈനം॑
 പ॒വയ॑ത്യേ॒കവി॑ശ്ശ॒ത്യാ പ॒വയ॑തി ദ॒ശ ഹ॒സ്ത്യാ അ॑ങ്ഗു॒ലയോ॑
 ദ॒ശ പ॒ദ്യാ ആ॑ത്മേ॒കവി॑ശ്ശോ യാവാ॑നേ॒വ
 പു॒രുഷ॑സ്തമ॒പരി॑വർഗം — [] 8

6.1.1.9

പവയതി ചിത്പതിസ്താ പുനാതിത്യാഹ മനോ വൈ
 ചിത്പതിർമനസൈവൈനം പവയതി വാക്പതിസ്താ
 പുനാതിത്യാഹ വാചൈവൈനം പവയതി ദേവസ്താ സവിതാ
 പുനാതിത്യാഹ സവിത്യുപ്രസൂത ഏവൈനം പവയതി
 തസ്യ തേ പവിത്രപതേ പവിത്രേണ യസ്മൈ കം പുനേ
 തച്ഛകേയമിത്യാഹാഽഽശിഷമേവൈതാമാ ശാസ്മേ | 9

(അതീകാശാൻ കരോത്യ - വേശയൻ തിർത്ഥ സ്താതി -
 പ്രഘാതോ - മനുഷ്യാണാം തദാ - ആക്തേ - മിത്രതായ്
 - പഞ്ചഭി - രപ്രിവിർഗ - മഷ്ടാചതാരിഃശ്ശ) (A1)

6.1.2.1

യാവന്തോ വൈ ദേവാ യജ്ഞായാപുനത ത ഏവാഭവൻ യ
 ഏവം വിദാൻ യജ്ഞായ പുനീതേ ദവത്യേവ ബഹിഃ
 പവയിതാഽന്തഃ പ്ര പാദയതി മനുഷ്യലോക ഏവൈനം
 പവയിതാ പുതം ദേവലോകം പ്രണയത്യദീക്ഷിത
 ഏകയാഽഹുത്യേത്യാഹുഃ സ്രുവേണ ചതസ്രോ ജുഹോതി
 ദീക്ഷിതതായ സ്രുചാ പഞ്ചമീം പഞ്ചാക്ഷരാ പക്തിഃ
 പാക്തോ യജ്ഞോ യജ്ഞമേവാവ രുന്ധ ആകൂത്യൈ

പ്രയുജേഗ്നയേ- [] 10

6.1.2.2

സ്വാഹേത്യാഹാഃകൃത്യാ ഹി പുരുഷോ യജ്ഞമഭി
 പ്രയുക്തേ യജേയേതി മേധായൈ മനസേഗ്നയേ
 സ്വാഹേത്യാഹ മേധയാ ഹി മനസാ പുരുഷോ യജ്ഞ-
 മഭിഗച്ഛതി സരസ്വതൈ പുഷ്ടേഗ്നയേ സ്വാഹേത്യാഹ
 വാഗൈ സരസ്വതീ പൃഥിവീ പുഷാ വാചൈവ പൃഥിവ്യാ
 യജ്ഞം പ്രയുക്ത ആപോ ദേവീർ ബൃഹതീർ വിശ്വശംഭുവ
 ഇത്യാഹ യാ വൈ വർഷ്യാസ്മാ- [] 11

6.1.2.3

ആപോ ദേവീർ ബൃഹതീർ വിശ്വശംഭുവോ യദേതദ്-യജുർന
 ബ്രൂയാദ്-ദിവ്യാ ആപോഃശാന്താ ഇമം ലോകമാ ഗച്ഛേയൂരാപോ
 ദേവീർ ബൃഹതീർ വിശ്വശംഭുവ ഇത്യാഹാസ്മാ ഏവൈനാ
 ലോകായ ശമയതി തസ്മാച്ഛാന്താ ഇമം ലോകമാ ഗച്ഛന്തി
 ദ്യാവാപൃഥിവീ ഇത്യാഹ ദ്യാവാപൃഥിവ്യോർഹി യജ്ഞ
 ഉർവന്തരിക്ഷ-മിത്യാഹാന്തരിക്ഷേ ഹി യജ്ഞോ
 ബൃഹസ്പതിർനോ ഹവിഷാ വൃധാതി- [] 12

6.1.2.4

-ത്യാഹ ബ്രഹ്മ വൈ ദേവാനാം ബൃഹസ്പതിർ ബ്രഹ്മണൈ-
വാസൈ യജ്ഞമവ രൂന്ധേ യദ്-ബ്രൂയാദ്-വിയേരിതി
യജ്ഞസ്ഥാണുമുച്ഛേദ്-വൃധാതിത്യാഹ യജ്ഞസ്ഥാണുമേവ
പരി വൃണക്തി പ്രജാപതിർ യജ്ഞമസൃജത സോഽസ്മാഥ്
സൃഷ്ടഃ പരാഞ്ചൈത് സ പ്ര യജൂരവ്ഹീനാത് പ്ര സാമ
തമൃഗുദയച്ഛേദ്-യദൃഗുദയച്ഛേത് തദാദ്-ഗ്രഹണസ്യാദ്-
ഗ്രഹണത്വമുചാ- [] 13

6.1.2.5

ജുഹോതി യജ്ഞസ്യോദ്യത്യാ അനുഷ്ടുപ്-ചന്ദസാ-
മുദയച്ഛേദിത്യാ-ഹുസുസ്മാദനുഷ്ടുഭാ ജുഹോതി
യജ്ഞസ്യോദ്യത്യൈ ദാദശ വാമ്സബന്ധാനുദയച്ഛേ-
ന്നിത്യാഹു-സുസ്മാദ്- ദാദശഭിർ വാമ്സബന്ധവിഭോ
ദീക്ഷയന്തി സാ വാ ഏഷർഗനുഷ്ടുഗ്-വാഗനുഷ്ടുഗ്-
യദേതയർചാ ദീക്ഷയതി വാചൈവൈനഃ സർവയാ
ദീക്ഷയതി വിശ്വേ ദേവസ്യ നേതൂരിത്യാഹ
സാവിത്രിയേതേന മർതോ വൃണീത സഖ്യ- [] 14

6.1.2.6

-മിത്യാഹ പിതൃദേവതൈതേന വിശ്വേ രായ ഇഷ്ടുധ്യ-
 സീത്യാഹ വൈശ്വദേവ്യേതേന ദധ്മം വൃണീത പുഷ്യസ
 ഇത്യാഹ പൗഷ്യേതേന സാ വാ ഏഷർഖ്സർവദേവത്യാ
 യദേതയർചാ ദീക്ഷയതി സർവാഭിരേവൈനം ദേവതാഭിർ
 ദീക്ഷയതി സപ്താക്ഷരം പ്രഥമം പദമഷ്ടാക്ഷരാണി ത്രീണി
 യാനി ത്രീണി താനൃഷ്ടാവുപ യന്തി യാനി ചത്വാരീ
 താനൃഷ്ടൗ യദഷ്ടാക്ഷരാ തേന- [] 15

6.1.2.7

ഗായത്രീ യദേകാദശാക്ഷരാ തേന ത്രിഷ്ടുഗ്യദ് ദ്വാദശാക്ഷരാ
 തേന ജഗതീ സാ വാ ഏഷർഖ്സർവാണി ഛന്ദാഽസി
 യദേതയർചാ ദീക്ഷയതി സർവേഭിരേവൈനം ഛന്ദോഭിർ -
 ദീക്ഷയതി സപ്താക്ഷരം പ്രഥമം പദം സപ്തപദാ ശക്വരീ
 പശവഃ ശക്വരീ പശൂനേവാവ രുന്ധ ഏകസ്മാദക്ഷരാദനാപ്തം
 പ്രഥമം പദം തസ്മാദ്-യദ്-വാചോഽനാപ്തം തന്മനുഷ്യാ ഉപ
 ജീവന്തി പൂർണയാ ജുഹോതി () പൂർണ ഇവ ഹി
 പ്രജാപതിഃ പ്രജാപതേരാപ്തേ ന്യൂനയാ ജുഹോതി
 ന്യൂനാദ്ധി പ്രജാപതിഃ പ്രജാ അസൃജത പ്രജാനാഽ

സുഷൈ ॥ 16 (അഗ്നയേ - താ - വൃധാത്യാ - ചാ -
സഖ്യം - തേന - ജുഹോതി - പഞ്ചദശ ച) (A2)

6.1.3.1

ഋഗ് സാമേ വൈ ദേവേഭ്യോ യജ്ഞായാതിഷ്ഠമാനേ കൃഷ്ണോ
രൂപം കൃത്വാപക്വതിഷ്ഠതാം തേമന്യന്ത യം വാ ഇമേ
ഉപാവർത്സ്യതഃ സ ഇദം ദവിഷ്യതീതി തേ ഉപാമന്ത്രയന്ത
തേ അഹോരാത്രയോർ-മഹിമാന-മപനിധായ
ദേവാനുപാവർത്തേതാമേഷ വാ ഋചോ വർണോ യച്ഛുക്തം
കൃഷ്ണാജിനസ്യേഷ സാമോ യത് കൃഷ്ണമുഖ്സാമയോഃ
ശില്പേ സ്ഥ ഇത്യാഹർഖ്സാമേ ഏവാവ രൂന്ധ ഏഷ- [] 17

6.1.3.2

വാ അഹോ വർണോ യച്ഛുക്തം കൃഷ്ണാജിനസ്യേഷ രാത്രിയാ
യത് കൃഷ്ണം യദേവൈനയോസ്തത്ര നൃക്തം തദേവാവ രൂന്ധേ
കൃഷ്ണാജിനേന ദീക്ഷയതി ബ്രഹ്മണോ വാ ഏതദ്-രൂപം യത്
കൃഷ്ണാജിനം ബ്രഹ്മണൈവൈനം ദീക്ഷയതീമാം ധിയച്ഛ
ശീക്ഷമാണസ്യ ദേവേത്യാഹ യഥായജുരേവൈതദ്-ഗർഭോ
വാ ഏഷ യദ്-ദീക്ഷിത ഉല്പം വാസഃ പ്രോർണ്യതേ
തസ്മാദ്- [] 18

6.1.3.3

ഗർഭാഃ പ്രാവൃതാ ജായന്തേ ന പുരാ സോമസ്യ
 ക്രയാദപോർണ്വീത യത് പുരാ സോമസ്യ ക്രയാദപോർണ്വീത
 ഗർഭാഃ പ്രജാനാം പരാപാതുകാഃ സ്യുഃ ക്രീതേ
 സോമേഽപോർണ്യുതേ ജായത ഏവ തദഥോ യഥാ വസീയാഽ
 സം പ്രത്യപോർണ്യുതേ താദൃഗേവ തദങ്ഗീരസഃ സുവർഗം
 ഘോകം യന്ത ഊർജം വൃദജന്ത തതോ യദത്യശീഷ്യത തേ
 ശരാ അഭവന്നൂർഗൈശ്ശരാ യച്ഛരമയി- [] 19

6.1.3.4

മേഖലാ ഭവത്യൂർജമേവാവ രുന്ധേ മധ്യതഃ സം നഹൃതി
 മധ്യത ഏവാസ്മാ ഊർജം ദധാതി തസ്മാന്നധ്യത ഊർജാ
 ഭൂജ്ഞത ഊർധ്വം വൈ പുരുഷസ്യ നാഭൈ മേധ്യ-
 മവാചീന-മമേധ്യം യന്മധ്യതഃ സംനഹൃതി മേധ്യം
 ചൈവാസ്മാമേധ്യം ച വ്യാവർതയതീന്ദ്രോ വൃത്രായ വജ്രം
 പ്രാഹരത് സ ത്രേധാ വൃദവത് സ്തൃസ്തൃതീയഽ രഥസ്തൃതീയം
 യുപസ്തൃതീയം- [] 20

6.1.3.5

ഘോഷന്തഃ ശരാ അശീര്യന്ത തേ ശരാ അഭവൻ തച്ചരാണാഽ
 ശരത്ഥം വജ്രോ വൈ ശരാഃ ക്ഷുത് ഖലു വൈ മനുഷ്യസ്യ
 ഭ്രാതൃവ്യോ യച്ചരഥയീ മേഖലാ ഭവതി വജ്രേണൈവ
 സാക്ഷാത് ക്ഷുധം ഭ്രാതൃവ്യം മധ്യതോഽപ ഹതേ
 ത്രിവൃദ്-ഭവതി ത്രിവൃദ്വൈ പ്രാണസ്രിപൃതമേവ പ്രാണം
 മധ്യതോ യജമാനേ ദധാതി പൃഥ്വീ ഭവതി രജജൂനാം
 വ്യാവൃത്യൈ മേഖലയാ യജമാനം ദീക്ഷയതി യോക്ത്രേണ
 പതീം മിമുനന്തായ- [] 21

6.1.3.6

യജേണാ ദക്ഷിണാമദ്യധ്യായത് താഽ സമഭവത് തദിന്ദ്രോ
 ഛായഥ് സോഽമന്യത യോ വാ ഇതോ ജനിഷ്യതേ സ ഇദം
 ഭവിഷ്യതീതി താം പ്രാവിശത് തസ്യാ ഇന്ദ്ര ഏവാജായത
 സോഽമന്യത യോ വൈ മദിതോ ഽപരോ ജനിഷ്യതേ സ ഇദം
 ഭവിഷ്യതീതി തസ്യാ അനുമൃശ്യ യോനിമാഽചീനഥ് സാ
 സൂതവശാഽഭവത് തഥ് സൂതവശായൈ ജന്മ- [] 22

6.1.3.7

താഴ് ഹസ്തേ ന്യവേഷ്യത താം മൃഗേഷു ന്യദധാമ് സാ
 കൃഷ്ണവിഷാണാഭവദിന്ദ്രസ്യ യോനിരസി മാ മാ
 ഹിഴ്സീരിതി കൃഷ്ണവിഷാണാം പ്ര യച്ചതി സയോനിമേവ
 യജ്ഞം കരോതി സയോനിം ദക്ഷിണാഴ് സയോനിമിന്ദ്രാ
 സയോനിതായ കൃഷ്ണേഷു താ സുസസ്യായാ ഇത്യാഹ
 തസ്മാദകൃഷ്ണപചാ ഓഷധയഃ പചന്തേ സുപിപ്ലവാഭ്യ-
 -സ്തൗഷധീഭ്യ ഇത്യാഹ തസ്മാദോഷധയഃ ഫലം
 ഗൃഹ്ണന്തി യദ്ധസേന- [] 23

6.1.3.8

കണ്ഡുയേത പാമനം ദാവുകാഃ പ്രജാഃ സ്യൂർയഥ് സ്മയേത
 നഗ്നം ദാവുകാഃ കൃഷ്ണവിഷാണയാ കണ്ഡുയതേപിഗൃഹ്യ
 സ്മയതേ പ്രജാനാം ഗോപീമായ ന പുരാ ദക്ഷിണാഭ്യോ
 നേതോഃ കൃഷ്ണവിഷാണാമവ ചുതേഭ്യത് പുരാ ദക്ഷിണാഭ്യോ
 നേതോഃ കൃഷ്ണവിഷാണാമവ ചുതേഭ്യോനിഃ പ്രജാനാം
 പരാപാതുകാ സ്യാനീതാസു ദക്ഷിണാസു ചാത്ഥാലേ
 കൃഷ്ണവിഷാണാം പ്രാസ്യതി യോനിർവൈ യജ്ഞസ്യ
 ചാത്ഥാലം യോനിഃ കൃഷ്ണവിഷാണാ യോനാവേവ യോനിം

ദധാതി യജ്ഞസ്യ സയോനിതായ | 24

(രുന്ധ ഏഷ - തസ്മാ - ചരമയീ - യുപസ്തൂതീയം
മിമുനതായ - ജന്മ - ഹസ്തേന - ഷ്യാചത്യാരിശ്ശച്ച) (A3)

6.1.4.1

വാഗൈ ദേവേഭ്യോ പാക്രാമദ്-യജ്ഞായാതിഷ്ഠമാനാ സാ
വനസ്തതീൻ പ്രാവിശഥ് സൈഷാ വാഗാനസ്തതിഷ്ഠ വദതി യാ
ദുന്ദുഭൗ യാ തുണ്വേ യാ വീണായാം യദ്-ദീക്ഷിതദണ്ഡം
പ്രയച്ഛതി വാചമേവാവ രുന്ധ ഔദുംബരോ ഭവത്യൂർഗാ
ഉദുംബര ഊർജമേവാവ രുന്ധേ മുഖേന സംമിതോ ഭവതി
മുഖത ഏവാസ്മാ ഊർജം ദധാതി തസ്മാൻ മുഖത ഊർജാ
ദുഞ്ജതേ- [] 25

6.1.4.2

ക്രീതേ സോമേ മൈത്രാവരുണായ ദണ്ഡം പ്ര യച്ഛതി
മൈത്രാവരുണോ ഹി പുരസ്താദൃതിഗ്ഭ്യോ വാചം വിഭജ്ഞി
താമൃതിജോ യജമാനേ പ്രതി ഷ്ടാപയന്തി സ്വാഹാ യജ്ഞം
മനസേത്യാഹ മനസാ ഹി പുരുഷോ യജ്ഞമഭിഗച്ഛതി
സ്വാഹാ ദ്യാവാപൃഥിവീഭ്യോ-മിത്യാഹ ദ്യാവാപൃഥിവ്യോർഹി
യജ്ഞഃ സ്വാഹോരോര-ന്തരിക്ഷാദിത്യാഹാന്തരിക്ഷേ ഹി

യജ്ഞഃ സ്വാഹാ യജ്ഞം വാതാദാ രഭ ഇത്യാഹായം- [] 26

6.1.4.3

വാവ യഃ പവതേ സ യജ്ഞസ്തഥേവ സാക്ഷാദാ രഭതേ മുഷ്ടീ
കരോതി വാചം യച്ഛതി യജ്ഞസ്യ ധൃത്യാ അദീക്ഷിഷ്ടായം
ബ്രാഹ്മണ ഇതി ത്രിരൂപാശ്ചാഹ ദേവേഭ്യ ഏവൈനം
പ്രാഽഹ ത്രിരൂച്ചൈരുഭയേഭ്യ ഏവൈനം ദേവമനുഷ്യേഭ്യഃ
പ്രാഽഹ ന പുരാ നക്ഷത്രേഭ്യോ വാചം വി സൃജേദ്-
യത്പുരാ നക്ഷത്രേഭ്യോ വാചം വിസൃജേദ്-യജ്ഞം
വിചിന്ദ്യാ- [] 27

6.1.4.4

-ദുദിതേഷു നക്ഷത്രേഷു വ്രതം കൃണുതേതി വാചം
വി സൃജതി യജ്ഞപ്രതോ വൈ ദീക്ഷിതോ യജ്ഞമേവാദി
വാചം വി സൃജതി യദി വിസൃജേദ്-വൈഷ്ണവീമുചമനു
ബ്രൂയാദ്-യജ്ഞോ വൈ വിഷ്ണുര്യജ്ഞൈനൈവ യജ്ഞം സം
തനോതി ദൈവീം ധിയം മനാമഹ ഇത്യാഹ യജ്ഞമേവ
തന്മദയതി സുപാരാ നോ അസദാശ ഇത്യാഹ
വ്യുഷ്ടിമേവാവ രുന്ധേ- [] 28

6.1.4.5

ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി ഹോതവ്യം ദീക്ഷിതസ്യ ഗൃഹാ(3)
 ഇ ന ഹോതവ്യാ(3)മിതി ഹവിർവൈ ദീക്ഷിതോ
 യജ്ജുഹുയാദ്-യജമാനസ്യാവദായ ജുഹുയാദ്-യന്ന
 ജുഹുയാദ്-യജ്ഞപരുരന്തരിയാദ്യേ ദേവാ മനോജാതാ
 മനോയുജ ഇത്യാഹ പ്രാണാ വൈ ദേവാ മനോജാതാ
 മനോയുജസ്തേഷേവ പരോക്ഷം ജുഹോതി തന്നേവ ഹൃതം
 നേവാഹുതഃ സ്വപന്തം വൈ ദീക്ഷിതച്ഛ് രക്ഷാച്ഛ്സി
 ജിഹ്വാച്ഛ്സന്ത്യഗ്നിഃ- [] 29

6.1.4.6

ഖലു വൈ രക്ഷോഹാഽഗ്നേ തച്ഛ് സു ജാഗൃഹി വയച്ഛ് സു
 മന്ദിഷീമഹീത്യാഹാഗ്നി-മേവാധിപാം കൃത്വാ സ്വപിതി
 രക്ഷസാമപഹത്യാ അബ്രത്യമിവ വാ ഏഷ കരോതി യോ
 ദീക്ഷിതഃ സ്വപിതി തമഗ്നേ വ്രതപാ അസീത്യാഹാഗ്നിർവൈ
 ദേവാനാം വ്രതപതിഃ സ ഏവൈനം വ്രതമാ ലംഭയതി ദേവ
 ആ മർത്യേഷേത്യാഹ ദേവോ- [] 30

6.1.4.7

ഹ്യേഷ സൻ മർത്യേഷു താം യജേന്തഷീഡ്യ ഇത്യാഹൈ-
 -തച് ഹി യജേന്തഷീഡതേപ വൈ ദീക്ഷിതാമ്
 സുഷുപുഷ ഇന്ദ്രിയം ദേവതാഃ ക്രാമന്തി വിശ്വേ ദേവാ അഭി
 മാമാഽവവൃത്ര-ന്നിത്യാ-ഹേന്ദ്രിയേണൈവൈനം ദേവതാഭിഃ
 സം നയതി യദേതദ്-യജൂർന ബ്രൂയാദ്-യാവത ഏവ
 പശൂനഭി ദീക്ഷേത താവന്തോഽസ്യ പശവഃ സ്യു
 രാസേധയമ്- [] 31

6.1.4.8

സോമാഽഽ* ഭൂയോ ദരേത്യാഹാ-പരിമിതാനേവ പശൂനവ്
 രുന്ധേ ചന്ദ്രമസി മമ ഭോഗായ ദവേത്യാഹ യമാദേവതമേ-
 വൈനാഃ പ്രതി ഗൃഹ്ണാതി വായവേ ത്വാ വരുണായ ത്വതി
 യദേവമേതാ നാനുദിശേദയമാദേവതം ദക്ഷിണാ ഗമയേദാ
 ദേവതാഭ്യോ വൃശ്യേത യദേവമേതാ അനുദിശതി
 യമാദേവതമേവ ദക്ഷിണാ ഗമയതി ന ദേവതാഭ്യ ആ- [] 32

6.1.4.9

വൃശ്യതേ ദേവീരാപോ അപാം നപാദിത്യാഹ യദോ മേധ്യം
 യജ്ഞിയച് സദേവം തദോ മാഽവ ക്രമിഷമിതി
 വാവൈതദാഹാച്ഛിന്നം തന്തും പൃഥിവ്യാ അനു ഗേഷമിത്യാഹ

സേതു॑മേ॒വ കൃ॒ത്വാ॑തേ॒ത്യേതി॑ । 33

(ഭു॒ഞ്ജ॑തേ - ടയം - ച॒രി॑ന്ദ്യാദ് - രു॒ന്ധേ - ടഗ്നി॑ - രാ॒ഹ ഭേ॒വ
- ഇ॒യദ് - ഭേ॒വതാ॑ഭ്യ॒ ആ - ത്രയ॑(സ്മി॒ച്ശ) (A4)

6.1.5.1

ഭേ॒വാ വൈ॑ ഭേ॒വയ॑ജന-മധു॒വസാ॑യ ദി॒ശോ ന പ്രാ॑ജാ॒നൻ
തേ(1)॑ടന്യോ॒ടന്യമു॑പാ॒ധാവൻ॑ തയാ॒ പ്ര ജാ॑നാമ॒ തായേതി॑
തേ॒ടദി॑ത്യാ॒ഽസ്മ॑ധ്രി॒യന്ത॑ തയാ॒ പ്ര ജാ॑നാമേതി
സാ॒ടബ്ര॑വീദ്-വരം ധൃ॒ഗ്വൈ മത്പ്രാ॑യണാ ഏ॒വ വോ
യജ്ഞാ॑ മദു॒ദയ॑നാ അ॒സന്നി॑തി തസ്മാ॒ദാദി॑ത്യഃ പ്രാ॒യണീ॑യോ
യജ്ഞാ॑നാമാദിത്യ ഉ॒ദയ॑നീയഃ പഞ്ച॑ ഭേ॒വതാ॑ യജതി॒ പഞ്ച॑
ദി॒ശോ ദി॒ശാം പ്ര॑ജ്ഞാ॒ത്യാ- [] 34

6.1.5.2

അ॒ഥോ പഞ്ചാ॑ക്ഷരാ പ॒ക്തിഃ പാ॒ക്തോ യജ്ഞാ॑
യജ്ഞ॑മേ॒വാവ॑ രു॒ന്ധേ പ॒ഥ്യാഽസ്വ॑സ്തിമ॒യജൻ॑ പ്രാ॒ചീമേ॑വ
തയാ॒ ദി॒ശം പ്രാ॑ജാ॒നന്നഗ്നി॑നാ ദക്ഷി॒ണാ സോ॑മേ॒ന
പ്ര॒തീചീ॑ഽസ॒വിത്രോ॑ദീ॒ചീ-മദി॑ത്യോർധാ॒ാം പ॒ഥ്യാഽസ്വ॑സ്തിം
ധൃ॒യജതി॑ പ്രാ॒ചീമേ॑വ തയാ॒ ദി॒ശം പ്ര॑ ജാ॒നാതി॑ പ॒ഥ്യാഽസ്വ॑സ്തി
സ്വ॒സ്തിമി॒ഷ്ടാ ടഗ്നി॑ഷോമൗ യജതി॒ ചക്ഷു॑ഷീ॒ വാ ഏ॒തേ

യജ്ഞസ്യ യദഗ്നീഷോമൗ താഭ്യാമേവാനു പശ്യ- [] 35

6.1.5.3

-ത്യഗ്നീഷോമാവിഷ്ടാ സവിതാരം യജതി സവിത്യപ്രസൂത
ഏവാനു പശ്യതി സവിതാരമിഷ്ടാഭിതിം യജതീയം വാ
അഭിതിരസ്യാമേവ പ്രതിഷ്ഠായാനു പശ്യത്യഭിതിമിഷ്ടാ
മാരുതീമൃചമന്വാഹ മരുതോ വൈ ദേവാനാം വിശോ
ദേവവിശാം ഖലു വൈ കല്പമാനം മനുഷ്യവിശമനു കല്പതേ
യൻ മാരുതീമൃചമന്വാഹ വിശാം ക്ലൃപ്തേ ബ്രഹ്മവാദിനോ
വദന്തി പ്രയാജവദനനുയാജം പ്രായണീയം
കാർയ-മനുയാജവ- [] 36

6.1.5.4

ദപ്രയാജ-മുദയനീയമിതീമേ വൈ പ്രയാജാ അമീ അനുയാജാഃ
സൈവ സാ യജ്ഞസ്യ സന്തതിസ്തത് തഥാ ന കാർയമാത്മാ
വൈ പ്രയാജാഃ പ്രജാസനുയാജാ യത് പ്രയാജാ-
നന്തരിയാദാത്മാനമ-ന്തരിയാദ്-യദനുയാജാ-നന്തരിയാത്
പ്രജാമന്തരിയാദ്യതഃ ഖലു വൈ യജ്ഞസ്യ വിതതസ്യ ന
ക്രിയതേ തദനു യജ്ഞഃ പരാ ദവതി യജ്ഞം പരാദവന്തം
യജമാനോസനു- [] 37

6.1.5.5

പരാ ഭവതി പ്രയാജവദേവാ-നൃയാജവത് പ്രായണീയം
 കാർയം പ്രയാജവദനൃയാജവ-ദൃദയനീയം നാഃ*ത്ഥാനമന്ത-
 രേതി ന പ്രജാം ന യജ്ഞഃ പരാഭവതി ന യജമാനഃ
 പ്രായണീയസ്യ നിഷ്കാസ ഉദയനീയമഭി നിർവപതി
 സൈവ സാ യജ്ഞസ്യ സന്തതിർയാഃ പ്രായണീയസ്യ
 യാജ്യായത് താ ഉദയനീയസ്യ യാജ്യഃ കുർവാത് പരാബദ്ധം
 ലോകമാ രോഹേത് പ്രമായുകഃ സ്യാദ്യാഃ പ്രായണീയസ്യ
 പുരോഽനുവാക്യാസ്താ () ഉദയനീയസ്യ യാജ്യഃ
 കരോത്യസിന്നേവ ലോകേ പ്രതി തിഷ്ഠതി । 38

(പ്രജ്ഞാത്യൈ - പശ്യത്യ - നൃയാജവ - ദൃജ്മാനോഽനു -
 പുരോനുവാക്യാസ്താ - അഷ്ടൗ ച) (A5)

6.1.6.1

കദ്രുശ്ച വൈ സുപർണീ ചാഃ*ത്ഥരുപയോരസ്പർധേതാഃ
 സാ കദ്രുഃ സുപർണീമജയത് സാഽബ്രവീത്
 തൃതീയസ്യാമിതോ ദിവി സോമസ്തമാ ഹര തേനാഃ*ത്ഥാനം
 നിഷ്കീണീഷേതീയം ധൈവ കദ്രുരസൗ സുപർണീ ചരന്താഽസി
 സൗപർണേയാഃ സാബ്രവീദസ്മൈ വൈ പിതരൗ പുത്രാൻ
 ബിഭ്രിത-സ്തൃതീയസ്യാമിതോ ദിവി സോമസ്തമാ ഹര

തേനാസ്സ*ത്ഥാനം നിഷ്ക്രീണീഷേ- [] 39

6.1.6.2

തി മാ കദ്രൂരവോചദിതി ജഗത്യുദപത-ചതുർദശാക്ഷരാ
 സതീ സാ പ്രാപ്യ നൃവർത്ത തസ്യേ ദേ അക്ഷരേ
 അമീയേതാഴ് സാ പശുഭിശ്ച ദീക്ഷയാ ചാഗച്ഛത്
 തസ്മാജ്ജഗതീ ഛന്ദസാം പശവ്യതമാ തസ്മാത് പശുമന്തം
 ദീക്ഷോപ നമതി ത്രിഷ്ടുഗുദപതത് ത്രയോദശാക്ഷരാ സതീ
 സാ പ്രാപ്യ നൃവർത്ത തസ്യേ ദേ അക്ഷരേ അമീയേതാഴ്
 സാ ദക്ഷിണാഭിശ്ച- [] 40

6.1.6.3

തപസാ ചാഗച്ഛത് തസ്മാത് ത്രിഷ്ടുഭോ ലോകേ മാധ്യന്ദിനേ
 സവനേ ദക്ഷിണാ നീയന്ത ഏതത് ഖലു വാവ തപ
 ഇത്യാഹുര്യഃ സ്വം ദദാതീതി ഗായത്ര്യുദപത-ചതുരക്ഷരാ
 സത്യജയാ ജ്യോതിഷാ തമസ്യ അജാഭ്യരുന്ധ തദജായാ
 അജതാഴ് സാ സോമം ചാസ്സഹരച്ചതാരി ചാക്ഷരാണി
 സാഷ്ടാക്ഷരാ സമപദ്യത ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി- [] 41

6.1.6.4

കസ്താമ് സത്യാദ്-ഗായത്രീ കനിഷ്ടാ ഛന്ദസാഽ സതീ
 യജ്ഞമുഖം പരീയായേതി യദേവാദഃ സോമമാഹരത്
 തസ്താദ്-യജ്ഞമുഖം പർയൈത് തസ്താത് തേജസിനീതമാ
 പദ്ഭ്യാം ദേവ സവനേ സമഗൃഹ്ണാൻ മുഖേനൈകം യന്മുഖേന
 സമഗൃഹ്ണാത് തദധയത് തസ്താദ് ദേവ സവനേ ശുക്രവതീ
 പ്രാതഃ സവനം ച മാധ്യംദിനം ച തസ്താത് തൃതീയ സവന
 ഋജീഷമഭി ഷുണ്വന്തി ധീതമിവ ഹി മന്യന്ത- [] 42

6.1.6.5

ആശിരമവ നയതി സശുക്രത്വായാഥോ സം ഭരത്യേവൈനത്
 തഽ സോമമാഹ്രിയമാണം ഗന്ധർവോ വിശ്വാവസുഃ
 പര്യമുഷ്ണാമ് സ തിസ്രോ രാത്രീഃ പരിമുഷിതോഽവസത്
 തസ്താത് തിസ്രോ രാത്രീഃ ക്രീതഃ സോമോ വസതി തേ ദേവാ
 അബ്രുവന്മദ് സ്ത്രീകാമാ വൈ ഗന്ധർവാസ്ത്രീയാ
 നിഷ്ക്രീണാമേതി തേ വാചഽ സ്ത്രീയമേകഹായനീം കൃത്വാ
 തയാ നിരക്രീണന്മദ് സാ രോഹിദ്-രൂപം കൃത്വാ
 ഗന്ധർവേഭ്യോ- [] 43

6.1.6.6

പക്രമ്യതിഷ്ഠത് തദ്-രോഹിതോ ജന്മ തേ ദേവാ
 അബ്രുവന്നപ യുഷ്മദക്രമീ-ന്നാസ്മാന്നു-പാവർത്തതേ വി
 ഹായാമഹാ ഇതി ബ്രഹ്മ ഗന്ധർവാ അവദന്നഗായൻ ദേവാഃ
 സാ ദേവാൻ ഗായത ഉപാവർത്തത തസ്മാദ്-ഗായന്തഃ സ്ത്രീയഃ
 കാമയന്തേ കാമുകാ ഏനഃ സ്ത്രീയോ ഭവന്തി യ ഏവം
 വേദാമോ യ ഏവം വിദ്വാമ്പി ജന്യേഷു ഭവതി തേഭ്യ ഏവ
 ദദത്യുത യദ്-ബഹുതയാ- [] 44

6.1.6.7

ഭവന്ത്യേകഹായന്യാ ക്രീണാതി വാചൈവൈനഃ സർവ്വയാ
 ക്രീണാതി തസ്മാദേകഹായനാ മനുഷ്യാ വാചം
 വദന്ത്യകൂടയാ കർണയാഃ കാണയാശ്ലോണയാ
 സപ്തശഫയാ ക്രീണാതി സർവ്വയൈവൈനം ക്രീണാതി
 യചോതയാ ക്രീണീയാദ്-ദൃശ്വർമാ യജമാനഃ സ്യാദ്യത്
 കൃഷ്ണയാഃനുസ്മരണീ സ്യാത് പ്രമായുകോ യജമാനഃ
 സ്യാദ്യദ് ദിരുപയാ വാത്രഷ്ണീ സ്യാഥ് സ വാഃസ്യം
 ജിനീയാത് തം വാഃസ്യോ ജിനീയാദരുണയാ പിങ്ഗാക്ഷയാ
 () ക്രീണാത്യേതദ്വൈ സോമസ്യ രൂപഃ സ്വയൈവൈനം

ദേവതയാ ക്രീണാതി । 45 (നിഷ്ക്രീണീഷ്യ - ദക്ഷിണാഭിശ്ച
- വദന്തി - മന്യന്തേ - ഗന്ധർവേഭ്യോ - ബഹുതയാഃ -
പിങ്ഗാക്ഷ്യോ - ദശ ച) (A6)

6.1.7.1

തദ്ധിരണ്യമഭവത് തസ്മാദഭ്യോ ഹിരണ്യം പുനന്തി
ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി കസ്മാമ് സത്യാദനസ്ഥികേന പ്രജാഃ
പ്രവീയന്തേ ഽസ്ഥന്വതീർജായന്ത ഇതി യദ്ധിരണ്യം ഘൃതേ
ഽവധായ ജുഹോതി തസ്മാദനസ്ഥികേന പ്രജാഃ പ്ര വീയന്തേ
ഽസ്ഥന്വതീർജായന്ത ഏതദാ അഗ്നേഃ പ്രിയം ധാമ യദ്-
ഘൃതം തേജോ ഹിരണ്യമിയന്തേ ശുക്ര തന്മൂരിദം വർച
ഇത്യാഹ സതേജസമേവൈനഃ സതനും- [] 46

6.1.7.2

കരോത്യഥോ സം ദരത്യേവൈനം യദബദ്ധമവദധ്യാദ്ഗർഭാഃ
പ്രജാനാം പരാപാതുകാഃ സ്യൂർബദ്ധമവ ദധാതി ഗർഭാണാം
ധൃത്യേ നിഷ്കൃക്യം ബധ്നാതി പ്രജാനാം പ്രജനനായ വാഗാ
ഏഷാ യഥ് സോമക്രയണീ ജൂരസീത്യാഹ യദ്ധി മനസാ
ജവതേ തദ്-വാചാ വദന്തി ധൃതാ മനസേത്യാഹ മനസാ ഹി
വാഗ്ധൃതാ ജുഷ്ടാ വിഷ്ണവ ഇത്യാഹ- [] 47

6.1.7.3

യജ്ഞോ॑ വൈ॒ വിഷ്ണു॑ർ യജ്ഞാ॑യൈവൈ॒നാം ജുഷ്ടാ॑ം കരോതി॒
 തസ്യാ॑സ്മൈ॒ സത്യ॑സ॒വസഃ॑ പ്ര॒സവ॑ ഇ॒ത്യാഹ॑ സ॒വിതു॑-
 പ്ര॒സുതാ॑മേ॒വ വാ॑ച॒മവ॑ രു॒ന്ധേ കാ॑ണ്ഡ॒കാഞ്ഡേ॑ വൈ
 ക്രിയ॑മാ॒ണേ യജ്ഞാ॑യ് ര॒ക്ഷാപ്സി॑ ജി॒ഹ്വാപ്സ॑ന്തേ॒ഷു ഖലു॑
 വാ അ॑ര॒ക്ഷോഹ॑തഃ പ॒ൻമാ യോ॑ഽഗേ॒ശ്ച സൂ॑ര്യ॒സ്യ ച
 സൂ॑ര്യ॒സ്യ ച॒ക്ഷുരാ॑ഽരു॒ഹമ॑ഗേ॒രക്ഷ॑ണഃ ക॒ന്നീനി॑കാ॒മിത്യാ॑ഹ
 യ ഏ॒വാ॒രക്ഷോ॑ഹതഃ പ॒ൻമാസ്ത്വ॑ സ॒മാരോ॑ഹതി- [] 48

6.1.7.4

വാ॒ഗ്വാ ഏ॒ഷാ യഥ്॑ സോ॒മക്ര॑യ॒ണീ ചി॑ദ॒സി മ॒നാഽസീ॑ത്യാ॒ഹ
 ശാ॒സ്മൈ॒വൈനാ॑മേ॒തത് തസ്മാ॑ച്ഛി॒ഷ്ടാഃ പ്ര॒ജാ ജാ॑യ॒ന്തേ
 ചി॑ദ॒സീത്യാ॑ഹ യ॒ദ്ധി മ॒നസാ॑ ചേ॒തയ॑തേ തദ്-വാ॑ചാ വ॒ദതി
 മ॒നാഽസീ॑ത്യാ॒ഹ യ॒ദ്ധി മ॒നസാ॑ഽഭി॒ഗച്ഛ॑തി തത് കരോതി
 ധീ॒രസീ॑ത്യാ॒ഹ യ॒ദ്ധി മ॒നസാ॑ ധ്യാ॒യതി॑ തദ്വാ॑ചാ- [] 49

6.1.7.5

വ॒ദതി॑ ദ॒ക്ഷിണാ॑ഽസീ॒ത്യാഹ॑ ദ॒ക്ഷിണാ॑ ഹേ॒ഷാ യജ്ഞി॑യാ
 ഽസീ॒ത്യാഹ॑ യജ്ഞി॑യാമേ॒വൈനാ॑ം കരോതി॒ ക്ഷത്രി॑യാ
 സീ॒ത്യാഹ॑ ക്ഷത്രി॑യാ ഹേ॒ഷാ ഽഭി॑തി॒രസ്യു॑ഭയതഃ

ശീർഷീ॑ത്യാഹ॑ യദേ॒വാഃ*ദി॒ത്യഃ പ്രാ॑യണീ॒യോ
 യജ്ഞാ॑നാമാദി॒ത്യ ഉദ॑യനീ॒യ-സ്തസ്മാ॑ദേ॒വമാ॑ഹ॒ യദ॑ബ॒ദ്ധാ
 സ്യാദ॑യതാ॒ സ്യാദൃ॑ത് പദി॒ബദ്ധാ॑സു॒സ്തര॑ണീ॒ സ്യാത്
 പ്ര॒മായു॑കോ യജമാ॒നഃ സ്യാ- [] 50

6.1.7.6

-ദൃ॒ത് കർണ॑ഗൃഹീ॒താ വാർത്ത്ര॑ഷ്ടീ॒ സ്യാമ് സ॑ വാ॒സന്യം
 ജി॒നീയാ॑ത് തം വാ॒സന്യോ ജി॒നീയാ॑ന്മി॒ത്രസ്താ॑ പദി
 ബ॒ധ്യാതി॑ത്യാഹ॑ മി॒ത്രോ വൈ ശി॒വോ ദേ॒വാനാ॑ം
 തേ॒നൈവൈ॑നാം പദി ബ॒ധ്യാതി॑ പൃ॒ഷ്ഠാധാ॑നഃ
 പാ॒തിത്യാ॑ഹേ॒യം വൈ പൃ॒ഷ്ഠമാ॑മേ॒വാസ്യാ॑ അ॒ധിപാ॑മകഃ
 സ॒മഷ്ട്യാ॑ ഇ॒ന്ദ്രായാ॑-ധൃ॒ക്ഷായേ॑ത്യാഹേ॒ന്ദ്രമാ॑മേ॒വാസ്യാ॑
 അ॒ധൃക്ഷം॑ കരോ- [] 51

6.1.7.7

-ത്യനു॑ ത്വാ മാ॒താ മ॑ന്യതാമനു॑ പി॒തേത്യാ॑ഹാ-
 നു॒മത॑യൈവൈ॒നയാ॑ ക്രീ॒ണാതി॑ സാ ദേ॒വി
 ദേ॒വമ॑ച്ഛേ॒ഹീത്യാ॑ഹ ദേ॒വീ ഹേ॒ഷാ ദേ॒വഃ സോ॑മ ഇ॒ന്ദ്രായ॑
 സോ॑മമി॒ത്യാഹേ॒ന്ദ്രായ॑ ഹി സോ॑മ ആ॒ഹ്നിയ॑തേ യദേ॒തദ്-
 യജു॑ർന ബ്രൂ॒യാത് പ॑രാച്ഛേ॒വ സോ॑മക്രയണീ॒യാദ്-

രുദ്രസ്താഽഽ വർതയതിത്യാഹ രുദ്രോ വൈ ക്രൂരോ- [] 52

6.1.7.8

ദേവാനാം തമേവാസൈ പരസ്താദ്-ദധാത്യാവൃത്തൈ
 ക്രൂരമിവ വാ ഏതത് കരോതി യദ്-രുദ്രസ്യ കീർതയതി
 മിത്രസ്യ പഥേത്യാഹ ശാന്തൈ വാചാ വാ ഏഷ വി
 ക്രീണീതേ യഃ സോമക്രയണ്യാ സ്വസ്തി സോമസഖാ
 പുനരേഹി സഹ രയേത്യാഹ വാചൈവ വിക്രീയ
 പുനരാത്മൻ വാചം ധത്തേഽനുപദാസുകാഽസ്യ വാഗ്ദ്വതി
 യ ഏവം വേദ () । 53

(സതനും - വിഷ്ണുവ ഇത്യാഹ - സമാരോഹതി -
 ധ്യായതി തദ് വാചാ - യജമാനഃ സ്യാത് - കരോതി -
 ക്രൂരോ - വേദ) (A7)

6.1.8.1

ഷട് പദാന്യനു നി ക്രാമതി ഷഡഹം വാങ്നാതി വദത്യുത
 സംവത്സരസ്യായനേ യാവത്യേവ വാക്താമവ രുന്ധേ
 സപ്തമേ പദേ ജുഹോതി സപ്തപദാ ശക്വരീ പശവഃ ശക്വരീ
 പശൂനേവാവ രുന്ധേ സപ്ത ഗ്രാമ്യഃ പശവഃ സപ്താഽരണ്യാഃ
 സപ്ത ചന്ദാഽ-സ്യുദയസ്യാ-വരുദ്ധ്യൈ വസവ്യസി

രുദ്രാഽസീത്യാഹ രൂപമേവാസ്യാ ഏതൻ മഹിമാനം- [] 54

6.1.8.2

ഘോഷേ ബൃഹസ്പതിസ്താ സുതേ രഞ്ചതിത്യാഹ ബ്രഹ്മ
 വൈ ദേവാനാം ബൃഹസ്പതിർ ബ്രഹ്മണൈവാസൈ പശൂനവ
 രുന്ധേ രുദ്രോ വസുഭിരാ ചികേതിത്യാഹാഽഽവൃത്തൈ
 പൃഥിവ്യാസ്താ മുര്യന്നാ ജിഹ്വർമി ദേവയജ്ഞ ഇത്യാഹ
 പൃഥിവ്യാ ഹ്യേഷ മുരധാ യദ്-ദേവയജ്ഞമിധായാഃ പദ
 ഇത്യാഹേഡായൈ ഹ്യേതത് പദം യഥ് സോമക്രയണ്യ
 ഘൃതവതി സ്വാഹേ- [] 55

6.1.8.3

-ത്യാഹ യദേവാസ്യ പദാദ്-ഘൃതമപീഡ്യാത
 തസ്മാദേവമാഹ യദധർയൂരനഗ്നാവാഹുതിം
 ജുഹുയാദന്ധോഽധർയുഃ സ്യാദ്-രക്ഷാച്സി യജ്ഞച്
 ഹന്യൂർഹിരണ്യമുപാസ്യ ജുഹോത്യഗ്നിവത്യേവ ജുഹോതി
 നാന്ധോഽധർയൂർ ഭവതി ന യജ്ഞച് രക്ഷാച്സി ഏന്തി
 കാണ്ഡകാണ്ഡേ വൈ ക്രിയമാണേ യജ്ഞച് രക്ഷാച്സി
 ജിഹ്വാച്സന്തി പരിലിഖിതച് രക്ഷഃ പരിലിഖിതാ അരാതയ
 ഇത്യാഹ രക്ഷസാമപഹത്യാ- [] 56

6.1.8.4

ഇദമഹം രക്ഷസോ ഗ്രീവാ അപി കൃന്താമി യോഽസ്മാൻ
 ഭേഷ്ടി യം ച വയം ദിഷ്ണ ഇത്യാഹ ദൗ വാവ പുരുഷൗ
 യം ചൈവ ഭേഷ്ടി യശ്ചൈനം ഭേഷ്ടി തയോരേവാ-
 നന്തരായം ഗ്രീവാഃ കൃന്തതി പശവോ വൈ സോമക്രയണ്ണൈ
 പദം യാവത്ത്വതം സം വപതി പശൂനേവാവ രുന്ധേഽസ്മേ
 രായ ഇതി സം വപത്യാത്മാന-മേവാധാർയുഃ- [] 57

6.1.8.5

പശുഭ്യോ നാന്തരേതി ത്വേ രായ ഇതി യജമാനായ പ്ര
 യച്ഛതി യജമാന ഏവ രയിം ദധാതി തോതേ രായ ഇതി
 പത്തിയാ അർധോ വാ ഏഷ ആത്മനോ യത് പത്നീ യഥാ
 ഗൃഹേഷു നിധത്തേ താദൃഗേവ തത് താഷ്ടീമതീ തേ
 സപേയേത്യാഹ താഷ്ടാ വൈ പശൂനാം മിമൂനാനാം
 രൂപകൃദ്-രൂപമേവ പശുഷു ദധാത്യസ്മൈ വൈ ലോകായ
 ഗാർഹപത്യ ആ ധീയതേ () മൃഷ്ണാ ആഹവനീയോ യദ്-
 ഗാർഹപത്യ ഉപവപേദസ്മിൻ ലോകേ പശുമാൻമ് സ്യാദ്-
 യദാഹവനീയേ മൃഷ്ണിൻ ലോകേ പശുമാൻമ് സ്യാദുദയോ-
 രൂപ വപത്യുദയോരേവൈനം ലോകയോഃ പശുമന്തം

കരോതി । 58

(മഹിമാനഃ - സ്വാഹാ - ധർമ്മാ - അധർമ്മം
ധീയതേ - ചതുർവിശ്വതിശ്ച) (A8)

6.1.9.1

ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി വിചിത്രഃ സോമാ(3) ന വിചിത്രാ(3)
ഇതി സോമോ വാ ഓഷധീനാശ്ച രാജാ തസ്മിൻ യദാപന്നം
ഗ്രസിതമേവാസ്യ തദ്-യദ്-വിചിന്തയാദ്-യഥാ
സ്യദ്ഗ്രസിതം നിഷ്വിദതി താദൃഗേവ തദ്യഥാ
വിചിന്തയാദ്-യഥാ ക്ഷണാപന്നം വിധാവതി താദൃഗേവ
തത് ക്ഷോധുകോ ധർമ്മഃ സ്യത് ക്ഷോധുകോ യജമാനഃ
സോമവിക്രയിൻമ് സോമഃ ശോധയേത്യേവ ബ്രൂയാദ്
യദീതരം- [] 59

6.1.9.2

യദീതരമുദയേനൈവ സോമവിക്രയിൻ-മർപയതി തസ്മാത്
സോമവിക്രയി ക്ഷോധുകോ ധർമ്മോ ഹ സ്മാത്
ഹൗപവേശിഃ സോമക്രയണ ഏവാഹം തൃതീയസവനമവ
രൂന്ധ ഇതി പശൂനാം ചർമൻ മിമീതേ പശൂനേവാവ രൂന്ധേ
പശവോ ഹി തൃതീയഃ സവനം യം കായേതാപശുഃ

സ്യാദിത്യക്ഷതസ്തസ്യ മിമീതർക്ഷം വാ അപശവ്യ-
 മപശുരേവ ഭവതി യം കായേത പശുമാൻമ് സ്യാ- [] 60

6.1.9.3

-ദിതി ലോമതസ്തസ്യ മിമീതൈതദ്വൈ പശുനാപ് രൂപപ്
 രൂപേണൈവാസൈ പശുനവ രൂന്ധേ പശുമാനേവ
 ഭവത്യപാമന്തേ ക്രീണാതി സരസമേവൈനം ക്രീണാത്യ -
 മാത്യോഽസീത്യാഹാമൈവൈനം കുരുതേ ശുക്രസ്തേ ഗ്രഹ
 ഇത്യാഹ ശുക്രോ ഹൃസ്യ ഗ്രഹോ ഽനസാഽച്ഛ യാതി
 മഹിമാന-മേവാസ്യാച്ഛ യാത്യനസാ- [] 61

6.1.9.4

ഽച്ഛ യാതി തസ്മാദനോവാഹ്യപ് സമേ ജീവനം യത്ര ഖലു
 വാ ഏതപ് ശീർഷ്ണാ ഹരന്തി തസ്മാച്ഛീർഷഹാർയം ഗിരൗ
 ജീവനമഭി ത്യം ദേവപ് സവിതാരമിത്യതി-ച്ഛന്ദസർചാ
 മിമീതേ ഽതിച്ഛന്ദാ വൈ സർവാണി ചന്ദാപ്സി സർവേഭി-
 രേവൈനം ചന്ദോഭിർമിമീതേ വർഷ വാ ഏഷാ ചന്ദസാം
 യദതിച്ഛന്ദാ യദതിച്ഛന്ദസർചാ മിമീതേ വർഷൈവൈനപ്
 സമാനാനാം കരോത്യേകയൈകയോമ് സർഗം- [] 62

6.1.9.5

മിമീതേ യാതയാന്തി-യായാത-യാന്തിയൈവൈനം മിമീതേ
 തസ്മാന്നാനാവീരയാ അങ്ഗുലയഃ സർവാസാങ്ഗുഷ്ഠമുപ
 നി ഗൃഹ്ണാതി തസ്മാത് സമാവദവീരയോഽന്യാഭി-
 രങ്ഗുലിഭിസ്തസ്മാത് സർവാ അനു സം ചരതി യഥ് സഹ
 സർവാഭിർമിമീത സൗശ്ഠിഷ്ഠാ അങ്ഗുലയോ ജായേര -
 ന്നേകയൈകയോഥ് സർഗം മിമീതേ തസ്മാദ് വിഭക്താ
 ജായന്തേ പഞ്ച കൃത്യോ യജുഷാ മിമീതേ പഞ്ചാക്ഷരാ
 പക്തിഃ പാക്തോ യജേണാ യജ്ഞമേവാവ രുന്ധേ
 പഞ്ച കൃത്വസ്തുഷ്ഠിം- [] 63

6.1.9.6

-ദശ സം പദ്യന്തേ ദശാക്ഷരാ വിരാഡന്നം ഹിരാഡ്
 വിരാജൈവാനാദ്യമവ രുന്ധേ യദ് യജുഷാ മിമീതേ
 ഭൂതമേവാവ രുന്ധേ യത് തുഷ്ഠിം ദവിഷ്യദ്-യദ്-വൈ
 താവാനേവ സോമഃ സ്യാദ് യാവന്തം മിമീതേ യജമാനസ്യേവ
 സ്യാന്നാപി സദസ്യാനാം പ്രജാഭ്യസ്തേത്യുപ സമൂഹതി
 സദസ്യാനേവാനാഭജതി വാസസോപ നഹ്യതി
 സർവദേവത്യം വൈ- [] 64

6.1.9.7

വാ॒സഃ॑ സ॒ർവാ॑ഭി॒രേ॒വൈ॒നം॑ ദേ॒വതാ॑ഭിഃ॒ സമ॑ർധ॒യതി॑
 പ॒ശവോ॑ വൈ॒ സോമഃ॑ പ്രാ॒ണായ॑ ത്വേ॒ത്യുപ॑ ന॒ഹ്യതി॑
 പ്രാ॒ണമേ॒വ പ॒ശുഷു॑ ദ॒ധാതി॑ വ്യാ॒നായ॑ ത്വേ॒ത്യനു॑ ശൃ॒ൺമ॑തി
 വ്യാ॒നമേ॒വ പ॒ശുഷു॑ ദ॒ധാതി॑ ത॒സ്മാഥ് സ്വ॑പ॒ന്തം പ്രാ॒ണാ ന
 ജ॑ഹതി । 65 (ഇ॒തരം - പ॒ശുമാ॑ന്തീഥ് സ്യാ॒ദ് - യാ॒ത്യന॑സോ
 - മ്സർഗം - തു॒ഷ്ഠീഴ് - സ॑ർവദേ॒വത്യം॑ വൈ -
 ത്രയ॑സ്ത്രി॒ഘ്ശ) (A9)

6.1.10.1

യത് ക॒ലയാ॑ തേ ശ॒ഫേന॑ തേ ക്രീ॒ണാനീ॑തി പ॒ണേതാ॑ഗോ
 അ॒ർഘ്യം॑ സോമം കൂ॒ര്യാദ॑ഗോ അ॒ർഘ്യം യ॑ജമാ॒നമ॑ഗോ
 അ॒ർഘ്യമ॑ധാ॒ർയും ഗോ॑സ്തു മ॒ഹിമാ॑നം നാ॒വ തി॑രേദ് ഗ॒വാ
 തേ ക്രീ॒ണാനീ॑ത്യേ॒വ ബൃ॑യാദ് ഗോ അ॒ർഘ്യമേ॒വ സോമം॑
 ക॒രോതി॑ ഗോ അ॒ർഘ്യം യ॑ജമാ॒നം ഗോ॑ അ॒ർഘ്യമ॑ധാ॒ർയും ന
 ഗോ॒ർമ॑ഹിമാ॒നമ॑വ തി॒രത്യ॑ജയാ ക്രീ॒ണാതി॑
 സ॒തപ॑സമേ॒വൈനം॑ ക്രീ॒ണാതി॑ ഹി॒രണ്യേ॑ന ക്രീ॒ണാതി॑
 സ॒ശുക്ര॑മേ॒വൈ- [] 66

6.1.10.2

-നം ക്രീണാതി യേനാ ക്രീണാതി സാശീരമേവൈനം
 ക്രീണാത്യുഷഭേണ ക്രീണാതി സേന്ദ്രമേവൈനം
 ക്രീണാത്യനധുഹാ ക്രീണാതി വഹ്നിർവാ അനധാൻ
 വഹ്നിനൈവ വഹ്നി യജ്ഞസ്യ ക്രീണാതി മിമൂനാഭ്യം
 ക്രീണാതി മിമൂനസ്യാവ-രുദ്ധ്യ വാസസാ ക്രീണാതി
 സർവദേവത്യം വൈ വാസഃ സർവാഭ്യ ഏവൈനം ദേവതാഭ്യഃ
 ക്രീണാതി ദശ സം പദ്യന്തേ ദശാക്ഷരാ വിരാഡന്നം വിരാഡ്
 വിരാജൈവാനാഭ്യമവ രൂന്ധേ- [] 67

6.1.10.3

തപസസ്തനൂരസി പ്രജാപതേർവർണ ഇത്യാഹ പശുഭ്യ
 ഏവ തദധർയൂർനി ഹനുത ആത്മനോഽനാബ്രഹ്മായ ഗച്ഛതി
 ശ്രീയം പ്ര പശൂനാപ്നോതി യ ഏവം വേദ ശുക്രം തേ
 ശുക്രേണ ക്രീണാമീത്യാഹ യഥാ യജുരേവൈതദ് ദേവാ
 വൈ യേന ഹിരണ്യേന സോമമക്രീണൻ തദദീഷഹാ
 പുനരാദദത കോ ഹി തേജസാ വിക്രേഷ്യത ഇതി
 യേന ഹിരണ്യേന- [] 68

6.1.10.4

സോമം ക്രീണീയാത് തദഭീഷഹാ പുനരാ ദദീത തേജ
 ഏവാഽഽത്മൻ ധത്തേഽസ്മേ ജ്യോതിഃ സോമവിക്രയിണി തമ
 ഇത്യാഹ ജ്യോതിരേവ യജമാനേ ദധാതി തമസാ
 സോമവിക്രയിണമർപയതി യദനുപഗ്രഥ്യ ഹന്യാദ്-
 ദന്ദശുകാസ്താപ് സമാപ് സർപാഃ സ്യൂരിദമഹപ്
 സർപാണാം ദന്ദശുകാനാം ഗ്രീവാ ഉപ ഗ്രസ്താമീത്യാഹാ-
 ദന്ദശുകാസ്താപ് സമാപ് സർപാ ദവന്തി തമസാ
 സോമവിക്രയിണം വിധൃതി സ്ഥാന- [] 69

6.1.10.5

ഭ്രാജേത്യാഹൈതേ വാ അമുഷ്മിൻ ലോകേ സോമമരക്ഷൻ
 തേഭ്യോഽധി സോമമാഹരൻ യദേതേഭ്യഃ സോമക്രയണാ-
 നാനുദിശേദക്രീതോഽസ്യ സോമഃ സ്യൂന്നാസ്യേതേ
 മമുഷ്മിൻ ലോകേ സോമപ് രക്ഷേയൂർയദേതേഭ്യഃ
 സോമക്രയണാനുദിശതി ക്രീതോഽസ്യ സോമോ
 ദവത്യേതേഽസ്യാമുഷ്മിൻ ലോകേ സോമപ് രക്ഷന്തി । 70
 (സശുക്രമേവ - രുന്ധ - ഇതി യേന ഹിർണ്യേന - സ്ഥാന
 - ചതുശ്ചതാരിശ്ശ്ച) (A10)

6.1.11.1

വാ॒രു॒ണോ॑ വൈ॒ ക്രീ॒തഃ॑ സോ॒മ ഉ॒പ॒ന॒ഭോ॑ മി॒ത്രോ॑ ന ഏ॒ഹി
 സു॒മി॒ത്ര॒ധാ॑ ഇ॒ത്യാ॒ഹ ശാ॒ന്ത്യാ॑ ഇ॒ന്ദ്ര॒സ്യോ॒രു॒മാ വി॒ശ
 ദക്ഷി॑ണമി॒ത്യാ॒ഹ ദേ॒വാ വൈ॒ യꣳ സോ॒മമ॒ക്രീ॑ണൻ
 തമി॑ന്ദ്ര॒സ്യോ॒രു ദക്ഷി॑ണ ആ॒ ഽസാ॑ദയന്നേഷ॒ ഖലു॒ വാ
 ഏ॒തർഹീ॑ന്ദ്രോ യോ യജ്ഞേ॒ തസ്മാ॑ദേ॒വമാ॒ഹോ॒ദായു॑ഷാ
 സ്വാ॒യു॒ഷേ॒ത്യാ॒ഹ ദേ॒വതാ॑ ഏ॒വാ- ന്യാ॒രഭ്യോ॑ത്- [] 71

6.1.11.2

തി॒ഷ്ഠ॒ത്യുർവ॑ന്തരി॒ക്ഷ-മ॒ന്വിഹീ॑ത്യാ॒ഹാ-ന്തരി॑ക്ഷദേ॒വത്യോ॑(1)
 ഹ്യേ॒തർഹി॑ സോ॒മോ॒ഽദി॑ത്യാഃ സദോ॒ഽസ്യ॑ദി॒ത്യാഃ സദ॑ ആ
 സീ॒ദേ॒ത്യാ॒ഹ യ॒ഥായ॑ജുരേ॒വൈതദ് ദി॒വി വാ
 ഏ॒നമേ॑തദർധ॒യതി॑ യദ് വാ॒രു॒ണꣳ സ॒ന്തം മൈ॒ത്രം ക॑രോതി
 വാ॒രു॒ണൃർചാ॑ഽഽ സാ॒ദയ॑തി സ്വ॒യൈ॒വൈ॒നം ദേ॒വതാ॑
 സമ॑ർധ॒യതി॑ വാ॒സസാ॑ പ॒ർയാ॒നഹൃ॑തി സർവദേ॒വത്യം
 ॑വൈ॒ വാ॒സഃ സർവാ॑ദിരേ॒വൈ- [] 72

6.1.11.3

-നം ദേ॒വതാ॑ദിഃ സമ॑ർധ॒യത്യു॒ഥോ ര॒ക്ഷസാ॑മ॒പഹ॑ത്യേ
 വ॒നേഷു॑ വൃ॒ന്തരി॑ക്ഷം ത॒താ॒നേ॒ത്യാ॒ഹ വ॒നേഷു॑ ഹി

വൃ॒ന്ത॒രി॒ക്ഷം ത॒താ॒ന വാ॒ജമ॑ർവ॒മ്സി॒ത്യാഹ॑ വാ॒ജഃ
 ഹൃ॒ർവ॒മ്സു പ॒യോ അ॒ഹ്നി॒യാസി॒ത്യാഹ॑ പ॒യോ
 ഹൃ॒ഹ്നി॒യാസു॑ ഹൃ॒മ്സു ക്ര॒തുമി॒ത്യാഹ॑ ഹൃ॒മ്സു
 ഹി ക്ര॒തും വരു॑ണോ വി॒ക്ഷഗ്നി॑മി॒ത്യാഹ॑ വരു॑ണോ ഹി
 വി॒ക്ഷഗ്നി॑ം ദി॒വി സൂ॒ര്യ- [] 73

6.1.11.4

മി॒ത്യാഹ॑ ദി॒വി ഹി സൂ॒ര്യഃ സോ॒മമ॑ദ്രാവി॒ത്യാഹ॑ ഗ്രാ॒വാണോ॑
 വാ അ॒ദ്രയ॑സ്തേ॒ഷു വാ ഏ॒ഷ സോ॒മം ദധാ॑തി യോ യജ॑തേ
 തസ്മാ॑ദേ॒വമാഹോ॑ദു॒ത്യം ജാ॑തവേദ॒സമി॑തി സൗ॒ര്യർചാ॑
 കൃ॒ഷ്ണാജി॑നം പ്ര॒ത്യാന॑ഹൃ॒തി ര॒ക്ഷസാ॑മ॒പഹ॑ത്യാ ഉ॒സ്രാവേ॑തം
 ധൂ॒ർഷാ॑ഹാവി॒ത്യാഹ॑ യ॒ഥായ॑ജുരേ॒വൈതത് പ്ര॑ ച്യ॒വസ്യ॑
 ഭു॒വസ്സ॑ത ഇ॒ത്യാഹ॑ ഭൂ॒താനാ॑ ഹേ॒- [] 74

6.1.11.5

-ഷ പ॒തിർവി॒ശ്വാ॑ന്യ॒ഭി ധാ॒മാനീ॑ത്യാഹ॑ വി॒ശ്വാ॑നി ഹേ॒(1)
 ഷോഭി॑ ധാ॒മാനി പ്ര॑ച്യ॒വതേ॑ മാ ത്വാ പ॒രിപ॑രീ വി॒ദദി॑ത്യാഹ॑
 യദേ॒വാദഃ॑ സോ॒മമാഹ്രി॑യമാ॒ണം ഗ॑ന്ധർവോ വി॒ശ്വാ॑വ॒സുഃ
 പ॒ര്യമു॑ഷ്ണാത് തസ്മാ॑-ദേ॒വമാഹാ॑പ॒രിമോ॑ഷായ യജ॑മാ॒നസ്യ॑
 സ്വ॒സ്ത്യയ॑ന്യ॒സീത്യാഹ॑ യജ॑മാ॒നസ്യ॑വൈഷ

യജ്ഞസ്യാന്യാരംഭോ ഽനവചീതൈത്യ വരുണോ വാ ഏഷ
യജമാനമഭ്യേതി യത്- [] 75

6.1.11.6

ക്രീതഃ സോമ ഉപനഭോ നമോ മിത്രസ്യ വരുണസ്യ
ചക്ഷസ ഇത്യാഹ ശാന്ത്യാ ആ സോമം വഹന്ത്യഗ്നിനാ
പ്രതി തിഷ്ഠതേ തൗ സംഭവന്തൗ യജമാനമഭി സം ഭവതഃ
പുരാ ഖലു വാവൈഷ മേധായാഽഽത്മാനമാരഭ്യ ചരതി യോ
ദീക്ഷിതോ യദഗ്നിഷോമീയം പശുമാലഭത ആത്മനിഷ്ഠയണ
ഏവാസ്യ സ തസ്മാത് തസ്യ നാഽഽശ്യം പുരുഷനിഷ്ഠയണ
ഇവ ഹ്യഥോ ഖലാഹു () രഗ്നിഷോമാഭ്യോം വാ ഇന്ദ്രോ
വ്യത്രമഹന്നിതി യദഗ്നിഷോമീയം പശുമാലഭതേ
വാർത്ത്രഹ്ണ ഏവാസ്യ സ തസ്മാദ്-വാശ്യം വാരുണ്യർചാ
പരി ചരതി സ്വയൈവൈനം ദേവതയാ പരി ചരതി । 76

(അന്യാരഭ്യോമ് - സർവാഭിരേവ - സൂര്യം - ഭൂതാനാഽ
ഹ്യേ - തി യ - ദാഹുഃ - സപ്തവിദ്ശതിശ്ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(പ്രാചീനവഴുശം - യോവന്ത - ജഖ്സാമേ - വാഗൈ
ദേവേഭ്യോ - ദേവാ വൈ ദേവയജനം - കദ്രുശ്ച - തദ്ധിര
ണ്യു - ഷട് പദാനി - ബ്രഹ്മവാദിനോ വിചിത്യോ - യത്
കലയാ തേ - വാരുണോ വൈ ക്രീതഃ സോമ - ഏകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(പ്രാചീനവഴുശഃ - സ്വാഹേത്യാഹ - യേന്തഃ ശരാ -
ഹ്യേഷ സം - തപസാ ച - യത്കർണഗൃഹീ - തേതി
ലോമതോ - വാരുണഃ - ഷട് സ്തപ്തതിഃ)

First and Last Padam of First Prasnam of 6th Kandam

(പ്രാചീനവഴു ശം - പരി ചരതി)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

ഷഷ്ടകാണ്ഡേ പ്രഥമഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

6.2 ഘഷ്ടകാണേയ ദിതീയഃ പ്രശ്നഃ - സോമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം

6.2.1.1

യദുഭൗ വിമുച്യാ¹ss*തിമ്യം ഗൃഹ്ണീ²യാദ്-യജ്ഞം
 വിചിന്ത്യാ³ദ്-യദുഭാവ-വിമുച്യ യഥാ⁴സനാഗതായാ⁵ssതിമ്യം
 ക്രിയതേ താദൃഗേവ തദ്-വിമുക്തോ⁶ന്യോ⁷സന്ധ്യാൻ
 ഭവത്യ വിമുക്തോ⁸ന്യോ⁹ഥാ¹⁰ss*തിമ്യം ഗൃഹ്ണാതി
 യജ്ഞസ്യ സന്തതൈ പത്യാന്യാരഭതേ പത്നീ ഹി
 പാർണ്ണഹ്യസ്യേശേ പത്നീയൈ വാനുമതം നിർവപതി
 യദ്വൈ പത്നീ യജ്ഞസ്യ കരോതി മിമൂനം തദഥോ
 പത്നീയാ ഏവൈ- [] 1

6.2.1.2

-ഘ യജ്ഞസ്യാന്യാരംഭോ സമ്പൂർണ്ണൈ യാവദ്-ഭിർവൈ
 രാജാ¹സനുചരൈരാഗച്ഛതി സർവേ²ഭ്യോ വൈ തേഭ്യ ആതിമ്യം
 ക്രിയതേ ഛന്ദാ³സി ഖലു വൈ സോമസ്യ
 രാജേ⁴ണാ⁵സനുചരാ⁶ണ്യഗേ-രാതിമ്യമസി വിഷ്ണവേ⁷ ത്വേത്യാ⁸ഹ
 ഗായത്രിയാ ഏവൈതേന കരോതി സോമസ്യാ⁹ss*തിമ്യമസി

വിഷ്ണുവേ ത്വേത്യാഹ ത്രിഷ്ടുഭ ഏവൈതേന കരോത്യ-
തിഥേരാതിമ്യമസി വിഷ്ണുവേ ത്വേത്യാഹ ജഗത്യ- [] 2

6.2.1.3

ഏവൈതേന കരോത്യഗന്യേ ത്വാ രായസ്പോഷദാവന്നേ
വിഷ്ണുവേ ത്വേത്യാഹാനുഷ്ടുഭ ഏവൈതേന കരോതി
ശ്യേനായ ത്വാ സോമഭ്യതേ വിഷ്ണുവേ ത്വേത്യാഹ ഗായത്രിയാ
ഏവൈതേന കരോതി പഞ്ച കൃതോ ഗൃഹ്ണാതി
പഞ്ചാക്ഷരാ പക്തിഃ പാക്തോ യജ്ഞോ യജ്ഞമേവാവ
രുന്ധേ ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി കസ്താമ് സത്യാദ്-ഗായത്രിയാ
ഉഭയത് ആതിമ്യസ്യ ക്രിയത് ഇതി യദേവാദഃ സോമമാ- [] 3

6.2.1.4

ഹരത് തസ്താദ്-ഗായത്രിയാ ഉഭയത് ആതിമ്യസ്യ കിയതേ
പുരസ്താച്ഛോപരിഷ്ടാച്ഛ ശിരോ വാ ഏതദ് യജ്ഞസ്യ
യദാതിമ്യം നവകപാലഃ പുരോധാശോ ഭവതി തസ്താന്നവധാ
ശിരോ വിഷ്വതം നവകപാലഃ പുരോധാശോ ഭവതി തേ
ത്രയസ്ത്രികപാലാസ്ത്രിവൃതാ സ്തോമേന സംമിതാസ്തേജ-
സ്ത്രിവൃത് തേജ ഏവ യജ്ഞസ്യ ശീർഷൻ ദധാതി
നവകപാലഃ പുരോധാശോ ഭവതി തേ ത്രയസ്ത്രി-
കപാലാസ്ത്രിവൃതാ പ്രാണേന സംമിതാസ്ത്രിവൃദ്ധൈ- [] 4

6.2.1.5

പ്രാണ-സ്രിപൃതമേവ പ്രാണമഭിപൂർവം യജ്ഞസ്യ
 ശീർഷൻ ദധാതി പ്രജാപതേർവാ ഏതാനി പക്ഷ്മാണി
 യദശ്വാവാലാ ഐക്ഷവീ തിരശ്ചീ യദാശ്വാവാലഃ പ്രസ്തരോ
 ഭവന്തൈക്ഷവീ തിരശ്ചീ പ്രജാപതേരേവ തച്ചക്ഷുഃ
 സംഭരതി ദേവാ വൈ യാ ആഹുതീരജുഹവുസ്താ അസുരാ
 നിഷ്ഠാവമാദൻ തേ ദേവാഃ കാർഷ്ഠ്യമപശ്യൻ കർമ്മണോ
 വൈ കർമ്മേനേന കുർവീതേതി തേ കാർഷ്ഠ്യമയാൻ
 പരിധീന- [] 5

6.2.1.6

-കുർവത തൈർവൈ തേ രക്ഷാഽസ്യപാഷ്ണത യത്
 കാർഷ്ഠ്യമയാഃ പരിധയോ ഭവന്തി രക്ഷസാമപഹന്തൈ
 സഽ സ്പർശയതി രക്ഷസാമന്ന-വചാരായ ന പുരസ്താത്
 പരി ദധാത്യാദിത്യോ ഹ്യേവോദധൻ പുരസ്താദ്-
 രക്ഷാഽസ്യപഹന്ത്യൂർധ്വേ സമിധാവാ ദധാത്യുപരിഷ്ടാദേവ
 രക്ഷാഽസ്യപ ഹന്തി യജുഷാഽന്യാം തുഷ്ണീമന്യാം
 മിമുനന്തായ ദേ ആ ദധാതി ദിപാദ്-യജമാനഃ
 പ്രതിഷ്ഠിതൈ ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്ത്യ- [] 6

6.2.1.7

-ഗ്നിശ്ച വാ ഏതൗ സോമശ്ച കഥാ സോമായാഽഽതിഥ്യം
 ക്രിയതേ നാഗായ ഇതി യദഗ്നാവഗ്നിം മഥിതാ പ്രഹരതി
 തേനൈവാഗായ ആതിഥ്യം ക്രിയതേ ഽഥോ ഖലാഹുരഗ്നിഃ
 സർവാ ദേവതാ ഇതി യദ്ധവിരാസാഭ്യാഗ്നിം മൻമതി
 ഹവ്യാധൈവാഽഽസന്നായ സർവാ ദേവതാ ജനയതി । 7
 (പതിയാ ഏവ - ജഗത്യാ - ആ - ത്രിവൃദ്ധൈ - പരിധീൻ
 - വദന്ത്യേ - കചതാരിശ്ശച്ച) (A1)

6.2.2.1

ദേവാസുരാഃ സംയത്താ ആസൻ തേ ദേവാ മിഥോ വിപ്രിയാ
 ആസൻ തേഽ(1)ന്യോഽന്യസ്മൈ ജ്യേഷ്ഠായാതിഷ്ഠമാനാഃ
 പഞ്ചധാ വ്യക്രാമന്നഗ്നിർവസുഭിഃ സോമോ രുദ്രൈരീന്ദ്രോ
 മരുദ്ഭിർ-വരുണ ആദിത്യൈർ-ബൃഹസ്പതിർ-
 വിശ്വൈർദേവൈസ്തേ ഽമന്യന്താസുരേഭ്യോ വാ ഇദം
 ഭ്രാതൃവ്യേഭ്യോ രധ്യാമോ യന്മിഥോ വിപ്രിയാഃ സ്തോ യാ ന
 ഇമാഃ പ്രിയാസ്തനുവസ്താഃ സമവദ്യാമഹൈ താഭ്യഃ സ
 നിർജ്ജ്യാഭ്യോ- [] 8

6.2.2.2

നഃ പ്രഥമോ(1)ന്യോന്യസ്യേ ദ്രുഹ്യാദിതി തസ്മാദ്യഃ
 സതാനുനപ്രീണാം പ്രഥമോ ദ്രുഹ്യതി സ ആർതിമാർച്ചതി
 യത് താനുനപ്രപ്തം സമവദ്യതി ദ്രാതൃവ്യാഭിഭൂത്യൈ
 ഭവത്യാത്മനാ പരാസ്യ ദ്രാതൃവ്യോ ഭവതി പഞ്ച കൃത്യോ
 ഽവദ്യതി പഞ്ചധാ ഹി തേ തഥ് സമവാദ്യന്താഥോ പഞ്ചാക്ഷരാ
 പക്തിഃ പാക്തോ യജേണാ യജ്ഞേവാവ രുന്ധ ആപതയേ
 ത്വാ ഗൃഹ്ണാമീത്യാഹ പ്രാണോ വാ- [] 9

6.2.2.3

ആപതിഃ പ്രാണമേവ പ്രീണാതി പരിപതയ ഇത്യാഹ മനോ
 വൈ പരിപതിർമന ഏവ പ്രീണാതി തന്നുനപ്ര ഇത്യാഹ
 തന്നുവോ ഹി തേ താഃ സമവാദ്യന്ത ശാക്ഷരായേത്യാഹ
 ശക്തൈ ഹി തേ താഃ സമവാദ്യന്ത ശക്ത-
 നോജിഷ്ഠായേത്യാഹൗജിഷ്ഠൗ ഹി തേ ത ദാത്മനഃ
 സമവാദ്യന്താ-നാധൃഷ്ടമസ്യനാധൃഷ്ട-മിത്യാഹാനാധൃഷ്ട-
 ഹ്യേതദനാധൃഷ്ടം ദേവാനാമോജ- [] 10

6.2.2.4

ഇത്യാഹ ദേവാനാഽ ഹ്യേതദോജോഭിശസ്തിപാ
 അനഭിശസ്തേനുമിത്യാഹാ-ഭിശസ്തിപാ ഹ്യേതദ-നഭിശസ്തേ-

നൃമനു മേ ദീക്ഷാം ദീക്ഷാപതിർ മന്യതാമിത്യാഹ
 യമായജുരേവൈതദ്-ഘൃതം ധൈ ദേവാ വജ്രം കൃത്വാ
 സോമമഘ്ന-നന്തികമിവ ഖലു വാ അസ്യൈതച്ചരന്തി യത്
 താനുനപ്രേണ പ്രചരന്ത്യശ് ശൂരശ് ശൂസ്മേ ദേവ സോമാഃ
 *പ്യായതാമിത്യാഹ യ- [] 11

6.2.2.5

-ദേവാസ്യാപുവായതേ യനീയതേ-തദേവാസ്യേ തേനാഃ
 *പ്യായയത്യാ തുഭ്യമിന്ദ്രഃ പ്യായതാമാ താമിന്ദ്രായ
 പ്യായസ്യേത്യാ-ഹോദാവേവേന്ദ്രം ച സോമം ചാഃ
 *പ്യായയത്യാ പ്യായയ സഖീന്ദ്രം സന്യാ മേധയേത്യാഹ-
 ര്തിജോ വാ അസ്യ സഖായസ്താനേവാഃ*പ്യായയതി
 സ്വസ്തി തേ ദേവ സോമ സുത്യാമശീയേ- [] 12

6.2.2.6

-ത്യാഹാ ഃ*ശിഷമേവൈതാമാ ശാസ്മേ പ്ര വാ
 ഏതേഃസ്മാ-ലോകാച്ഛവന്തേ യേ സോമമാ-പ്യായയന്ത്യ-
 ന്തരിക്ഷദേവത്യാ ഹി സോമ ആപ്യായിത ഏഷ്ടാ രായഃ
 പ്രേഷേ ദഗായേത്യാഹ ദ്യാവാപൃഥിവീദ്യാമേവ
 നമസ്കൃത്യാസ്മിൻ ലോകേ പ്രതി തിഷ്ഠന്തി ദേവാസുരാഃ

സംയത്താ ആസൻ തേ ദേവാ ബിദ്യതോഽഗ്നിം പ്രാവിശൻ
തസ്മാദാഹുരഗ്നിഃ സർവാ ദേവതാ ഇതി തേ- [] 13

6.2.2.7

ഽഗ്നിമേവ വരും കൃതാ ഽസുരാന്ദ്യഭവ-ന്നഗ്നിമിവ ഖലു
വാ ഏഷ പ്രവിശതി യോഽവാന്തരദീക്ഷാമുപൈതി
ഭ്രാത്യവ്യാഭിഭൂത്യേ ഭവത്യാത്മനാ പരാഽസ്യ ഭ്രാത്യവ്യോ
ഭവത്യാത്മാനമേവ ദീക്ഷയാ പാതി പ്രജാമവാന്തരദീക്ഷയാ
സന്തരാം മേഖലാഽസ്മായച്ഛതേ പ്രജാ ഹൃത്യാത്മനോ
ഽന്തരതരാ തപ്രപ്രതോ ഭവതി മദന്തീഭിർമാർജയതേ
നിർഹൃഗ്നിഃ ശീതേന വായതി സമിദ്ധ്യേ യാ തേ അഗ്നേ
() രൂദ്രിയാ തന്മൂരിത്യാഹ സ്വയൈവൈനദ് ദേവതയാ
പ്രതയതി സയോനിത്യായ ശാന്തൈഃ । 14

(യോ - വാ - ഓജ - ആഹ യ - ദശീയേ - തി തേ - ഽഗ്ന
- ഏകാദശ ച) (A2)

6.2.3.1

തേഷാമസുരാണാം തിസ്രഃ പുര ആസ-നയസു-യുവമാഽഥ
രജതാഽഥ ഹരിണീ താ ദേവാ ജേതും നാശക്നുവൻ താ
ഉപസദ്ദൈവാജിഗീഷൻ തസ്മാദാഹുർയശ്ശൈവം വേദ
യശ്ച നോപസദാ വൈ മഹാപുരം ജയന്തീതി ത ഇഷ്ടാഽ

സമസ്കുർവതാ-ഗ്നിമനീകച്ഛ് സോമച്ഛ് ശല്യം വിഷ്ണും
തേജനം തേഭ്യബ്രുവൻ ക ഇമാമസിഷ്യതീതി- [] 15

6.2.3.2

രുദ്ര ഇത്യബ്രുവൻ രുദ്രോ വൈ ക്രൂരഃ സോഽസ്യതീതി
സോഽബ്രവീദ് വരം വൃണാ അഹമേവ പശൂനാ-
മധിപതിരസാനീതി തസ്മാദ് രുദ്രഃ പശൂനാ-മധിപതിസ്താച്ഛ്
രുദ്രോഽവാസ്യജഥ് സ തിസ്രഃ പുരോ ഭിഞ്ഞൈഭ്യോ
ലോകേഭ്യോഽസുരാൻ പ്രാണുദന്ത യദുപസദ ഉപസദ്യന്തേ
ഭ്രാതൃവ്യപരാണുന്തൈ നാനാമാഹുതിം പുരസ്താ-
ജജുഹുയാദ്-യദനാമാഹുതിം പുരസ്താജജുഹുയാ- [] 16

6.2.3.3

ദന്യന്തുഖം കുർയാഥ് സ്രുവേണാഽഘാരമാ ഘാരയതി
യജ്ഞസ്യ പ്രജ്ഞാത്വൈ പരാദതിക്രമ്യ ജുഹോതി പരാച
ഏവൈഭ്യോ ലോകേഭ്യോ യജമാനോ ഭ്രാതൃവ്യാൻ പ്ര
ണുദന്തേ പുനരത്യാക്രമ്യോപസദം ജുഹോതി പ്രണുദ്വൈ-
വൈഭ്യോ ലോകേഭ്യോ ഭ്രാതൃവ്യാഞ്ജിതാ ഭ്രാതൃവ്യലോക-
മദ്യാരോഹതി ദേവാ വൈ യാഃ പ്രാതരുപസദ ഉപാസീദ -
നഹസ്താഭിരസുരാൻ പ്രാണുദന്ത യാഃ സായച്ഛ്

രാത്രിയൈ താദിര്യഥ് സായം പ്രാതരുപസദ- [] 17

6.2.3.4

ഉപസദ്യന്തേ ഹോരാത്രാഭ്യാമേവ തദ്-യജമാനോ
 ഭ്രാതൃവ്യാൻ പ്ര ണുദതേ യാഃ പ്രാതർയാജ്യാഃ സ്യുസ്താഃ
 സായം പുരോഽനുവാക്യാഃ കുർയാദയാതയാമതായ
 തിസ്ര ഉപസദ ഉപൈതി ത്രയ ഇമേ ലോകാ ഇമാനേവ
 ലോകാൻ പ്രീണാതി ഷട്ഥ് സം പദ്യന്തേ ഷഡ്യാ ജതവ
 ജതൂനേവ പ്രീണാതി ദാദശാഹീനേ സോമ ഉപൈതി ദാദശ
 മാസാഃ സംഘ്മ്സരഃ സംഘ്മ്സരമേവ പ്രീണാതി

ചതുർവിശ്ശതിഃ സം- [] 18

6.2.3.5

പദ്യന്തേ ചതുർവിശ്ശതി-രർധമാസാ അർധമാസാനേവ
 പ്രീണാത്യാരാഗ്രാ-മവാന്തരദീക്ഷാ-മുപേയാദ്യഃ കായേതാ
 ഽസ്തിൻ മേ ലോകേഽർധുകൗ സ്യാദിത്യേകമഗ്രേഽഥ ദാവഥ
 ത്രീനഥ ചതുര ഏഷാ വാ ആരാഗ്രാ ഽവാന്തരദീക്ഷാ
 ഽസ്തിന്നേവാസൈ ലോകേഽർധുകം ദവതി പരോവരീയസീ-
 മവാന്തരദീക്ഷാ-മുപേയാദ്യഃ കായേതാമുഷ്ഠിൻ മേ
 ലോകേഽർധുകൗ സ്യാദിതി ചതുരോഽഗ്രേ () ഽഥ ത്രീനഥ

ദ്വാവമൈകമേഷോ വൈ പരോവരീയസ്യ-വാന്തരദീക്ഷാ
 മൃഷ്ണിന്നേവാസൈ ലോകേട്രധുകം ദവതി । 19

(അസിഷ്യതീതി - ജുഹുയാമ് - സായം പ്രാതരുപസദ -
 ശ്ചതുർവിഷ്ശതിഃ സം - ചതുരോഽഗ്രേ - ഷോഡശ ച) (A3)

6.2.4.1

സുവർഗം വാ ഏതേ ലോകം യന്തി യ ഉപസദ ഉപയന്തി
 തേഷാം യ ഉന്നയതേ ഹീയത ഏവ സ നോദനേഷിതി
 സൂന്നീയമിവ യോ വൈ സ്വാർഥേതാം യതാഽ ശ്രാന്തോ
 ഹീയത ഉത സ നിഷ്ടായ സഹ വസതി തസ്മാമ്
 സകൃദുന്നീയ നാപരമുനയേത ദധ്നാനയേതൈതദ്വൈ
 പശൂനാഽ രൂപഽ രൂപേണൈവ പശൂനവ രുന്ധേ- [] 20

6.2.4.2

യജ്ഞോ ദേവേഭ്യോ നിലായത വിഷ്ണു രൂപം കൃതാ സ
 പൃഥിവീം പ്രാവിശത് തം ദേവാ ഹസ്താൻമ് സഽ രഭൈഽച്ഛൻ
 തമിന്ദ്ര ഉപർയുപർയത്യക്രാമമ് സോഽബ്രവീത് കോ
 മാഽയമുപർയുപർയത്യക്രമീ-ദിത്യഹം ദുർഗേ ഹന്തേത്യഥ
 കസ്തമിത്യഹം ദുർഗാദാഹർതേതി സോഽബ്രവീദ് ദുർഗേ
 വൈ ഹന്താഽവോചഥാ വരാഹോഽയം വാമമോഷഃ- [] 21

6.2.4.3

സപ്താനാം ഗിരീണാം പരസ്താദിത്തം വേദ്യമസുരാണാം
 ബിഭർതി തം ജഹി യദി ദുർഗേ ഹന്താസീതി സ
 ദർഭപുഞ്ജീലമുദ്-വൃഹ്യ സപ്ത ഗിരീൻ ദിത്താ തമഹൻമ്
 സോബ്രവീദ് ദുർഗാദാ ആഹർതാവോചമാ ഏതമാ
 ഹരേതി തമേഭ്യോ യജ്ഞ ഏവ യജ്ഞമാഹരദ്യത് തദിത്തം
 വേദ്യമസുരാണാമവിനന്ത തദേകം വേദൈ
 വേദിത്വമസുരാണാം- [] 22

6.2.4.4

വാ ഇയമഗ്ര ആസീദ് യാവദാസീനഃ പരാപശ്യതി താവദ്
 ദേവാനാം തേ ദേവാ അബ്രൂവന്നസ്പ്രവ നോസ്യാമപീതി
 കിയദോ ദാസ്യാമ ഇതി യാവദിയച് സലാവൃകീ ത്രിഃ
 പരിക്രാമതി താവന്നോ ദത്തേതി സ ഇന്ദ്രഃ സലാവൃകീ
 രൂപം കൃത്യേമാം ത്രിഃ സർവതഃ പര്യക്രാമത്
 തദിമാമവിനന്ത യദിമാമവിനന്ത തദ് വേദൈ വേദിത്വച്- [] 23

6.2.4.5

സാ വാ ഇയച് സർവൈവ വേദിരിയതി ശക്ഷ്യാമീതി താ
 അവമായ യജ്ഞേ ത്രിച്ശത് പദാനി പശ്ചാത് തിരശ്ചീ

ഭവതി ഷട്ത്രിശ്ശത് പ്രാചീ ചതുർവിശ്ശതിഃ പുരസ്താത്
 തിരശ്ചീ ദശദശ സംപദ്യന്തേ ദശാക്ഷരാ വിരാഡന്നം
 വിരാഡ് വിരാജൈവാനാദ്യമവ രുന്ധ ഉദ്ധന്തി യദേവാസ്യം
 അമേധ്യം തദപ ഹന്ത്യുദ്ധന്തി തസ്മാദോഷധയഃ പരാ ഭവന്തി
 () ബർഹിഃ സ്തൂണാതി തസ്മാദോഷധയഃ പുനരാ
 ഭവന്ത്യുത്തരം ബർഹിഷ ഉത്തരബർഹിഃ സ്തൂണാതി
 പ്രജാ വൈ ബർഹിര്യജമാന ഉത്തര ബർഹിര്യജമാന-
 മേവാ-യജമാനാദുത്തരം കരോതി തസ്മാദ്-യജമാനോ
 ഽയജമാനാദുത്തരഃ । 24 (രുന്ധേ - വാമമോഷോ - വേദി

ത്വമസുരാണാം - വേദിത്വം - ഭവന്തി - പഞ്ചവിശ്ശതിശ്ച)

(A4)

6.2.5.1

യദാ അനീശാനോ ഭാരമാദന്തേ വി വൈ സ ലിശതേ യദ്
 ദാദശ സാഹസ്യോപസദഃ സ്യുസ്തിസ്തോഹീനസ്യ
 യജ്ഞസ്യ വിപോമ ക്രിയേത തിസ്ര ഏവ സാഹസ്യോ-
 പസദോ ദാദശാഹീനസ്യ യജ്ഞസ്യ സവിര്യത്വായാഥോ
 സലോമ ക്രിയതേ വത്സസ്യൈകഃ സ്തനോ ഭാഗീ
 ഹി സോഽമൈകഃ സ്തനം പ്രതമുപൈത്യഥ ദാവഥ ത്രീനഥ
 ചതുര ഏതദൈ- [] 25

6.2.5.2

ക്ഷുരപവി നാമ വ്രതം യേന പ്ര ജാതാൻ ഭാത്യവ്യാൻ
 നൂദതേ പ്രതി ജനിഷ്യമാണാനമോ കനീയസൈവ ഭൂയ
 ഉപൈതി ചതുരോഽഗ്രേ സ്തനാൻ വ്രതമുപൈത്യഥ ത്രീനഥ
 ദാവമൈകമേതദ്വൈ സുജഘനം നാമ വ്രതം തപസ്യച്ഛ്
 സുവർഗ്യമമോ പ്രൈവ ജായതേ പ്രജയാ പശുഭിര്യവാഗു
 രാജന്യസ്യ വ്രതം ക്രൂരേവ വൈ യവാഗുഃ ക്രൂര ഇവ- [] 26

6.2.5.3

രാജന്യോ വജ്രസ്യ രൂപച്ഛ് സമൃദ്ധ്യാ ആമിക്ഷാ വൈശ്യസ്യ
 പാകയജ്ഞസ്യ രൂപം പുഷ്പൈ പയോ ബ്രാഹ്മണസ്യ തേജോ
 വൈ ബ്രാഹ്മണസ്തേജഃ പയസ്തേജസൈവ തേജഃ പയ ആത്മൻ
 ധത്തേ ഽമോ പയസാ വൈ ഗർഭാ വർധന്തേ ഗർഭ ഇവ ഖലു
 വാ ഏഷ യദ് ദീക്ഷിതോ യദസ്യ പയോ വ്രതം
 ഭവത്യാത്മാനമേവ തദ് വർധയതി ത്രിവ്രതോ വൈ
 മനുരാസീദ് ദിവ്രതാ അസുരാ ഏകവ്രതാ- [] 27

6.2.5.4

ദേവാഃ പ്രാതർമധ്യംദിനേ സായം തൻ മനോർവ്രതമാസീത്
 പാകയജ്ഞസ്യ രൂപം പുഷ്പൈ പ്രാതശ്ച സായം
 ചാസുരാണാം നിർമധ്യം ക്ഷുധോ രൂപം തതസ്തേ

പരാഽഭവൻ മധ്യംദിനേ മധ്യരാത്രേ ദേവാനാം തതസ്തേ
 ഽഭവൻമ് സുവർഗം ലോകമായൻ യദസ്യ മധ്യംദിനേ
 മധ്യരാത്രേ വ്രതം ഭവതി മധ്യതോ വാ അന്നേന ഭുഞ്ജതേ
 മധ്യത ഏവ തദൂർജം ധത്തേ ദ്രാത്യുവ്യാഭിഭൂത്യൈ
 ഭവത്യാത്മനാ- [] 28

6.2.5.5

പരാഽസ്യ ദ്രാത്യുവ്യാ ഭവതി ഗർഭോ വാ ഏഷ യദ് ദീക്ഷിതോ
 യോനിർ ദീക്ഷിതവിമിതം യദ് ദീക്ഷിതോ ദീക്ഷിതവിമിതാത്
 പ്രവസേദ് യഥാ യോനേർഗർഭഃ സ്കന്ദതി താദൃഗേവ
 തന്ന പ്രവസ്തുവ്യമാത്മനോ ഗോപീമായൈഷ വൈ വ്യാഘ്രഃ
 കുലഗോപോ യദഗ്നിസ്തസ്മാദ് യദ് ദീക്ഷിതഃ പ്രവസേമ് സ
 ഏനമീശ്വരോഽനുത്ഥായ ഹന്തോർന പ്രവസ്തുവ്യമാത്മനോ
 ഗുപ്തൈ ദക്ഷിണതഃ ശയ ഏതദൈ യജമാനസ്യ ()
 ss*യതനഃ സ്വ ഏവാഽഽയതനേ ശയേ ഽഗ്നിമദ്യാവൃത്യ
 ശയേ ദേവതാ ഏവ യജ്ഞമദ്യാവൃത്യ ശയേ । 29

(ഏതദൈ - കൂര ഇവൈ - കവ്രതാ - ആത്മനാ -
 യജമാനസ്യ - ത്രയോദശ ച) (A5)

6.2.6.1

പുരോഹവിഷി ദേവയജനേ യാജയേദ്യം കാമയേതോ-
 പൈനമുത്തരോ യജേന്താ നമേദി സുവർഗം ഘോകം
 ജയേദിത്യേതദ്വൈ പുരോഹവിർദേവയജനം യസ്യ ഹോതാ
 പ്രാതരനുവാക-മനുബ്രൂവ-നഗ്നിമപ ആദിത്യമദി
 വിപശ്യത്യുപൈനമുത്തരോ യജേന്താ നമത്യേദി സുവർഗം
 ഘോകം ജയത്യാപ്തേ ദേവയജനേ യാജയേദ്-ദ്രാത്യുവ്യവന്തം
 പൻമാം വാധിസ്തർശയേത് കർതം വാ യാവന്നാനസേ
 യാതവൈ- [] 30

6.2.6.2

ന രഥായൈതദ്വാ ആപ്തം ദേവയജന-മാപ്തോത്യേവ ദ്രാത്യുവ്യം
 നൈനം ദ്രാത്യുവ്യ ആപ്തോത്യേകോന്നതേ ദേവയജനേ
 യാജയേത് പശുകാമ-മേകോന്നതാദ്വൈ ദേവയജനാ-
 ദങ്ഗിരസഃ പശൂനസ്യജന്താന്തരാ സദോഹവിർധാനേ
 ഉന്നതഃ സ്യാദേതദ്വാ ഏകോന്നതം ദേവയജനം പശുമാനേവ
 ദവതി ത്ര്യുന്നതേ ദേവയജനേ യാജയേത് സുവർഗകാമം
 ത്ര്യുന്നതാദ്വൈ ദേവയജനാദങ്ഗിരസഃ സുവർഗം
 ഘോകമായ- നന്തരാ ഹവനീയം ച ഹവിർധാനം ചോ- []

31

6.2.6.3

-ന്നതഃ സ്യാദന്തരാ ഹവിർധാനം ച സദശ്ചാന്തരാ സദശ്ച
 ഗാർഹപത്യം ചൈതദ്വൈ ത്ര്യുന്നതം ദേവയജ്ഞം
 സുവർഗമേവ ലോകമേതി പ്രതിഷ്ഠിതേ ദേവയജ്ഞേ
 യാജയേത് പ്രതിഷ്ഠാകാമമേതദ്വൈ പ്രതിഷ്ഠിതം ദേവയജ്ഞം
 യഥ സർവതഃ സമം പ്രത്യേവ തിഷ്ഠതി യത്രാനൃഛാ അനൃഛാ
 ഓഷധയോ വൃതിഷക്താഃ സ്യുസ്തദ്-യാജയേത് പശുകാമ -
 മേതദ്വൈ പശൂനാമ് രൂപം രൂപേണൈവാസ്മൈ പശു- [] 32

6.2.6.4

നവ രൂന്ധേ പശുമാനേവ ഭവതി നിർജ്ജതിഗൃഹീതേ
 ദേവയജ്ഞേ യാജയേദ്യം കാമയേത നിർജ്ജത്യാസ്യ യജ്ഞം
 ഗ്രാഹയേയമിത്യേതദ്വൈ നിർജ്ജതിഗൃഹീതം ദേവയജ്ഞം
 യഥ സദൃശൈഃ സത്യാ ജക്ഷം നിർജ്ജത്യൈവാസ്യ
 യജ്ഞം ഗ്രാഹയതി വ്യാവൃത്തേ ദേവയജ്ഞേ യാജയേദ്
 വ്യാവൃത്കാമം യം പാത്രേ വാ തല്ല്വേ വാ മീമാംസേരൻ
 പ്രാചീനമാഹവനീയാത് പ്രവണഃ സ്യാത് പ്രതീചീനം
 ഗാർഹപത്യോദേതദ്വൈ വ്യാവൃത്തം ദേവയജ്ഞം വി
 പാപ്മനാ () ഭ്രാതൃവ്യേഷാഃ*വർത്തതേ നൈനം പാത്രേ

ന തല്പ്ലേ മീമാഽ സന്തേ കാർയേ ദേവയജ്ഞേ യാജയേദ്-
ഭൂതികാമം കാർയോ വൈ പുരുഷോ ദിവത്യേവ । 33

(യാതവൈ - ഹവിർധാനം ച - പശൂൻ - പാപ്മനാ -
ഽഷ്ടാദശ ച) (A6)

6.2.7.1

തേഭ്യ ഉത്തരവേദിഃ സിഽഹീ രൂപം കൃത്യോദയാ-
നന്തരാഽപക്രമ്യാതിഷ്ഠത് തേ ദേവാ അമന്യന്ത യതരാൻ വാ ഇ
യമുപാവർഥ്സ്യതി ത ഇദം ദവിഷ്യന്തീതി താമുപാമന്ത്രയന്ത
സാഽബ്രവീദ് വരം വൃണൈ സർവാൻ മയാ കാമാൻ
വ്യശ്നുവഥ പൂർവാം തു മാഽഗ്നേരാഹുതി-രശ്നുവതാ ഇതി
തസ്മാദുത്തരവേദിം പൂർവാമഗ്നേർ വ്യാഘാരയന്തി
വാരേവ്യതഃ ഹ്യസ്യൈ ശമ്യയാ പരി മിമീതേ- [] 34

6.2.7.2

മാത്രൈവാസ്യൈ സാഥോ യുക്തൈനൈവ യുക്തമവ രുന്ധേ
വിത്തായനീ മേഽസീത്യാഹ വിത്താ ഹ്യേനാനാവത്
തിക്തായനീ മേഽസീത്യാഹ തിക്താൻ ഹ്യേനാനാവദവ്താമാ
നാമിതമിത്യാഹ നാമിതാൻ ഹ്യേനാനാവദവ്താമാ
വ്യമിതമിത്യാഹ വ്യമിതാൻ ഹ്യേനാനാവദ്-
വിദേരഗ്നിർനഭോ നാമാ- [] 35

6.2.7.3

ഗേ അങ്ഗിര ഇതി ത്രിർഹരതി യ ഏവൈഷു ലോകേഷു
 -ഗായസ്താനേവാവ രുന്ധേ തുഷ്ണീം ചതുർത്ഥം ഹരത്യനി-
 രുക്തമേവാവ രുന്ധേ സിഷ്ഠീരസി മഹിഷീരസീത്യാഹ
 സിഷ്ഠീർഹ്യേഷാ രൂപം കൃത്യോദയാ-നന്തരാപക്രമ്യതി-
 ഷ്വദുരു പ്രഥസോരു തേ യജ്ഞപതിഃ പ്രഥതാമിത്യാഹ
 യജമാനമേവ പ്രജയാ പശുഭിഃ പ്രഥയതി ധ്രുവാ- [] 36

6.2.7.4

സീതി സഷ്ഠി ഹന്തി ധൃതൈ ദേവേഭ്യഃ ശുന്ധസ്യ ദേവേഭ്യഃ
 ശുന്ദസോത്യവ ചോക്ഷതി പ്ര ച കിരതി ശുദ്ധ്യാ
 ഇന്ദ്രഘോഷസ്താ വസുഭിഃ പുരസ്താത് പാതിത്യാഹ ദിഗ്ഭ്യ
 ഏവൈനാം പ്രോക്ഷതി ദേവാഃ ശ്ചേദു-ത്തരവേദി-
 രൂപാവവർതീഹൈവ വി ജയാമഹാ ഇത്യസുരാ
 വജ്രമുദ്യത്യ ദേവാനഭ്യായന്ത താനിന്ദ്രഘോഷോ വസുഭിഃ
 പുരസ്താദപാ- [] 37

6.2.7.5

-നുദത മനോജവാഃ പിതൃഭിർ ദക്ഷിണതഃ പ്രചേതാ രൂദ്രഃ
 പശ്വാദ്-വിശ്വകർമ്മാഃ ദിത്യൈരുത്തരതോ യദേവമുത്തരവേദിം
 പ്രോക്ഷതി ദിഗ്ഭ്യ ഏവ തദ്-യജമാനോ ഭ്രാതൃവ്യാൻ പ്ര
 ണുദത ഇന്ദ്രോ യതീൻമ് സാലാവ്യകേഭ്യഃ പ്രായച്ഛത് താൻ
 ദക്ഷിണത ഉത്തരവേദ്യാ ആദൻ യത് പ്രോക്ഷണീനാ-
 മുച്ഛിഷ്യേത തദ് ദക്ഷിണത ഉത്തരവേദ്യൈ നി നയേദ്-
 യദേവ തത്ര കൂരം തത് തേന ശമയതി യം ദിഷ്യാത് തം
 ധ്യായേച്ഛുചൈ () വൈനമർപയതി । 38 (മിമീതേ - നാമ -
 ധ്രുവാ - ധ്വ - ശുചാ - ത്രീണി ച) (A7)

6.2.8.1

സോത്തരവേദിർബ്രവീമ് സർവാൻ മയാ കാമാൻ
 വൃശ്ണവഥേതി തേ ദേവാ അകാമയന്താസുരാൻ ഭ്രാതൃവ്യാനഭി
 ദവേമേതി തേഽജുഹവുഃ സിഷ്ഠീർസി സപതസാഹീ
 സ്വാഹേതി തേഽസുരാൻ ഭ്രാതൃവ്യാനഭ്യഭവൻ തേഽസുരാൻ
 ഭ്രാതൃവ്യാ-നഭിഭ്യയാകാമയന്ത പ്രജാം വിന്ദേമഹീതി
 തേഽജുഹവുഃ സിഷ്ഠീർസി സുപ്രജാവനിഃ സ്വാഹേതി തേ
 പ്രജാമവിന്ദന്ത തേ പ്രജാം വിത്താ- [] 39

6.2.8.2

ടകാമയന്ത പശൂൻ വിന്ദേമഹീതി തേഽജുഹവുഃ സിച്ഛഹീർസി
 രായസ്പോഷവനിഃ സ്വാഹേതി തേ പശൂനവിന്ദന്ത തേ പശൂൻ
 വിത്താടകാമയന്ത പ്രതിഷ്ഠാം വിന്ദേമഹീതി തേഽജുഹവുഃ
 സിച്ഛഹീ-രസ്യാദിത്യവനിഃ സ്വാഹേതി ത ഇമാം
 പ്രതിഷ്ഠാമവിന്ദന്ത ത ഇമാം പ്രതിഷ്ഠാം വിത്താടകാമയന്ത
 ദേവതാ ആശിഷ ഉപേയാമേതി തേഽജുഹവുഃ സിച്ഛഹീരസ്യാ
 വഹ ദേവാൻ ദേവയതേ- [] 40

6.2.8.3

യജമാനായ സ്വാഹേതി തേ ദേവതാ ആശിഷ ഉപായൻ
 പഞ്ച കൃത്യോ വ്യാഘാരയതി പഞ്ചാക്ഷരാ പക്തിഃ
 പാക്തോ യജേന്താ യജ്ഞമേവാവ രുന്ധേ ടക്ഷ്ണയാ
 വ്യാഘാരയതി തസ്മാദക്ഷ്ണയാ പശവോഽങ്ഗാനി
 പ്രഹരന്തി പ്രതിഷ്ഠിത്യേ ഭൂതേഭ്യസ്തേതി സ്രുചമുദ്
 ഗൃഹ്ണാതി യ ഏവ ദേവാ ഭൂതാസ്തേഷാം തദ്-ഭാഗധേയം
 താനേവ തേന പ്രീണാതി പൗതുദ്രവാൻ പരിധീൻ
 പരി ദധാത്യേഷാം- [] 41

6.2.8.4

ഘോകാനാം ഘിധൃത്യാ അഗ്നേസ്രൂയോ ജ്യായാച്സോ
 ഭ്രാതര ആസൻ തേ ദേവേഭ്യോ ഹവ്യം വഹന്തഃ പ്രാമീയന്ത
 സോഽഗ്നിരബിഭേദിത്ഥം വാവ സ്യ ആർതിമാഽരിഷ്യതീതി
 സ നിലായത സ യാം വനസ്സതിഷ്ഠാവസത്താം പുതുദ്രൗ
 യാമോഷധീഷു താച്സുഗന്ധിതേജനേ യാം പശുഷു
 താം പേത്യാസ്യാന്തരാ ശൃങ്ഗേ തം ദേവതാഃ പ്രഷമൈച്ഛൻ
 തമന്നവിന്ദൻ തമബ്രൂവ- [] 42

6.2.8.5

-ന്നുപ ന ആ വർതസ്വ ഹവ്യം നോ വഹേതി സോഽബ്രവീദ്
 വരം വൃണൈ യദേവ ഗൃഹീതസ്യാഹുതസ്യ ബഹിഃ പരിധി
 സ്കന്ദാത് തന്മേ ഭ്രാതൃണാം ഭാഗധേയമസദിതി തസ്മാദ്-യദ്-
 ഗൃഹീതസ്യാഹുതസ്യ ബഹിഃ പരിധി സ്കന്ദി തേഷാം തദ്
 ഭാഗധേയം താനേവ തേന പ്രീണാതി സോഽ
 മന്യതാസ്ഥന്നന്തോ മേ പൂർവേ ഭ്രാതരഃ പ്രാമേഷതാസ്ഥാനി
 ശാതയാ ഇതി സ യാന്യ- [] 43

6.2.8.6

-സ്ഥാന്യശാതയത തത് പുതുദ്രവ-ഭവദ്-യന്മാച്
 സമുപമൃതം തദ്-ഗുല്കുലു യദേതാൻഥ് സംഭാരാൻഥ് സം

ഭരത്യഗ്നിമേവ തഥ് സംഭരത്യഗ്നേഃ പുരീഷ-മസീത്യാഹാ-
 ഗ്നേർഹ്യേതത് പുരീഷം യഥ് സംഭാരാ അഥോ ഖലാഹുരേതേ
 വാവൈനം തേ ഭ്രാതരഃ പരി ശേരേ യത് പൗതുഭ്രവാഃ
 പരിധയ ഇതി । 44 (വിത്താ - ഭേവയത - ഏഷാ - മബ്രുവൻ
 - യാനി - ചതുശ്ചതാരിശ്ശച്ച) (A8)

6.2.9.1

ബദ്ധമവ സൃതി വരുണപാശാഭേവൈനേ മുഞ്ചതി
 പ്രണേനേക്തി മേധ്യേ ഏവൈനേ കരോതി സാവിത്രിയർചാ
 ഹുതാ ഹവിർധാനേ പ്ര വർതയതി സവിത്യപ്രസൃത
 ഏവൈനേ പ്ര വർതയതി വരുണോ വാ ഏഷ
 ദുർവാഗൃഭയതോ ബദ്ധോ യദക്ഷഃ സ യദുമ് സർജേദ്-
 യജമാനസ്യ ഗൃഹാ-നദ്യുമ്സർജേമ് സുവാഗ്ഭേവ
 ദുർയാഗൃ ആ വദേത്യാഹ ഗൃഹാ വൈ ദുർയാഃ ശാന്തൈ
 പത്യാ- [] 45

6.2.9.2

പാനക്തി പത്നീ ഹി സർവസ്യ മിത്രം മിത്രതായ യദൈ
 പത്നീ യജ്ഞസ്യ കരോതി മിമൂനം തദഥോ പത്നീയാ
 ഏവൈഷ യജ്ഞസ്യ-നാരംഭോഽനവചിന്തൈ വർത്ഥനാ

വാ അ॒ന്നി॒ത്യ യ॒ജ്ഞം॑ ര॒ക്ഷാപ്॑സി ജി॒ഹ്വാപ്॑സന്തി
 വൈ॒ഷ്ണവീ॑ഭ്യാമൃ॒ഗ്ഭ്യാം വർ॑തന്നോർ ജുഹോതി യജ്ഞോ
 വൈ വി॒ഷ്ണുർയ॒ജ്ഞാദേ॒വ ര॒ക്ഷാഽസ്യ॑പ॒ഹന്തി॑ യദധാർയു-
 ര॒ന്നഗ്നാ-വാ॑ഹുതിം ജുഹു॒യാ-ദ॒ന്യോഽധാ॑ർയുഃ സ്യാദ്-
 ര॒ക്ഷാപ്॑സി യ॒ജ്ഞം॑ ഹ॒ന്യൂർ- [] 46

6.2.9.3

-ഹി॒രണ്യ॑മു॒പാസ്യ॑ ജുഹോത്യഗ്നി॒വത്യേ॒വ ജുഹോതി॑
 നാ॒ന്യോഽധാ॑ർയുർഭവതി ന യ॒ജ്ഞം॑ ര॒ക്ഷാപ്॑സി ഫ്ല॒ന്തി
 പ്രാ॒ചീ പ്രേ॒തമ॒ധാരം॑ ക॒ല്പയ॑ന്തീ ഇ॒ത്യാഹ॑ സു॒വർഗമേ॒വൈനേ॑
 ലോ॒കം ഗമ॑ത്യത്ര രമേ॒മാം വർ॑ഷ്ണൻ പൃ॒ഥിവ്യാ ഇ॒ത്യാഹ॑
 വർ॑ഷ്ണ ഹ്യേ॒തത് പൃ॒ഥിവ്യാ॑ യദ് ദേ॒വയ॒ജ്ഞം॑ ശി॒രോ വാ
 ഏ॒തദ്-യ॒ജ്ഞസ്യ॑ യദ്ധ॒വിർധാ॑നം ദി॒വോ വാ വി॒ഷ്ണവു॑ത
 വാ പൃ॒ഥിവ്യാ- [] 47

6.2.9.4

ഇ॒ത്യാശീ॑ർപദയർചാ ദക്ഷി॒ണസ്യ॑ ഹ॒വിർധാ॑നസ്യ മേ॒മീം നി
 ഹ॒ന്തി ശീ॑ർഷത ഏ॒വ യ॒ജ്ഞസ്യ॑ യജമാ॒ന ആ॒ശിഷോ॑ഽവ
 രു॒ന്ധേ ദ॒ന്ധോ വാ ഔ॒പര॑സ്തൃതീയസ്യ ഹ॒വിർധാ॑നസ്യ
 വ॒ഷ്ട്കാ॒രേ-ണാ॑ക്ഷ-മ॒ച്ഛിനദ്-യത്-തൃ॒തീയം॑ ച॒രദി॑ർ

ഹവിർധാനയോ-രുദാഹ്രിയതേ തൃതീയസ്യ
 ഹവിർധാനസ്യ-വരുദ്ധ്യേ ശിരോ വാ ഏതദ്-യജ്ഞസ്യ
 യദ്ധവിർധാനം വിഷ്ണോ രരാമസി വിഷ്ണോഃ പൃഷ്ഠമസീത്യാഹ
 തസ്മാദേതാവദ്ധാ ശിരോ വിഷ്വതം വിഷ്ണോഃ () സ്യൂരസി
 വിഷ്ണോർധ്രുവമസീത്യാഹ വൈഷ്ണവഃ ഹി ദേവതയാ
 ഹവിർധാനം യം പ്രഥമം ഗ്രന്ഥിം ഗ്രന്ഥീയാദ്യത് തം ന
 വിസ്രഃ സയേദമേഹേനാധാർയുഃ പ്രമീയേത തസ്മാത്
 സ വിസ്രസ്യഃ । 48 (പത്നീ - ഹന്യൂർ - വാ പൃഥിവ്യാ -

വിഷ്വതം വിഷ്ണോഃ - ഷഡിച്ശതിശ്ച) (A9)

6.2.10.1

ദേവസ്യ ത്വാ സവിതുഃ പ്രസവ ഇത്യഭിമാ ദത്തേ
 പ്രസൂത്യാ അശിനോർ ബാഹുഭ്യാമിത്യാഹാശിനൗ
 ഹി ദേവാനാമധാർയു ആസ്താം പൃഷ്ണാ ഹസ്താഭ്യാമിത്യാഹ
 യന്തേ വജ്ര ഇവ വാ ഏഷാ യദഭിരഭിരസി
 നാരിരസീത്യാഹ ശാന്തേ കാണേധ കാണേധ വൈ
 ക്രിയമാണേ യജ്ഞഃ രക്ഷാഃസി ജിഹ്വാഃസന്തി

പരിലിഖിതം രക്ഷഃ പരിലിഖിതാ അരാതയ ഇത്യാഹ
രക്ഷസാമപഹത്യാ- [] 49

6.2.10.2

ഇദമഹം രക്ഷസോ ഗ്രീവാ അപി കൃന്താമി യോസ്മാൻ
ദേഷ്ടി യം ച വയം ദിഷ്ഠ ഇത്യാഹ ദൗ വാവ പുരുഷൗ
യം ചൈവ ദേഷ്ടി യശ്ചൈനം ദേഷ്ടി തയോരേവാന-
ന്തരായം ഗ്രീവാഃ കൃന്തതി ദിവേ താസന്തരിക്ഷായ ത്വാ
പൃഥിവൈ ത്വേത്യാഹൈഭ്യ ഏവൈനാം ലോകേഭ്യഃ
പ്രോക്ഷതി പരസ്താദർവാചീം പ്രോക്ഷതി തസ്മാത്- [] 50

6.2.10.3

പരസ്താദർവാചീം മനുഷ്യാ ഊർജമുപ ജീവന്തി ക്രൂരമിവ
വാ ഏതത് കരോതി യത് ഖനത്യുപോഽവ നയതി ശാന്തൈ
യവമതീരവ നയത്യുർഗൈ യവ ഊർഗുദുംബര
ഊർജൈവോർജം സമർധയതി യജമാനേന
സമ്മിതാദുംബരീ ഭവതി യാവാനേവ യജമാനസ്താവതീ -
മേവാസ്മി-ന്നൂർജം ദധാതി പിതൃണാം സദനമസീതി
ബർഹിരവ സ്തൂണാതി പിതൃഭേവത്യാ(1)ഃ- [] 51

6.2.10.4

ഹ്യേ॑തദ്-യ॒ന്നി॒ഖാ॑തം ധ്വേ॑ദ്-ബ॒ർഹി॑ര॒വസ്തീ॑ര്യ മി॒നുയാ॑ത്
 പി॒ത്യുദേ॑വ॒ത്യാ നി॒ഖാ॑താ സ്യാദ്-ബ॒ർഹി॑ര॒വസ്തീ॑ര്യ
 മി॒നോത്യു॑സ്യാമേ॒വൈനാ॑ം മി॒നോത്യു॑ഥോ സാ॒രുഹ്-
 മേ॒വൈനാ॑ം ക॒രോത്യു॑ദ്-ദി॒വഃ സ്ത॒ഭാനാ॑ഽഽന്ത॒രിക്ഷം
 പൃ॒ണേത്യു॑ഹൈ॒ഷാം ധ്വേ॑കാ॒നാം ധ്വീ॑ധ്യു॒തൈ
 ദ്യു॒താന॑സ്താ മാ॒രുതോ॑ മി॒നോതി॑ത്യാഹ ദ്യു॒താനോ॑ ഹ
 സ്ത॒വൈ മാ॒രുതോ॑ ദേ॒വാനാ॑മൗദു॒ംബരീ॑ം മി॒നോതി॑
 തേ॒നൈ॒വൈ- [] 52

6.2.10.5

-നാ॑ം മി॒നോതി॑ ബ്ര॒ഹ്മ॒വനി॑ം താ ക്ഷ॒ത്രവ॒നിമി॑ത്യാഹ
 യ॒മായജു॑രേ॒വൈതദ് ഘൃ॑തേ॒ന ദ്വാ॒വാപൃ॑ഥി॒വീ ആ
 പൃ॒ണേമാ॑മി॒ത്യാദു॒ംബരീ॑യാം ജു॒ഹോതി॑ ദ്വാ॒വാപൃ॑ഥി॒വീ
 ഏ॒വ ര॑സേ॒നാന॑ക॒ത്യാ-ന്തമ॑ന-വ॒സ്രവ॑യ॒ത്യാന്തമേ॑വ
 യ॒ജമാ॑നം തേ॒ജസാ॑-ന॒കൈത്യു॑ന്ദ്രമ॒സീതി॑ ച॒രിര॑ധി॒നി
 ദധാ॑ത്യു॒ന്ദ്രഃ ഹി॑ ദേ॒വതാ॑ സദോ॒ വിശ്വ॑ജന॒സ്യ
 ച॒രായേ॑ത്യാഹ വിശ്വ॑ജന॒സ്യ ഹ്യേ॒ഷാ ച॒രായാ॑ യഥ്
 സദോ॒ നവ॑ച॒രി- [] 53

6.2.10.6

തേജസ്താമസ്യ മിനുയാത് ത്രിവൃതാ സ്തോമേന സമ്മിതം
 തേജസ്ത്രിവൃത് തേജസ്വേവ ഭവ-തേയുകാദശ-
 ചരദീന്ദ്രിയകാമ-സൈകാദശാക്ഷരാ ത്രിഷ്ടുഗീന്ദ്രിയം
 ത്രിഷ്ടുഗീന്ദ്രിയാവേവ ഭവതി പഞ്ചദശചരദി ദ്രാതൃവ്യവതഃ
 പഞ്ചദശോ വജ്രോ ദ്രാതൃവ്യാഭിഭൂത്യൈ സപ്തദശചരദി
 പ്രജാകാമസ്യ സപ്തദശഃ പ്രജാപതിഃ പ്രജാപതേരാപ്യാ
 ഏകവിഷ്ശതിചരദി പ്രതിഷ്ഠാകാമ-സൈകവിഷ്ശഃ
 സ്തോമാനാം പ്രതിഷ്ഠാ പ്രതിഷ്ഠിത്യാ ഉദരം വൈ സദ
 ഊർഗുദ്യുംബരോ മധ്യത ഔദ്യുംബരീം മിനോതി മധ്യത
 ഏവ പ്രജാനാമൂർജം ദധാതി തസ്മാൻ- [] 54

6.2.10.7

മധ്യത ഊർജാ ദുണ്ണതേ യജമാനലോകേ വൈ
 ദക്ഷിണാനി ചരദീഷി ദ്രാതൃവ്യലോക ഉത്തരാണി
 ദക്ഷിണാന്യുത്തരാണി കരോതി യജമാന-മേവാ-യജമാനാ-
 ദുത്തരം കരോതി തസ്മാദ് യജമാനോഽയജമാനാദുത്തരോ
 ഽന്തർവർതാൻ കരോതി വ്യാവൃത്യൈ തസ്മാദർണ്യം
 പ്രജാ ഉപ ജീവന്തി പരി ത്വാ ഗിർവണോ ഗിര ഇത്യാഹ

യഥായജുരേവൈതദിന്ദ്രസ്യ സ്യൂരസീന്ദ്രസ്യ ധ്രുവ-
 മസീത്യാഹൈന്ദ്രഃ ഹി ദേവതയാ സദോ () യം പ്രഥമം
 ഗ്രന്ഥിം ഗ്രന്ഥീയാദ്യത് തം ന വിസ്രഃ സയേദമേഹേനാ-
 ധർയുഃ പ്രമീയേത തസ്മാത് സ വിസ്രസ്യഃ | 55

(അപഹത്യേ - തസ്മാത് - പിതൃദേവത്യം - തേനൈവ -
 നവചരദി - തസ്മാത് - സദഃ - പഞ്ചദശ ച) (A10)

6.2.11.1

ശിരോ വാ ഏതദ്-യജ്ഞസ്യ യദ്ധവിർധാനം പ്രാണാ
 ഉപരവാ ഹവിർധാനേ ഖായന്തേ തസ്മാച്ഛീർഷൻ പ്രാണാ
 അധസ്താത് ഖായന്തേ തസ്മാദധസ്താച്ഛീർഷഃ പ്രാണാ
 രക്ഷോഹണോ വലഗഹനോ വൈഷ്ണവാൻ ഖനാമീത്യാഹ
 വൈഷ്ണവാ ഹി ദേവതയോപരവാ അസുരാ വൈ
 നിർയന്തോ ദേവാനാം പ്രാണേഷു വലഗാൻ നൃഖനൻ
 താൻ ബാഹുമാത്രേന്ദ്രവിന്ദൻ തസ്മാദ് ബാഹുമാത്രാഃ
 ഖായന്ത ഇദമഹം തം വലഗമുദപാമി- [] 56

6.2.11.2

യം നഃ സമാനോ യമസമാനോ നിചഖാനേത്യാഹ ദൗ
 വാവ പുരുഷൗ യശ്ചൈവ സമാനോ യശ്ചാസമാനോ

യമേവാസൈ തൗ വലഗം നിഖനതസ്മേവോദാപതി
 സംതൃണത്തി തസ്മാഥ് സംതൃണാ അന്തരതഃ പ്രാണാ ന
 സം ഭിനത്തി തസ്മാദസംഭിന്നാഃ പ്രാണാ അപോഽവ നയതി
 തസ്മാദാർദ്രാ അന്തരതഃ പ്രാണാ യവമതീരവ നയ- [] 57

6.2.11.3

-തൃശ്ശൈശ്വ യവഃ പ്രാണാ ഉപരവാഃ പ്രാണേഷ്വവോർജം
 ദധാതി ബർഹിരവ സ്മൃണാതി തസ്മാലോമശാ അന്തരതഃ
 പ്രാണാ ആജ്യേന വ്യാഘാരയതി തേജോ വാ ആജ്യം
 പ്രാണാ ഉപരവാഃ പ്രാണേഷ്വവ തേജോ ദധാതി ഹന്തൂ വാ
 ഏതേ യജ്ഞസ്യ യദധിഷ്ഠവണേ ന സം തൃണന്ത്യ
 സംതൃണേ ഹി ഹന്തൂ അഥോ ഖലൂ ദീർഘസോമേ
 സംതൃദ്യേ ധൃത്യേ ശിരോ വാ ഏതദ്-യജ്ഞസ്യ
 യദ്ധവിർധാനം- [] 58

6.2.11.4

പ്രാണാ ഉപരവാ ഹന്തൂ അധിഷ്ഠവണേ ജിഹ്വാ ചർമ
 ഗ്രാവാണോ ദന്താ മുഖമാഹവനീയോ നാസികോ-ത്തരവേദി-
 രൂദരഃ സദോ യദാ ഖലൂ വൈ ജിഹ്വായാ ദഥ്സ്വാധി ഖാദത്യഥ
 മുഖം ഗച്ഛതി യദാ മുഖം ഗച്ഛത്യഥോദരം ഗച്ഛതി

തസ്മാ^{||}ദ്ധവിർധാനേ ചർമന്നധി ഗ്രാ^{||}വദിരദിഷുത്യാ^{||}ss*
 ഹവനീയേ ഹുതാ പ്രത്യുഞ്ചഃ പരേത്യ സദസി ദക്ഷയന്തി യോ
 വൈ വിരാജോ യജ്ഞമുഖേ ദോഹം വേദ ദുഹ ഏവൈ ()
 നാമിയം വൈ വിരാട് തസ്യൈ താക് ചർമോധോ^{||}ധിഷ്ഠവണേ
 സ്തന്നാ ഉപരവാ ഗ്രാവാണോ വമ്സാ ജ്വതിജോ ദുഹന്തി
 സോമഃ പയോ യ ഏവം വേദ ദുഹ ഏവൈനാം | 59
 (വപാമി - യവമതീരവ് നയതി - ഹവിർദ്ധാന് - മേവ -
 ത്രയോവിഴ്ശതിശ്ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(യദുഭാ - ദേവാസുരാഃ മിഥ - സ്തേഷാ^{||} - സുവർഗം -
 യദാ അനീശാനഃ - പുരോഹവിഷി - തേഭ്യഃ -
 സോത്തരവേദിർ - ബദ്ധൻ - ദേവസ്യാ^{||}ഭിം വജ്രഃ -
 ശിരോ വാ - ഏകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(യദുഭാ - വിത്യാ^{||}ഹ ദേവാനാം - യജ്ഞോ ദേവേഭ്യോ -
 ന രമായ - യജമാനായ - പരസ്താ^{||}ദർവാചീ -
 നവ പഞ്ചാശത്)

First and Last Padam of Second Prasnam of 6th Kandam

(യദുഭൗ - ദുഹ ഏവൈനാം)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

ഘഷ്ടകാണ്ഡേ ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

6.3 ഘഷ്ടകാണ്ഡേ തൃതീയഃ പ്രശ്നഃ - സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം

6.3.1.1

ചാ॒ത്വാ॒ലാദ്-ധി॑ഷ്ണി॒യാനു॑പ॒ വ॒പ॒തി യോ॒നിർവൈ॑ യ॒ജ്ഞ॑സ്യ
ചാ॒ത്വാ॒ലം യ॒ജ്ഞ॑സ്യ॒ സ॒യോ॒നി॒ത്വായ॑ ഭേ॒വാ വൈ॑ യ॒ജ്ഞം
പരാ॑ഽജ॒യന്ത॑ തമാ॒ഗ്നീ॒ധ്രാത് പു॒നര॑പാ॒ജയ॑ന്നേത॒ദ്വൈ
യ॒ജ്ഞ॑സ്യ-പരാ॑ജിതം യദാ॒ഗ്നീ॒ധ്രം യദാ॒ഗ്നീ॒ധ്രാദ്ധി॑ഷ്ണി॒യാൻ
വി॒ഹർ॑തി യദേ॒വ യ॒ജ്ഞ॑സ്യ-പരാ॑ജിതം തത് ഏ॒വൈനം
പു॒നസ്ത॑ന്നുതേ പരാ॑ജിത്യേ॒വ ഖ॒ലു വാ ഏ॒തേ യ॒ന്തി യേ
ബ॒ഹിഷ്ഠ॑വമാ॒നഃ സർ॑പ॒ന്തി ബ॒ഹിഷ്ഠ॑വമാ॒നേ സ്തൂ॒ത- [] 1

6.3.1.2

ആ॒ഹാ॒ഗ്നീദ॑ഗ്നീൻ വി॒ ഹര॑ ബർഹിഃ സ്തൂ॒ണാ॑ഹി
പു॒രോ॒ധാശാ॑ഽ അ॒ലം കു॑ർവിതി യ॒ജ്ഞ॑മേ॒വാപ॑ജിത്യ
പു॒നസ്ത॑ന്നാനാ യ॒ന്ത്യു॑ഗ്ഗാ॒രൈർഭേ॑ സ॒വനേ॑ വി॒ ഹര॑തി
ശ॒ലാകാ॑ഭി-സ്തൂ॒തീയഃ॑ സശു॒ക്ര॒ത്വായാ॑ഥോ
സം ഭ॒രത്യേ॑വൈന॒ദ്ധി॑ഷ്ണി॒യാ വാ അ॒മുഷ്മി॑ൻ ലോ॒കേ

സോമമരക്ഷൻ തേഭ്യോധി സോമമാഹരൻ ത മന്വവായന്തം
പര്യവിശൻ യ ഏവം വേദ വിന്ദതേ- [] 2

6.3.1.3

പരിവേഷാരം തേ സോമപീഥേന വ്യാർധ്യന്ത തേ ദേവേഷു
സോമപീഥമൈച്ചന്ത താൻ ദേവാ അബ്രുവൻ ദേദേ നാമനീ
കുരുധഥമ പ്ര വാഽഽഹ്യഥ ന വേത്യഗ്നയോ വാ അഥ
ധിഷ്ഠിയാസുസ്മാദ് ദിനാമാ ബ്രാഹ്മണോഽർധുകസ്യേഷാം യേ
നേദിഷും പര്യവിശൻ തേ സോമപീഥം
പ്രാഽപ്സുവന്നാഹവനീയ ആഗ്നിധ്രീയോ ഹോത്രീയോ
മാർജ്ജാലീയസുസ്മാത് തേഷു ജുഹവത്യതിഹായ വഷ്ട്
കരോതി വി ഹേ- [] 3

6.3.1.4

-തേ സോമപീഥേനാഽഽർധ്യന്ത ദേവാ വൈ യാഃ
പ്രാചീ-രാഹുതീ-രജുഹവുർയേ പുരസ്താദസുരാ
ആസൻ താഽ സ്മാദിഃ പ്രാണുദന്ത യാഃ പ്രതീചീർയേ
പശ്ചാദസുരാ ആസൻ താഽസ്മാദി-രപാനുദന്ത പ്രാചീരന്യാ
ആഹുതയോ ഹൂയന്തേ പ്രത്യുദാസീനോ ധിഷ്ഠിയാൻ
വ്യാഘാരയതി പശ്ചാച്ചൈവ പുരസ്താച്ച യജമാനോ

ഭ്രാതൃവ്യാൻ പ്ര ണുദതേ തസ്മാത് പരാചീഃ പ്രജാഃ പ്ര
വീയന്തേ പ്രതീചീർ- [] 4

6.3.1.5

ജായന്തേ പ്രാണാ വാ ഏതേ യദ്ധിഷ്ഠിയാ യദധാർയുഃ
പ്രത്യങ് യിഷ്ഠിയാനതിസർവ്വേ പ്രാണാൻമ സംകർഷേത്
പ്രമായുഃ സ്യന്നാദിർവാ ഏഷാ യജ്ഞസ്യ യദ്ധോതോ-
ർധഃ ഖലു വൈ നാഭ്യേ പ്രാണോഽവാങ്ഽപാനോ യദധാർയുഃ
പ്രത്യങ് ഹോതാർമതിസർവ്വേപാനേ പ്രാണം ദധ്യാത്
പ്രമായുഃ സ്യന്നാധാർയുരൂപ ഗായേദ് വാഗ്വീര്യോ വാ
അധാർയുർ-യദധാർയുരൂപ-ഗായേദുദ്-ഗാത്രേ- [] 5

6.3.1.6

വാചം സം പ്ര യജ്ഞേ-ദുപദാസുകാഽസ്യ വാഖ്സ്യാദ് -
ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി നാസംസ്ഥിതേ സോമേഽധാർയുഃ
പ്രത്യങ്ഖ് സദോഽതീയാദമ കഥാ ദാക്ഷിണാനി ഹോതുമേതി
യാമോ ഹി സ തേഷാം കസ്മാ അഹ ദേവാ യാമം വാഽയാമം
വാഽനു ജ്ഞാസ്യന്തീത്യു-ത്തരേണാഽഽഗ്നീധ്രം പരീത്യ
ജുഹോതി ദാക്ഷിണാനി ന പ്രാണാൻമ സം കർഷതി നൃന്യേ
ധിഷ്ഠിയാ ഉപ്യന്തേ () നാനേ യാൻ നിവപതി തേന താൻ

പ്രീ॑ണാതി യാ॑ൻ നനി॑വപതി യദ॑നുദി॒ശതി॑ തേന॑ താൻ । 6

(സു॒തേ - വി॒ന്ദതേ॑ - ഹി - വീ॑യന്തേ പ്രതി॒ചീ -

രുദ്ഗ്രാ॑ത്ര - ഉ॒പ്യന്തേ॑ - ചതു॑ർഭശ ച) (A1)

6.3.2.1

സു॒വർഗായ॑ വാ ഏ॒താനി॑ ലോ॒കായ॑ ഹൂ॒യന്തേ॑ യദ്
വൈ॒സർജ॑നാനി ദ്വാ॒ഭ്യാം ഗാർഹ॑പത്യേ ജുഹോതി ദി॒പാദ്
യജ॑മാനഃ പ്രതി॒ഷ്ഠിത്യാ॑ ആഗ്നീ॒ധ്രേ ജുഹോ॑ത്യന്തരി॒ക്ഷ
ഏ॒വാഃ*ക്രമ॑ത ആ॒ഹവ॑നീയേ ജുഹോതി സു॒വർഗ-
മേ॒വൈനം॑ ലോ॒കം ഗമ॑യതി ദേ॒വാൻ വൈ॑ സു॒വർഗം
ലോ॒കം യതോ॑ രക്ഷാഃസ്യ ജി॒ഹ്വാഃസന്തേ॑ സോമേ॒ന
രാജ॑ണാ രക്ഷാഃ-സ്യ॒പഹ॑ത്യാപ്തം-മാ॒ത്മാനം॑ കൃ॒ത്വാ
സു॒വർഗം॑ ലോ॒കമായ॑ൻ രക്ഷ॒സാ-മ॑നു॒പലാ॑ഭായാഃ*തഃ
സോമോ॑ ദ॒വത്യ॑ഥ- [] 7

6.3.2.2

വൈ॒സർജ॑നാനി ജുഹോതി രക്ഷ॒സാമ॑പഹത്യേ ത്വച്
സോമ॑ തന്നുകൃദ്ഭ്യ ഇത്യാഹ തന്നുകൃ॒ദ്ധ്യേഷ ദ്വേഷോ॑ഭ്യോ
സ്യകൃ॒തേഭ്യ॑ ഇത്യാഹാ॒നുകൃ॑താനി ഹി രക്ഷാഃസ്യു॒രു
യന്താ॑സി വരു॒ഥമി॑ത്യാഹോരു॒ണസ്കൃ॑ധീതി വാ॒വൈതദാ॑ഹ

ജുഷാ॑ണോ അ॒പ്സുരാജ്യ॑സ്യ വേ॒തിത്യാഹാ॑പ്സുമേ॒വ യജ॑മാനം
കൃ॒ത്വാ സു॑വർഗം ഘോ॒കം ഗമ॑യതി ര॒ക്ഷസാ॑-
മനു॒പലാഭാ॑യാഃ* സോമം ദദ॑ത- [] 8

6.3.2.3

ആ ഗ്രാ॑വ്ണ്ണ ആ വായ॑വ്യാന്യാ ഭ്രോ॑ണകലശമുത് പതി॑മാ
നയ॑ന്ത്യന്വനാഴ്സി പ്ര വർ॑തയന്തി യാവ॑ദേ॒വാസ്യാ॑സ്തി
തേന॑ സഹ സു॑വർഗം ഘോ॒കമേ॑തി നയ॑വത്യുചാഃ*ഗ്നീ॑ദ്യേ
ജുഹോ॑തി സു॑വർഗസ്യ ലോ॒കസ്യാ॑ഭിനീ॒ത്യൈ ഗ്രാ॑വ്ണ്ണോ
വായ॑വ്യാനി ഭ്രോ॑ണകലശമാഗ്നീ॒ദ്യേ ഉപ॑ വാസ॑യതി
വി ഹേ॑നം തൈർഗൃ॒ഹ്ണതേ॑ യഥ് സഹോ॑പവാ॒സയേ॑-
ദപു॒വായേ॑ത സൗ॒മ്യർചാ॑ പ്ര പാദ॑യതി സ്വ॒ധൈ- [] 9

6.3.2.4

-വൈനം ദേ॒വതയാ॑ പ്ര പാദ॑യത്യുദി॒ത്യാഃ സദോ॑ഽസ്യുദി॒ത്യാഃ
സദ॑ ആ സീ॒ദേത്യാ॑ഹ യഥാ॑യജു॒രേവൈ॑തദ്-യജ॑മാനോ വാ
ഏ॒തസ്യ॑ പു॒രാ ഗോ॑പ്താ ദ॒വത്യേ॑ഷ വോ ദേ॒വ സ॒വിതഃ॑
സോമ॑ ഇത്യാ॑ഹ സ॒വിത്യു॑പ്രസൃത ഏ॒വൈനം॑ ദേ॒വതാ॑ഭ്യഃ
സം പ്ര॑യച്ഛത്യേ॒തത് താഴ്॑ സോമ॑ ദേ॒വോ ദേ॒വാനു॑പാഗാ
ഇത്യാ॑ഹ ദേ॒വോ ഹേ॑ഷ സൻ- [] 10

6.3.2.5

ദേ॒വാനു॒പൈതീ॑ദമ॒ഹം മ॑നു॒ഷ്യോ മ॑നു॒ഷ്യാനി॑ത്യാഹ
 മ॒നു॒ഷ്യോ(1) ഹ്യേ॒ഷ സ॑ൻ മ॒നു॒ഷ്യാനു॑പൈതി യദേ॒തദ്
 യജു॑ർന ബ്രൂ॒യാദ॑പ്രജാ അ॒പശു॑ർയജമാ॒നഃ സ്യാ॑മ്
 സ॒ഹ പ്ര॑ജയാ സ॒ഹ രാ॒യസ്പോ॑ഷേണേ॒ത്യാഹ പ്ര॑ജയൈ॒വ
 പ॒ശുഭിഃ॑ സഹേ॒മം ലോ॑കമു॒പാവ॑ർത്തതേ നമോ ദേ॒വേഭ്യ॑
 ഇ॒ത്യാഹ നമ॑സ്കാരോ ഹി ദേ॒വാനാ॑ം സ്വ॒ധാ പി॒ത്യുഭ്യ॑
 ഇ॒ത്യാഹ സ്വ॒ധാകാ॑രോ ഹി- [] 11

6.3.2.6

പി॒ത്യുണാ॑മിദമ॒ഹം നി॑ർവ॒രൂണ॑സ്യ പാശാ॒ദിത്യാ॑ഹ
 വ॒രുണ॑പാശാദേ॒വ നി॑ർമു॒ച്യതേ॑ ഽഗ്നേ॒ വ്ര॑തപ॒ത ആ॑ത്മ॒നഃ
 പൂ॒ർവാ ത॑നുരാദേ॒യേത്യാ॑ഹുഃ കോ ഹി തദേ॒ദ യദ്
 വ॒സീയാ॑ൻമ് സ്വേ॒ വശേ॑ ഭൂ॒തേ പു॑നർവാ ദദാ॒തി ന വേ॑തി
 ഗ്രാ॒വാണോ॑ വൈ സോമ॑സ്യ രാജേ॒ന്താ മ॑ലി॒മ്നുസേ॑നാ യ
 ഏ॒വം വി॒ദ്വാൻ ഗ്രാ॑വ്ണ്ണ ആ॒ഗ്നീധ്ര॑ ഉ॒പവാ॑സയ॒തി നൈ॑നം
 മ॑ലി॒മ്നുസേ॑നാ വി॒ന്ദതി॑ () । 12 (അഥ - ദദതേ - സ്വധാ -
 സൻമ് - സ്വധാകാരോ ഹി - വിന്ദതി) (A2)

6.3.3.1

വൈഷ്ണവ്യർചാ ഹുത്വാ യുപമച്ഛേതി വൈഷ്ണവോ വൈ
 ദേവതയാ യുപഃ സ്വയൈവൈനം ദേവതയാ
 ഛൈത്യത്യന്യാനഗാം നാന്യാ-നുപാഗാമിത്യാഹാതി
 ഹ്യന്യാനേതി നാന്യാ-നുപൈത്യർവാക്താ പരൈരവിദം
 പരോഽവരൈരിത്യാഹാർ-വാഗ്ഘ്യേനം പരൈർവിന്ദതി
 പരോഽവരൈസ്തം ത്വാ ജുഷേ- [] 13

6.3.3.2

വൈഷ്ണവം ദേവയജ്യായാ ഇത്യാഹ ദേവയജ്യായൈ ഹ്യേനം
 ജുഷതേ ദേവസ്ത്വാ സവിതാ മധാനത്തിവത്യാഹ
 തേജസൈവൈന-മനക്തേയാഷധേ ത്രായൈസ്വനഃ സ്വധീതേ
 മൈനഃ ഹിഃസീരിത്യാഹ വജ്രോ വൈ സ്വധീതിഃ ശാന്തൈത്യ
 സ്വധീതേർവൃക്ഷസ്യ ബിഭൃതഃ പ്രഥമേന ശക്ലേന സഹ
 തേജഃ പരാ പതതി യഃ പ്രഥമഃ ശക്ലഃ പരാപതേത് തമപ്യാ
 ഹരേമ് സതേജസ- [] 14

6.3.3.3

-മേവൈനമാ ഹരതീമേ വൈ ലോകാ യുപാത് പ്രയതോ
 ബിഭൃതി ദിവമഗ്രേണ മാ ലേഖീരന്തരിക്ഷം മധ്യേന മാ

ഹിച്ഛീ॑രി॒ത്യാ॑ഹൈ॒ഭ്യ ഏ॒വൈ॒നം ഘോ॑കേ॒ഭ്യഃ ശ॒മയ॑തി
 വ॒ന॒സ്സതേ॑ ശ॒തവ॑ല്യോ വി രോ॒ഹേ॒ത്യാ॒വ്ര॒ശ്വ॒നേ ജു॒ഹോ॑തി
 ത॒സ്താ-ദാ॒വ്ര॒ശ്വ॒നാദ്-വൃ॒ക്ഷാ॑ണാം ഭൂ॒യാച്ഛ॑ ഉ॒ത്തി॑ഷ്ഠ॒ന്തി
 സ॒ഹ॒സ്ര॒വ॒ല്യോ വി വ॒യച്ഛ॑ രൂ॒ഹേ॒മേ॒ത്യാഹാ॑ഃ*ശി॒ഷ-
 മേ॒വൈ॒താമാ ശാ॒സ്തേ॒ സ॒ക്ഷ॒സ॒ങ്ഗം- [] 15

6.3.3.4

വൃ॒ശ്ചേദ്-യദ॑ക്ഷ॒സ॒ങ്ഗം വൃ॒ശ്ചേ॒ദധ॑ ഇ॒ഷം യജ॑മാ॒നസ്യ॑
 പ്ര॒മാ॒യുക്ഃ സ്യാ॑ദ്യം കാ॒മയേ॑താപ്ര॒തി॒ഷ്ഠി॒തഃ
 സ്യാ॑ദി॒ത്യാരോ॑ഹം ത॒സ്മൈ വൃ॒ശ്ചേ॒ദേ॒ഷ വൈ॑ വ॒ന॒സ്സതീ॑നാ-
 മപ്ര॒തി॒ഷ്ഠി॒തോഽപ്ര॒തി॒ഷ്ഠി॒ത ഏ॒വ ഭ॒വതി॑ യം കാ॒മയേ॑താപ॒ശുഃ
 സ്യാ॑ദി॒ത്യപ॑ർണം ത॒സ്മൈ ശു॒ഷ്കാ॒ഗ്രം വൃ॒ശ്ചേ॒ദേ॒ഷ വൈ॑
 വ॒ന॒സ്സതീ॑നാ-മപ॒ശവ്യോഽപ॒ശുരേ॑വ ഭ॒വതി॑ യം കാ॒മയേ॑ത
 പ॒ശുമാ॑ൻമ് സ്യാ॑ദി॒തി ബ॒ഹു॒പ॑ർണം ത॒സ്മൈ ബ॒ഹു॒ശാ॒ഖം
 വൃ॒ശ്ചേ॒ദേ॒ഷ വൈ॑- [] 16

6.3.3.5

വ॒ന॒സ്സതീ॑നാം പ॒ശവ്യഃ॑ പ॒ശുമാ॑നേ॒വ ഭ॒വതി॑ പ്ര॒തി॒ഷ്ഠി॒തം
 വൃ॒ശ്ചേ॒ത് പ്ര॒തി॒ഷ്ഠാ॑കാ॒മസ്യേ॑ഷ വൈ॑ വ॒ന॒സ്സതീ॑നാം
 പ്ര॒തി॒ഷ്ഠി॒തോ യഃ॑ സ॒മേ ഭൂ॒മ്യേ॒ സ്വാ॒ഭ്യോ॒നേ രൂ॒ഢഃ പ്ര॒ത്യേ॒വ

തിഷ്ഠതി യഃ പ്രത്യുണ്യപനതസ്തം വൃശേഷമ് സ ഹി
 മേധമദ്യുപനതഃ പഞ്ചാരത്തിം തസ്മൈ വൃശേഷദ്യം
 കാമയേതോപൈനമുത്തരോ യജേണാ നമേദിതി പഞ്ചാക്ഷരാ
 പക്തിഃ പാക്തോ യജ്ഞ ഉപൈനമുത്തരോ യജേണാ- [] 17

6.3.3.6

നമതി ഷഡ്വരത്തിം പ്രതിഷ്ഠാകാമസ്യ ഷഡ്വാ ജതവ്
 ജതൃഷോവ പ്രതി തിഷ്ഠതി സപ്താരത്തിം പശുകാമസ്യ
 സപ്തപദാ ശക്വരീ പശവഃ ശക്വരീ പശുനേവാവ രുന്ധേ
 നവാരത്തിം തേജസ്താമസ്യ ത്രിവൃതാ സ്തോമേന സമ്മിതം
 തേജസ്ത്രിവൃത് തേജസ്യേവ ഭവ-ത്യേകാദശാരതി-
 മിന്ദ്രിയകാമ-സൈകാദശാക്ഷരാ ത്രിഷ്ടുഗിന്ദ്രിയം
 ത്രിഷ്ടുഗിന്ദ്രിയാവ്യേവ ഭവതി പഞ്ചദശാരത്തിം
 ഭ്രാതൃവ്യവതഃ പഞ്ചദശോ വജോ ഭ്രാതൃവ്യാഭിഭൂത്യൈ
 സപ്തദശാരത്തിം പ്രജാകാമസ്യ സപ്തദശഃ പ്രജാപതിഃ
 പ്രജാപതേരാപ്ത്യാ () ഏകവിഷ്വതൃരത്തിം പ്രതിഷ്ഠാകാമ-
 സൈകവിഷ്വഃ സ്തോമാനാം പ്രതിഷ്ഠാ പ്രതിഷ്ഠിത്യാ
 അഷ്ടാശ്രീർഭവ-ത്യഷ്ടാക്ഷരാ ഗായത്രി തേജോ ഗായത്രി

ഗായത്രി യജ്ഞമുഖം തേജസൈവ ഗായത്രിയാ
 യജ്ഞമുഖേന സംമിതഃ | 18

(ജുഷേ - സതേജസ - മനക്ഷസങ്ഗം - ബഹുശാഖം
 വ്യശേഷേഷൈവൈ - യജ്ഞ ഉപൈനമുത്തരോ യജ്ഞ -
 ആപ്യാ - ഏകാന്നവിച്ശതിശ്ച) (A3)

6.3.4.1

പൃഥിവൈ ത്വാന്തരിക്ഷായ ത്വാ ദിവേ ത്വേത്യാഹൈഭ്യ
 ഏവൈനം ലോകേഭ്യഃ പ്രോക്ഷതി പരാഞ്ചം പ്രോക്ഷതി
 പരാഞ്ചിവ ഹി സുവർഗോ ലോകഃ ക്രൂരമിവ വാ ഏതത്
 കരോതി യത് ഖനത്യുപോഽവ നയതി ശാന്തൈ യവമതീരവ്
 നയത്യുർഗൈ യവോ യജമാനേന യുപഃ സംമിതോ യാവാ-
 നേവ യജമാന-സ്താവതീ-മേവാസ്മി-ന്നൂർജം ദധാതി- [] 19

6.3.4.2

പിതൃണാഽ സദനമസീതി ബർഹിരവ് സ്തൃണാതി
 പിതൃദേവത്യാ(1)ഘ ഹ്യേതദ്-യന്നിഖാതം
 യദ്-ബർഹിരനവസ്തീര്യ മിനുയാത് പിതൃദേവത്യാ
 നിഖാതഃ സ്യാദ് ബർഹിരവസ്തീര്യ മിനോത്യുസ്മൈവൈനം
 മിനോതി യുപശകലമവാസ്യതി സതേജസമേവൈനം

മിനോതി ദേവസ്താ സവിതാ മധാഽനക്തിത്യാഹ
 തേജസൈവൈനമനക്തി സുപിപ്ലവാഭ്യ-സ്തൗഷധീഭ്യ ഇതി
 ചഷാലം പ്രതി- [] 20

6.3.4.3

മുഞ്ചതി തസ്മാച്ഛീർഷത ഓഷധയഃ ഫലം ഗൃഹ്ണ-
 ന്ത്യനക്തി തേജോ വാ ആജ്യം യജമാനേനാഗ്നിഷ്ടാശ്രിഃ
 സംമിതാ യദഗ്നിഷ്ടാ-മശ്രിമനക്തി യജമാനമേവ തേജസാ
 ഽനക്ത്യാന്ത-മനക്ത്യാന്തമേവ യജമാനം തേജസാനക്തി
 സർവതഃ പരി മൃശത്യപരിവർഗ-മേവാസിൻ തേജോ
 ദധാത്യുദ് ദിവഃ സ്തദാനാഽന്തരിക്ഷം പൃണേത്യാഹൈഷാം
 ഋഗോക്താനാം വിധൂത്യൈ വൈഷ്ണവ്യർചാ- [] 21

6.3.4.4

കപ്ലയതി വൈഷ്ണവോ വൈ ദേവതയാ യുപഃ സ്വയൈവൈനം
 ദേവതയാ കപ്ലയതി ദാഭ്യാം കപ്ലയതി ദിപാദ് യജമാനഃ
 പ്രതിഷ്ഠിത്യൈ യം കാമയേത തേജസൈനം ദേവതാദി-
 രിന്ദ്രിയേണ വൃർധയേയ-മിത്യഗ്നിഷ്ടാം തസ്യാശ്രി-
 മാഹവനീയാദിത്ഥം വേത്ഥം വാഽതി നാവയേത്
 തേജസൈവൈനം ദേവതാദിരിന്ദ്രിയേണ വൃർധയതി യം

കാമയേത തേജസൈനം ദേവതാദിരിന്ദ്രിയേണ
സമർധയേയമിത്യ- [] 22

6.3.4.5

-ഗ്നിഷ്ടാം തസ്യാശ്രീമാഹവനീയേന സം മിനുയാത്
തേജസൈവൈനം ദേവതാദിരിന്ദ്രിയേണ സമർധയതി
ബ്രഹ്മവനിം ത്വാ ക്ഷത്രവനിമിത്യാഹ യഥായജുരേവൈതത്
പരി വ്യയത്യൂർഗൈ രശനാ യജമാനേന യുപഃ സംമിതോ
യജമാനമേവോർജാ സമർധയതി നാദിദഷ്ടേ പരി വ്യയതി
നാദിദഷ്ടേ ഏവാസ്മാ ഊർജം ദധാതി തസ്മാന്നാദിദഷ്ടേ
ഊർജാ ദുണ്ണതേ യം കാമയേതോർജൈനം- [] 23

6.3.4.6

ഘൃർധയേയ-മിത്യൂർധ്വാം ഘാ തസ്യാവാചീം
ഘാഽവോഹേദൂർജൈവൈനം ഘൃർധയതി യദി കാമയേത
വർഷുകഃ പർജന്യഃ സ്യാദിത്യ-വാചീമവോഹേദ് വൃഷ്ടിമേവ
നി യച്ഛതി യദി കാമയേതാ വർഷുകഃ സ്യാദിത്യൂർധ്വാ-
മുദൂഹേദ് വൃഷ്ടിമേവോദ് യച്ഛതി പിതൃണാം നിഖാതം
മനുഷ്യാണാമൂർധ്വാം നിഖാതാദാ രശനായാ ഓഷധീനാഗ്
രശനാ വിശേഷാം- [] 24

6.3.4.7

ദേ॒വാനാ॑മു॒ർധാച്ഛ് ര॒ശനാ॑യാ ആ ച॒ഷാലാ॑ദി॒ന്ദ്രസ്യ॑ ച॒ഷാലാച്ഛ്
സാ॒ധ്യാനാ॑മതി॒രിക॑തച്ഛ് സ॒വാ ഏ॒ഷ സ॑ർവദേ॒വതേ॑യാ
യദ്യു॒പോ യദ്യു॒പം മി॒നോതി॑ സ॒ർവാ ഏ॒വ ദേ॒വതാഃ॑
പ്രീ॒ണാതി॑ യജേ॒ണ വൈ॑ ദേ॒വാഃ സു॑വർഗം ഘോ॒കമാ॑യൻ
തേ॒ഽമ॒ന്യന്ത॑ മ॒നുഷ്യാ॑ നോ॒ഽന്മാദ॑വി॒ഷ്യാന്തീ॑തി തേ യു॒പേന॑
യോപ॑യി॒ത്വാ സു॑വർഗം ഘോ॒കമാ॑യൻ തമൃ॒ഷയോ॑
യു॒പേനൈ॑വാ॒നു പ്രാ॑ജാ॒നൻ തദ് യു॒പസ്യ॑ യു॒പത്വം- [] 25

6.3.4.8

ഘോ॒ദ് യദ് യു॒പം മി॒നോതി॑ സു॒വർഗ॑സ്യ ലോ॒കസ്യ॑ പ്ര॒ജ്ഞാ॑ന്തൈ
പു॒രസ്താ॑ൻ മി॒നോതി॑ പു॒രസ്താ॑ദ്ധി യ॒ജ്ഞ॑സ്യ പ്ര॒ജ്ഞാ॑യതേ
പ്ര॒ജ്ഞാ॑തച്ഛ് ഹി തദ് യദതി॑പ॒ന്ന ആ॒ഹുരി॑ദം
കാ॒ര്യ॑മാ॒സീദി॑തി സാ॒ധ്യാ വൈ॑ ദേ॒വാ യ॒ജ്ഞ॑മത്യ॒മ॒ന്യന്ത॑
താൻ യജേ॒ണാ നാ॑സ്തൃ॒ശത് താൻ യദ് യ॒ജ്ഞ॑സ്യാതി॒രിക॑ത-
മാ॒സീത് തദ॑സ്തൃ॒ശദ॑തി॒രിക॑തം ഘോ॒ഽതദ് യ॒ജ്ഞ॑സ്യ
യദഗ്നാ॑വ॒ഗ്നിം മ॒മിത്വാ॑ പ്ര॒ഹര॑ത്യതി॒രിക॑തമേത- [] 26

6.3.4.9

-ദ്യു॒പസ്യ॑ യദ്യു॒ർധാം ച॒ഷാലാ॑ത് തേഷാ॑ം തദ് ദാ॒ഗധേ॑യം
താനേ॑വ തേന പ്രീ॒ണാതി॑ ദേ॒വാ വൈ॑ സൗ॒സ്ഥി॑തേ സോമേ॑

പ്രസുചോഹരൻ പ്രയുപം തേഽമന്യന്ത യജ്ഞവേശസം
 വാ ഇദം കുർമ ഇതി തേ പ്രസ്തുരഃ സുചാം നിഷ്ക്രയണ-
 മപശ്യൻമ് സ്വരും യുപസ്യ സഃസ്ഥിതേ സോമേ പ്ര
 പ്രസ്തുരഃ ഹരതി ജുഹോതി സ്വരുമയജ്ഞവേശസായ । 27

(ദധാതി - പ്രത്യു - ചാ - സമർദ്ധയേയമിത്യുർ - ജൈനം
 - വിശേഷാം - യുപതാ - മതിരികതമേതദ് -

ദിചതാരിശ്ശച്ച) (A4)

6.3.5.1

സാധ്യാ വൈ ദേവാ അസ്മിൻ ലോക ആസൻ നാനൃത്
 കിം ചന മിഷത് തേഽഗ്നിമേവാഗനയേ മേധായാ ലഭന്ത ന
 ഹ്യന്യദാലംഭ്യ-മവിന്ദൻ തതോ വാ ഇമാഃ പ്രജാഃ
 പ്രാജായന്ത യദഗ്നാവഗ്നിം മമിതാ പ്രഹരതി പ്രജാനാം
 പ്രജനനായ രുദ്രോ വാ ഏഷ യദഗ്നിർയജമാനഃ പശൂർയത്
 പശുമാലഭ്യാഗ്നിം മൻമേദ് രുദ്രായ യജമാന- [] 28

6.3.5.2

-മപി ദധ്യാത് പ്രമായുകഃ സ്യാദമോ ഖലാഹുരഗ്നിഃ
 സർവാ ദേവതാ ഹവീരേതദ്യത് പശൂരിതി യത്
 പശുമാലഭ്യാഗ്നിം മൻമതി ഹവ്യായൈവാഽസന്നായ

സർവാ ഭവതാ ജനയ-ത്യുപാകൃത്യൈവ മൻമ്യ-
 സ്തന്നേവാഃ*ലബ്ധം നേവാനാലബ്ധ-മഗ്നേർ-ജനിത്ര-
 മസീത്യാഹാഗേർഹ്യേത-ജനിത്രം വൃഷണൗ സ്ഥ
 ഇത്യാഹ വൃഷണൗ- [] 29

6.3.5.3

ഹ്യേതാ-വുർവശ്യസ്യായു-രസീത്യാഹ മിമുനത്യായ
 ഘൃതേനാകേത വൃഷണം ദധാമാമിത്യാഹ വൃഷണഃ
 ഹ്യേതേ ദധാതേ യേ അഗ്നിം ഗായത്രം ഛന്ദോഽനു പ്ര
 ജായസ്യേത്യാഹ ഛന്ദോഭിരേവൈനം പ്ര ജനയത്യഗ്നയേ
 മമ്യമാനായാനു ബ്രൂഹീത്യാഹ സാവിത്രിമുചമന്യാഹ
 സവിത്യുപ്രസൂത ഏവൈനം മൻമതി ജാതായാനു
 ബ്രൂഹി- [] 30

6.3.5.4

പ്രഹ്രിയമാണായാനു ബ്രൂഹീത്യാഹ കാണേയകാണ
 ഏവൈനം ക്രിയമാണേ സമർധയതി ഗായത്രീഃ സർവാ
 അന്യാഹ ഗായത്രഛന്ദോ വാ അഗ്നിഃ സ്യേന്നൈവൈനം
 ഛന്ദസാ സമർധയത്യഗ്നിഃ പുരാ ഭവത്യഗ്നിം മമിത്യാ
 പ്ര ഹരതി തൗ സംഭവന്തൗ യജമാനമഭി സം ഭവതോ ഭവതം
 നഃ സമനസാവിത്യാഹ ശാന്തൈ പ്രഹൃത്യ ജുഹോതി

ജാതായൈവാസ്മാ അന്നമപി () ദധാത്യാജ്യേന
 ജുഹോത്യേതദാ അഗ്നേഃ പ്രിയം ധാമ യദാജ്യം
 പ്രിയേണൈവൈനം ധാമ്നാ സമർധയത്യഥോ തേജസാ । 31
 (യജമാന - മാഹ വൃഷണൗ - ജാതായാന്നു ബ്രൂഹ്യാ -
 പൃ - ഷ്ടാദശ ച) (A5)

6.3.6.1

ഇഷേ ത്വേതി ബർഹിരാ ദത്ത ഇച്ഛത ഇവ ഹ്യേഷ യോ
 യജത ഉപവീരസീത്യാഹോപ ഹ്യേനാനാകരോത്യുപോ
 ദേവാൻ ദൈവീർവിശഃ പ്രാഗുരിത്യാഹ ദൈവീർഹ്യേതാ
 വിശഃ സതീർദേവാനുപയന്തി വഹ്നീരുശിജ
 ഇത്യാഹർതിജോ വൈ വഹ്നയ ഉശിജ-സ്തസ്മാദേവമാഹ
 ബൃഹസ്പതേ ധാരയാ വസൂനീത്യാ- [] 32

6.3.6.2

-ഹ ബ്രഹ്മ വൈ ദേവാനാം ബൃഹസ്പതിർ ബ്രഹ്മണൈ-
 വാസ്മൈ പശൂനവ രുന്ധേ ഹവ്യാ തേ സ്വദന്താമിത്യാഹ
 സ്വദയത്യേവൈനാൻ ദേവ ത്വഷ്ടർവസു രണേത്യാഹ
 ത്വഷ്ടാ വൈ പശൂനാം മിമൂനാനാഽ രൂപകൃദ് രൂപമേവ
 പശുഷു ദധാതി രേവതീ രഥധാമിത്യാഹ പശവോ വൈ

രേവതീഃ പശുനേവാസൈ രമയതി ദേവസ്യ ത്വാ സവിതുഃ
പ്രസവ ഇതി- [] 33

6.3.6.3

രശനാമാ ദത്തേ പ്രസൂത്യാ അശിനോർബാഹുഭ്യാ-
മിത്യാഹാശിനൗ ഹി ദേവാനാമധാർയു ആസ്താം പുഷ്പോ
ഹസ്താഭ്യാമിത്യാഹ യത്യാ ജിതസ്യ ത്വാ ദേവഹവിഃ
പാശേനാഽഽ രഭ ഇത്യാഹ സത്യം വാ ജിതച്ഛത്യേനൈ-
വൈനമൃതേനാ ഽഽരഭതേ ഷക്ഷണയാ പരി ഹരതി വധ്യച്ഛ
ഹി പ്രത്യഞ്ചം പ്രതി മുഞ്ചന്തി വ്യാവൃത്തൈ യർഷാ
മാനുഷാനിതി നി യുനക്തി ധൃത്യാ അഭ്ഭ്യ- [] 34

6.3.6.4

സ്തൗഷധീഭ്യഃ പ്രോക്ഷാമിത്യാഹാഭ്ഭ്യോ ഹ്യേഷ
ഓഷധീഭ്യഃ സംഭവതി യത് പശുരപാം പേരുരസീത്യാ-
ഹൈഷ ഹൃപാം പാതാ യോ മേധായാഽഽ രഭ്യതേ സ്വാത്തം
ചിമ് സദേവച്ഛ ഹവൃമാപോ ദേവീഃ സ്വാദൈനമിത്യാഹ
സ്വാദയത്യേവൈനമുപരിഷ്ടാത് പ്രോക്ഷത്യുപരിഷ്ടാ-
ദേവൈനം മേധ്യം കരോതി പായയത്യന്തരത ഏവൈനം ()
മേധ്യം കരോത്യധസ്താദുപോക്ഷതി സർവത ഏവൈനം

മേധ്യം കരോതി । 35 (വസൂനീതി - പ്രസവ ഇത്യ -
ദഭ്യോ - ടന്തരത ഏവൈനം - ദശ ച) (A6)

6.3.7.1

അഗ്നിനാ വൈ ഹോത്രാ ദേവാ അസൂരാ-നഭ്യഭവ-
ന്നഗ്നയേ സമിധ്യമാനായാൻ ബൃഹീത്യാഹ
ഭ്രാത്യവ്യാഭിഭൂത്യേ സപ്തശ സാമിധേനീരന്യാഹ സപ്തശഃ
പ്രജാപതിഃ പ്രജാപതേരാപ്തേ സപ്തശാനാഹ ദ്വാദശ
മാസാഃ പഞ്ചർത്വഃ സ സംവത്സരഃ സംവത്സരം പ്രജാ
അനു പ്രജായന്തേ പ്രജാനാം പ്രജനനായ ദേവാ വൈ
സാമിധേനീരനുച്യ യജ്ഞം നാനപശ്യൻമ് സ
പ്രജാപതി-സൃഷ്ടിമാഘാര- [] 36

6.3.7.2

-മാ ഘാരയത് തതോ വൈ ദേവാ യജ്ഞമനപശ്യൻ യത്
തൃഷ്ടി-മാഘാര-മാഘാരയതി യജ്ഞസ്യാനുഖ്യാത്യാ
അസൂരേഷു വൈ യജ്ഞ ആസീത് തം ദേവാസൃഷ്ടിഃ
ഹോമേനാവ്യഞ്ജത യത് തൃഷ്ടി-മാഘാര-മാഘാരയതി
ഭ്രാത്യവ്യസ്യേവ തദ് യജ്ഞം വൃക്തേ പരിധീൻമ് സം
മാർഷ്ടി പുനാത്യേവൈനാൻ ത്രിസ്രിഃ സം മാർഷ്ടി

ത്ര്യാവൃദ്ധി യജ്ഞോഽഥോ രക്ഷസാമപഹന്തേ ദ്വാദശ
സം പദ്യന്തേ ദ്വാദശ- [] 37

6.3.7.3

മാസാഃ സംഘ്മസരഃ സംഘ്മസരമേവ പ്രീണാത്യഥോ
സംഘ്മസരമേവാസ്മാ ഉപ ദധാതി സുവർഗസ്യ ലോകസ്യ
സമഷ്ട്യ ശിരോ വാ ഏതദ് യജ്ഞസ്യ യദാഘാരോഽഗ്നിഃ
സർവാ ദേവതാ യദാഘാര-മാഘാരയതി ശീർഷത ഏവ
യജ്ഞസ്യ യജമാനഃ സർവാ ദേവതാ അവ രൂന്ധേ ശിരോ
വാ ഏതദ് യജ്ഞസ്യ യദാഘാര ആത്മാ പശുരാഘാര-
മാഘാർയ പശുഃ സമനക്ത്യാത്മനേവ യജ്ഞസ്യ- [] 38

6.3.7.4

ശിരഃ പ്രതി ദധാതി സം തേ പ്രാണോ വായുനാ
ഗച്ഛതാമിത്യാഹ വായുദേവത്യോ വൈ പ്രാണോ വായാവേ-
വാസ്യ പ്രാണം ജുഹോതി സം യജത്രൈരങ്ഗാനി സം
യജ്ഞപതിരാശിഷേത്യാഹ യജ്ഞപതിമേവാസ്യാഽഽശിഷം
ഗമയതി വിശ്വരൂപോ വൈ ത്വാഷ്ട്ര ഉപരിഷ്ടാത് പശുമദ്യവമീത്
തസ്മാ-ദൂപരിഷ്ടാത് പശോർനാവ ദൃന്തി യദൂപരിഷ്ടാത് പശുഃ
സമനക്തി മേധ്യമേവൈ- [] 39

6.3.7.5

-നം കരോത്യുതിജോ വൃണീതേ ഛന്ദാഽസ്യേവ വൃണീതേ
 സപ്ത വൃണീതേ സപ്ത ഗ്രാമ്യാഃ പശവഃ സപ്താഽഽരണ്യാഃ സപ്ത
 ഛന്ദാഽസ്യുദയസ്യോ വരുദ്ധ്യോ ഏകാദശ പ്രയാജാൻ.
 യജതി ദശ വൈ പശോഃ പ്രാണാ ആത്മൈകാദശോ
 യാവാനേവ പശുസ്തം പ്ര യജതി വപാമേകഃ പരി ശയ
 ആത്മൈവാഽഽത്മാനം പരി ശയേ വജ്രോ വൈ
 സ്വധിതിർവജ്രോ യുപശകലോ ഏതം ഖലു വൈ () ദേവാ
 വജ്രം കൃതാ സോമമഘ്നൻ ഏതേനാകതൗ പശുഃ
 ത്രായേമാമിത്യാഹ വജ്രേണൈവൈനം വശേ കൃതാ
 ഽഽലഭതേ | 40

(ആഘാരം - പദ്യന്തേ ദ്വാദശാ - ഽഽത്മനേവ യജ്ഞസ്യ -
 മേധ്യമേവ - ഖലു വാ - അഷ്ടാദശ ച) (A7)

6.3.8.1

പര്യഗ്നി കരോതി സർവഹൃതമേവൈനം കരോത്യ-സ്തന്ധായാ
 -സ്തന്ധു ഹി തദ് യദ് ധൃതസ്യ സ്തന്ധി ത്രിഃ പര്യഗ്നി
 കരോതി ത്രയാവൃദ്ധി യജ്ഞാഽഥോ രക്ഷസാമപഹന്തേ
 ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്ത്യന്ധാരദ്യഃ പശു(3)ർനാന്ധാരദ്യാ(3)

ഇതി മൃത്യുവേ വാ ഏഷ നീയതേ യത് പശുസ്തം
 യദന്നാരഭേത പ്രമായുകോ യജമാനഃ സ്യാദഥോ വലാഹുഃ
 സുവർഗായ വാ ഏഷ ലോകായ നീയതേ യത്- [] 41

6.3.8.2

പശുരിതി യന്നാനാരഭേത സുവർഗാലോകാദ് യജമാനോ
 ഹീയേത വപാശ്രപണീഭ്യാ-മന്നാരഭതേ തന്നേവാനാരബ്ധം
 നേവാനന്നാരബ്ധമുപ പ്രേഷ്യ ഹോതർഹവ്യാ ദേവേഭ്യ
 ഇത്യാഹേഷിതച് ഹി കർമ്മ ക്രിയതേ രേവതീർയജ്ഞപതിം
 പ്രിയധാ ഽവിശതേത്യാഹ യമായജുരേവൈതദഗ്നിനാ
 പുരസ്താദേതി രക്ഷസാമപഹന്തേ പൃഥിവ്യാഃ സംപൃച്ഃ
 പാഹീതി ബർഹി- [] 42

6.3.8.3

-രുപാസ്യത്യ-സ്തന്ദായാ-സ്തന്നച് ഹി തദ് യദ് ബർഹിഷി
 സ്തന്ദത്യഥോ ബർഹിഷദമേവൈനം കരോതി പരാഽ
 വർതതേഽധാർയുഃ പശോഃ സംജ്ഞപൃഥാനാത് പശുഭ്യ ഏവ
 തന്നി ഹ്നുത ആത്മനോഽനാബ്രസ്തായ ഗച്ഛതി ശ്രിയം പ്ര
 പശൂനാപ്നോതി യ ഏവം വേദ പശ്വാലോകാ വാ ഏഷാ

പ്രാച്യുദാനീയതേ യത് പതീ നമസ്ത ആതാനേത്യാഹാ
 ss*ദിത്യസ്യ വൈ രശ്മയ- [] 43

6.3.8.4

ആതാനാസ്പേദ്യ ഏവ നമസ്തരോത്യനർവാ പ്രേഹീത്യാഹ
 ഭ്രാത്യവേദാ വാ അർവാ ഭ്രാത്യവ്യാപനുഞ്ഞേ ഘൃതസ്യ
 കുല്യാമനു സഹ പ്രജയാ സഹ രായസ്പോഷേണേ-ത്യാഹാ
 ss*ശിഷമേവൈതാമാ ശാസ്ത ആപോ ദേവീഃ ശുദ്ധായുവ
 ഇത്യാഹ യമായജുരേവൈതത് | 44 (ലോകായ നീയതേ
 യദ് - ബർഹീ - രശ്മയഃ - സപ്തത്രിശ്ശ്ച) (A8)

6.3.9.1

പശോർവാ ആലസ്തസ്യ പ്രാണാണുഗൃച്ഛതി വാക്ത ആ
 പ്യായതാം പ്രാണസ്ത ആ പ്യായതാമിത്യാഹ പ്രാണേദ്യ
 ഏവാസ്യ ശുചി ശ്മയതി സാ പ്രാണേദ്യോഽധി പൃഥിവീ
 ശുക് പ്ര വിശതി ശ്മഹോദ്യാമിതി നി
 നയത്യഹോരാത്രാദ്യാമേവ പൃഥിവൈ ശുചി
 ശ്മയത്യോഷധേ ത്രായസൈനഃ സ്വധീതേ മൈന
 ഹിത്സീരിത്യാഹ വർജോ വൈ സ്വധീതിഃ- [] 45

6.3.9.2

ശാ॒ന്തൈ॑ പാർശ്വ॒ത ആ ചൃ॑തി മധ്യ॒തോ ഹി മ॑നു॒ഷ്യാ ആ
 ചൃ॒ന്തി തിര॑ശ്ചീ॒നമാ ചൃ॑ത്യനു॒ചീന॑ ഹി മ॑നു॒ഷ്യാ ആ
 ചൃ॒ന്തി വ്യാവൃ॑ഞ്ഞൈ॒ രക്ഷ॑സാം ഭാഗോ॑ഽസീതി
 സ്ഥ॒വിമ॑തോ ബർഹി॒രത്ത്വാ॑ഽപാ॒സ്യത്യ॑സ്സൈവ രക്ഷാ॑ഽസി
 നിര॑വദയത ഇദമ॑ഹ ഽ രക്ഷാ॑ഽധമം തമോ॑ നയാമി
 യോ॑ഽസ്മാൻ ഭേ॒ഷ്ടി യം ച॑ വ॒യം ദി॒ഷ്ഠ ഇത്യാ॑ഹ ദൗ വാവ
 പുരു॑ഷൗ യം ചൈവ- [] 46

6.3.9.3

ഭേ॒ഷ്ടി യശ്ചൈ॑നം ഭേ॒ഷ്ടി താവു॑ഭാവധമം തമോ॑ നയതീ॒ഷേ
 ത്വേതി॑ വ॒പാമു॑ത്ഖിദതീ॒ച്ചത॑ ഇവ ഹേ॒ഷ ധോ യ॑ജ്ഞേ
 യദു॑പത്യന്യാദ്-രുദ്രോ॑ഽസ്യ പശു॑ൻ ഘാതു॑കഃ സ്യാദ്
 യന്നോ॑പത്യന്യാ-ദയതാ॑ സ്യാ-ദന്യയോ॑പത്യ॒ണത്തു॑ന്യയാ
 ന ധൃ॑ത്യേ ഘൃ॒തേന॑ ദ്യാവാ॑പൃഥി॒വീ പ്രോർണ്ണാ॑മാമിത്യാ॑ഹ
 ദ്യാവാ॑പൃഥി॒വീ ഏ॒വ രസേ॑നാന॒ത്തച്ചി॑ന്നോ- [] 47

6.3.9.4

രായഃ॑ സു॒വീര ഇത്യാ॑ഹ യമായജു॒രേവൈ॑ത് ക്രൂ॒രമീ॑വ വാ
 ഏ॒തത് ക॑രോതി യദ് വ॒പാ-മു॑ത്ഖിദ-ത്യുർവ॑ന്തരി॒ക്ഷ-
 മ॒ന്വിഹീ॑ത്യാഹ ശാ॒ന്തൈ॑ പ്ര വാ ഏ॒ഷോ॑ഽസ്മാലോ॒കാച്ഛ॑വതേ

യഃ പശും മൃത്യുവേ നീയമാന്മന്യാരഭതേ വപാശ്രപണീ
 പുനരന്യാരഭതേഽസ്മിന്നേവ ലോകേ പ്രതി തിഷ്ഠത്യഗ്നിനാ
 പുരസ്താദേതി രക്ഷസാമപഹത്യാ അഥോ ദേവതാ
 ഏവ ഹവേധനാ- [] 48

6.3.9.5

-ന്യേതി നാന്തമമങ്ഗാരമതി ഹരേദ് യദന്തമമങ്ഗാരമതി
 ഹരേദ്-ദേവതാ അതി മന്യേത വായോ വീഹി സ്തോകാനാ-
 മിത്യാഹ തസ്താദ് വിഭക്താഃ സ്തോകാ അവ പദ്യന്തേഽഗ്രം
 വാ ഏതത് പശൂനാം യദ് വപാശ്രഗമോഷധീനാം ബർഹി -
 രഗ്രേണൈവാഗ്രച്ഛ സമർധയത്യഥോ ഓഷധീഷോവ പശൂൻ
 പ്രതിഷ്ഠാപയതി സ്വാഹാകൃതീഭ്യഃ പ്രേഷ്യേത്യാഹ- [] 49

6.3.9.6

യജ്ഞസ്യ സമീഷ്ട്യ പ്രാണാപാനൗ വാ ഏതൗ പശൂനാം
 യത് പൃഷ്ഠാജ്യമാത്മാ വപാ പൃഷ്ഠാജ്യമഭിഘാർയ വപാമഭി
 ഘാറയത്യാത്മന്നേവ പശൂനാം പ്രാണാപാനൗ ദധാതി
 സ്വാഹോർധ്വാനഭസം മാരുതം ഗച്ഛതമിത്യാഹോർധ്വാനഭാ
 ഹ സ്മു വൈ മാരുതോ ദേവാനാം വപാശ്രപണീ പ്ര ഹരതി

തേനൈവൈനേ പ്ര ഹരതി വിഷുചീ പ്ര ഹരതി
തസ്മാദ് വിഷ്വഞ്ച പ്രാണാപാനൗ | 50

(സാധിതി - ശൈവാ - ചീനോ - ഹവ്യേനേ -
ഷ്യേത്യാഹ - ഷട്ചത്വാരിശ്ശച്ച) (A9)

6.3.10.1

പശുമാലഭ്യ പുരോധാശം നിർവ്വപതി സമേധമേവൈനമാ
ലഭതേ വപയാ പ്രചര്യ പുരോധാശേന പ്ര ചരത്യുർഗൈ
പുരോധാശ ഊർജമേവ പശുനാം മധ്യതോ ദധാത്യഥോ
പശോരേവ ചരിദ്രമപി ദധാതി പൃഷ്വാജ്യസ്യോപഹത്യ
ത്രിഃ പൃച്ഛതി ശൃത്യ ഹവീ(3): ശമിതരിതി ത്രിഷ്ടയാ ഹി
ദേവാ യോഽശൃത്യ ശൃതമാഹ സ ഏനസാ പ്രാണാപാനൗ
വാ ഏതൗ പശുനാം- [] 51

6.3.10.2

യത് പൃഷ്വാജ്യം പശോഃ ഖലു വാ ആലബ്ധസ്യ
ഹൃദയമാത്മാഭി സമേതി യത് പൃഷ്വാജ്യേന ഹൃദയ-
മഭിഘാരയത്യാത്മനേവ പശുനാം പ്രാണാപാനൗ ദധാതി
പശുനാ വൈ ദേവാഃ സുവർഗം ലോകമായൻ തേഽമന്യന്ത
മനുഷ്യാ നോഽന്യാഭവിഷ്യന്തീതി തസ്യ ശിരഃ ചരിത്വാ

മേധം പ്രാക്ഷാരയൻമസ പ്രക്ഷോഭവത് തത് പ്രക്ഷസ്യ
 പ്രക്ഷതാം യത് പ്ലക്ഷശാഖോ-ത്തരബർഹിർ ഭവതി
 സമേധസ്യേവ- [] 52

6.3.10.3

പശോരവ് ദൃതി പശുഃ വൈ ഹ്രിയമാണ്യ രക്ഷാഽസ്യനു
 സചന്തേന്തരാ യുപം ചാഽഽഹവനീയം ച ഹരതി
 രക്ഷസാമപഹന്തേ പശോർവാ ആലബ്ധസ്യ മനോഽപ
 ക്രാമതി മനോതായൈ ഹവിഷോഽവദീയമാനസ്യാനു
 ബ്രൂഹീത്യാഹ മന ഏവാസ്യാവ രൂന്ധ
 ഏകാദശാവദാനാന്യവ ദൃതി ദശ വൈ പശോഃ പ്രാണാ
 ആത്മൈകാദശോ യാവാനേവ പശുസ്തസ്യാവ- [] 53

6.3.10.4

ദൃതി ഹൃദയസ്യാഗ്രേവ ദൃതൃം ജിഹ്വായാ അഥ വക്ഷസോ
 യദൈ ഹൃദയേനാഭിഗച്ഛതി തജ്ജിഹ്വായാ വദതി
 യജ്ജിഹ്വായാ വദതി തദുരസോഽധി നിർവദത്യേതദൈ
 പശോർയഥാപൂർവം യസ്യേവമവദായ യഥാകാമ-
 മുത്തരേഷാമവദൃതി യഥാ പൂർവമേവാസ്യ പശോരവത്തം

ഭവതി മധ്യതോ ഗുദസ്യാവ ദൃതി മധ്യതോ ഹി പ്രാണ
ഉത്തമസ്യാവ ദൃത്യു- [] 54

6.3.10.5

-ത്തമോ ഹി പ്രാണോ യദീതരം യദീതര-മുദയമേവാജാമി
ജായമാനോ വൈ ബ്രാഹ്മണസ്ത്രിഭിർ ജണവാ ജായതേ
ബ്രഹ്മചര്യേണ-ർഷിഭ്യോ യജേന്തേ ദേവേഭ്യഃ പ്രജയാ
പിത്യഭ്യ ഏഷ വാ അനൃണോ യഃ പുത്രീ യജാ
ബ്രഹ്മചാരിവാസീ തദവദാനൈരേവാവ ദയതേ തദവദാനാനാ
-മവദാനത്വം ദേവാസുരാഃ സംയത്താ ആസൻ തേ ദേവാ
അഗ്നിമബ്രുവൻ ത്വയാ വീരേണാസുരാന്ദി ദവാമേതി-[] 55

6.3.10.6

സോബ്രവീദ് വരം വൃണൈ പശോരുദ്ധാരമുദ്ധാര ഇതി സ
ഏതമുദ്ധാരമുദഹരത ദോഃ പൂർവാർധസ്യ ഗുദം മധ്യതഃ
ശ്രോണിം ജഘനാർധസ്യ തതോ ദേവാ അഭവൻ പരാസുരാ
യത് ത്ര്യയങ്ഗാണാഽ സമവദ്യതി ഭ്രാതൃവ്യാഭിഭൂത്യൈ
ഭവത്യാത്മനാ പരാസ്യ ഭ്രാതൃവ്യോ ഭവത്യക്ഷണയാഽവ
ദൃതി തസ്മാദക്ഷണയാ പശവോഽങ്ഗാനി പ്ര ഹരന്തി
പ്രതിഷ്ഠിത്യൈ । 56

(ഏതൗ പശൂനാഃ - സമേധസ്യേവ - തസ്യാഭവോ -
തഥസ്യാവ ദൃതീ - തി - പഞ്ചചത്വാരീഷശ്ച) (A10)

6.3.11.1

മേദസാ സ്രുചൗ പ്രോർണോതി മേദോരുപാ വൈ പശവോ
രൂപമേവ പശുഷു ദധാതി യുഷന്നവധായ പ്രോർണോതി
രസോ വാ ഏഷ പശൂനാം യദൃ രസമേവ പശുഷു
ദധാതി പാർശ്വേന വസാഹോമം പ്രയൗതി മധ്യം വാ
ഏതത് പശൂനാം യത് പാർശ്വാഃ രസ ഏഷ പശൂനാം
യദസാ യത് പാർശ്വേന വസാഹോമം പ്രയൗതി മധ്യത
ഏവ പശൂനാഃ രസം ദധാതി ഏന്തി- [] 57

6.3.11.2

വാ ഏതത് പശൂം യഥ് സംജ്ഞപന്തൈന്ദ്രഃ ഖലു വൈ
ദേവതയാ പ്രാണ ഐന്ദ്രോപാന ഐന്ദ്രഃ പ്രാണോ
അങ്ഗേഅങ്ഗേ നി ദേധുദിത്യാഹ പ്രാണാപാനാവേവ
പശുഷു ദധാതി ദേവ ത്വഷ്ടർഭൂരി തേ സച് സമേതിത്യാഹ
ത്വാഷ്ടാ ഹി ദേവതയാ പശവോ വിഷ്ണുരൂപാ യഥ്
സലക്ഷ്മാണോ ദവമേത്യാഹ വിഷ്ണുരൂപാ ഹ്യേതേ സന്തഃ

സലക്ഷ്മാണ ഏതർഹി ദവന്തി ദേവത്രാ യന്ത- [] 58

6.3.11.3

-മവസേ സഖായോഽനു ത്വാ മാതാ പിതരോ മദന്തിത്യാഹാ

-നുമതമേവൈനം മാത്രാ പിത്രാ സുവർഗം ലോകം

ഗമയത്യർധർചേ വസാഹോമം ജുഹോത്യസൗ വാ

അർധർച ഇയമർധച ഇമേ ഏവ രസേനാനക്തി ദിശോ

ജുഹോതി ദിശ ഏവ രസേനാനത്ത്യഥോ ദിഗ്ഭ്യ

ഏവോർജച് രസമവ രുന്ധേ പ്രാണാപാനൗ വാ ഏതൗ

പശൂനാം യത് പൃഷ്വാജ്യം വാനസ്സത്യാഃ ഖലു- [] 59

6.3.11.4

വൈ ദേവതയാ പശവോ യത് പൃഷ്വാജ്യസ്യോ-

പഹത്യാഽഽഹ വനസ്സതയേഽനു ബ്രൂഹി വനസ്സതയേ

പ്രേഷ്യതി പ്രാണാപാനാവേവ പശുഷു

ദധാത്യന്യസ്യാന്യസ്യ സമവത്തച്ഛ സമവദ്യതി

തസ്മാന്നാനാരൂപാഃ പശവോ യുഷ്ണോപ സിഞ്ചതി രസോ വാ

ഏഷ പശൂനാം യദ്യു രസമേവ പശുഷു ദധാതീധാമുപ

ഹായതേ പശവോ വാ ഇധാ പശൂനേവോപ ഹായതേ

ചതുരുപ ഹായതേ- [] 60

6.3.11.5

ചതുഷ്ഠാദോ ഹി പശവോ യം കാര്യേതാ പശുഃ
 സ്യാദിത്യമേദസ്യം തസ്മാ ആ ദധ്യാന്മേദോരുപാ വൈ
 പശവോ രൂപേണൈവൈനം പശുഭ്യോ നിർഭജത്യപശുരേവ
 ഭവതി യം കാര്യേത പശുമാൻമ് സ്യാദിതി മേദസ്യത്
 തസ്മാ ആ ദധ്യാന്മേദോരുപാ വൈ പശവോ രൂപേണൈ-
 വാസൈ പശൂനവ രൂന്ധേ പശുമാനേവ ഭവതി
 പ്രജാപതിർ യജ്ഞമസൃജത സ ആജ്യം- [] 61

6.3.11.6

പുരസ്താദസൃജത പശും മധ്യതഃ പൃഷ്ഠാജ്യം പശ്വാത്
 തസ്മാദാജ്യേന പ്രയാജാ ഇജ്യന്തേ പശൂനാ മധ്യതഃ
 പൃഷ്ഠാജ്യേനാ-നൃയാജാ-സ്തസ്മാദേതന്മിശ്രമിവ പശ്വാത്
 സൃഷ്ടം ഹ്യേകാദശാനൃയാജാൻ യജതി ദശ വൈ പശോഃ
 പ്രാണാ ആത്മൈകാദശോ യാവാനേവ പശുസ്തമനു
 യജതി ഏന്തി വാ ഏതത് പശും യത് സംജ്ഞപയന്തി
 പ്രാണാപാനൗ ഖലു വാ ഏതൗ പശൂനാം യത് പൃഷ്ഠാജ്യം
 യത് പൃഷ്ഠാജ്യേനാ () നൃയാജാൻ യജതി
 പ്രാണാപാനാവേവ പശുഷു ദധാതി । 62

(ഘൃന്തി - യന്തം - ഖലു - ചതുരുപ ഹായത - ആജ്യം -
യത് പ്രഷഭാജ്യേന - ഷട് ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 1 Anuvaakams :-

(ചാത്യാലാമ് - സുവർഗായ യദ് വൈസർജനാനി -
വൈഷ്ണവ്യർചാ - പൃഥിവ്യൈ - സാധ്യാ - ഇഷേ ത്വേ -
ത്യഗ്നിനാ - പര്യഗ്നി - പശോഃ - പശുമാലഭ്യ - മേദസാ
സ്രുചാ - വേകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(ചാത്യാലാദ് - ദേവാനുപൈതി - മുഞ്ചതി -
പ്രഹ്രിയമാണായ - പര്യഗ്നി - പശുമാലഭ്യ -
ചതുഷ്ഠാദോ - ദിഷഷ്ടിഃ)

First and Last Padam of Third Prasnam of 6th Kandam

(ചാത്യാലാത് - പശുഷു ദധാതി)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

ഷഷ്ടകാണ്ഡേ തൃതീയഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

6.4 ഘഷ്ടകാണേയ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ - സോമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം

6.4.1.1

യജേണൈവ പ്രജാപതിഃ പ്രജാ അസൃജത താ ഉപയധ്വി -
 രേവാസൃജത യദുപയജ ഉപയജതി പ്രജാ ഏവ തദ് യജമാനഃ
 സൃജതേ ജഘനാർധാദവ ദൃതി ജഘനാർധാദ്ധി പ്രജാഃ
 പ്രജായന്തേ സ്ഥവിമതോഽവ ദൃതി സ്ഥവിമതോ ഹി പ്രജാഃ
 പ്രജായന്തേ ടസംഭിന്ദന്നവ ദൃതി പ്രാണാനാ-മസംഭേദായ ന
 പർയാവർതയതി യത് പർയാവർതയേദുദാവർതഃ പ്രജാ
 ഗ്രാഹുകഃ സ്യാഥ് സമുദ്രം ഗച്ഛ സ്വാഹേത്യാഹ രേത- [] 1

6.4.1.2

ഏവ തദ് ദധാത്യന്തരിക്ഷം ഗച്ഛ സ്വാഹേത്യാഹാ
 ടന്തരിക്ഷേണൈവാസ്മൈ പ്രജാഃ പ്ര ജനയത്യന്തരിക്ഷം
 ഹ്യനു പ്രജാഃ പ്രജായന്തേ ദേവഃ സവിതാരം ഗച്ഛ
 സ്വാഹേത്യാഹ സവിത്യപ്രസൂത ഏവാസ്മൈ പ്രജാഃ പ്ര
 ജനയത്യ-ഹോരാത്രേ ഗച്ഛ സ്വാഹേത്യാഹാ-ഹോരാത്രാഭ്യോ
 -മേവാസ്മൈ പ്രജാഃ പ്ര ജനയത്യ-ഹോരാത്രേ ഹ്യനു
 പ്രജാഃ പ്രജായന്തേ മിത്രാവരുണൗ ഗച്ഛ സ്വാഹേ- [] 2

6.4.1.3

-ത്യാഹ പ്രജാസോവ പ്രജാതാസു പ്രാണാപാനൗ ദധാതി
 സോമം ഗച്ഛ സ്വാഹേത്യാഹ സൗമ്യാ ഹി ദേവതയാ പ്രജാ
 യജ്ഞം ഗച്ഛ സ്വാഹേത്യാഹ പ്രജാ ഏവ യജ്ഞിയാഃ
 കരോതി ഛന്ദാഽസി ഗച്ഛ സ്വാഹേത്യാഹ പശവോ വൈ
 ഛന്ദാഽസി പശൂനേവാവ രുന്ധേ ദ്യാവാപൃഥിവീ ഗച്ഛ
 സ്വാഹേത്യാഹ പ്രജാ ഏവ പ്രജാതാ ദ്യാവാപൃഥിവീദ്യാ-
 മുദയതഃ പരി ഗൃഹ്ണാതി നഭോ- [] 3

6.4.1.4

ദിവ്യം ഗച്ഛ സ്വാഹേത്യാഹ പ്രജാഭ്യ ഏവ പ്രജാതാഭ്യോ
 വൃഷ്ടിം നിയച്ഛത്യഗ്നിം വൈശ്യാനരം ഗച്ഛ സ്വാഹേത്യാഹ
 പ്രജാ ഏവ പ്രജാതാ അസ്യാം പ്രതി ഷോപയതി പ്രാണാനാം
 വാ ഏഷോഽവ ദൃതി യോഽവദൃതി ഗുദസ്യ മനോ മേ ഹാർദി
 യച്ഛേത്യാഹ പ്രാണാനേവ യഥാസ്ഥാനമുപ ഹായതേ
 പശോർവാ ആലബ്ധസ്യ ഹൃദയച്ഛ ശുഗൃച്ഛതി സാ
 ഹൃദയശൂല- [] 4

6.4.1.5

-മദി സമേതി യത് പൃഥിവ്യാച്ഛ ഹൃദയശൂല-മുദാസയേത്
 പൃഥിവീച്ഛ ശുചാഽർപയേദ് യദഹ്നഃ ശുചാഽർപയേച്ഛുഷ്ഠസ്യ

ചാ॑ss*രീ॒ദ്ര॒സ്യ ച॑ സ॒ന്ധാ॒വു॒ഭാ॒സ॒യ॒ത്യു॒ഭ॒യ॒സ്യ ശാ॑ന്തൈ॒ യം
ദി॒ഷ്ടാ॒ത് തം ധ്യാ॑യേ-ചു॒ര്യൈ॒വൈ॒ന-മർ॑പ॒യ॒തി । 5

(രേ॒തോ - മി॒ത്രാവ॑രു॒ണൗ ഗു॒പ്ത സ്വാ॑ഹാ - നഭോ॑ -
ഹൃ॒ദ॒യശു॑ലം - ദാ॒ത്രിഃശു॑) (A1)

6.4.2.1

ദേ॒വാ വൈ॑ യജ്ഞമാ॒ഗ്നീ॒ന്ദ്രേ വൃ॑ഭജ॒ന്ത തതോ॑ യദ॒ത്യശി॑ഷ്യ॒ത
തദ॒ബ്രു॑വ॒ൻ വ॒സ॒തു നു ന ഇ॒ദമി॑തി തദ് വ॒സ॒തീ॒വരീ॑ണാം
വ॒സ॒തീ വ॒രി॒താം ത॒സ്മിൻ പ്രാ॑തർ॒ന സ॒മശ॑ക്നു॒വൻ തദ॑സ്തു
പ്രാ॒വേ॒ശ॒യൻ താ വ॒സ॒തീ വ॒രീ॒രഭ॑വൻ വ॒സ॒തീ॒വരീ॑ർ
ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി യജേ॒ന്താ വൈ॑ വ॒സ॒തീ വ॒രീ॒ര്യജ്ഞ॑മേ॒വാ
ss*രഭ്യ॑ ഗൃ॒ഹീ॒തോ॒പ വ॒സ॒തി യ॒സ്യ ഗൃ॑ഹീ॒താ അ॒ഭി
നി॒മ്രോ॒ചേ-ദ॒നാ॒ര॒ണ്യോ॒ഽസ്യ യജ്ഞഃ॑ സ്യാ- [] 6

6.4.2.2

ദൃ॒ജ്ഞം വീ॑ ചു॒രി॒ന്ദ്രാ-ജേ॒ജ്യാ॒തി॒ഷ്ടാ വാ॑ ഗൃ॒ഹ്ണീ॒യാ॒ധി॒ർണ്യം
വാ॑ sവ॒ധായ॑ സശു॒ക്രാ॒ണാ॒മേ॒വ ഗൃ॑ഹ്ണാ॒തി യോ വാ॑
ബ്രാ॒ഹ്മ॒ണോ ബ॑ഹു॒യാജീ॑ ത॒സ്യ കു॑ർഭ്യാ॒നാം ഗൃ॑ഹ്ണീ॒യാഥ്
സ ഹി॑ ഗൃ॒ഹീ॒ത വ॒സ॒തീ॒വരീ॑കോ വ॒സ॒തീ॒വരീ॑ർ ഗൃ॒ഹ്ണാ॑തി
പശ॑വോ വൈ॑ വ॒സ॒തീ॒വരീ॑ഃ പശു॒നേ॒വാ॒ss*രഭ്യ॑ ഗൃ॒ഹീ॒തോ॒പ
വ॒സ॒തി യദ॑നീ॒പം തി॒ഷ്ഠൻ ഗൃ॑ഹ്ണീ॒യാ॒ന്നി॒ർമാർഗ്ഗ॑കാ

അസ്താത് പശവഃ സ്യുഃ പ്രതീപം തിഷ്ഠൻ ഗൃഹ്ണാതി
പ്രതിരുധ്യൈവാസൈ പശൂൻ ഗൃഹ്ണാതിന്ദ്രോ- [] 7

6.4.2.3

വ്യത്രമഹൻമ് സോഽ(1)പോഽ(1)ഭ്യമ്രിയത താസാം യന്മേധ്യം
യജ്ഞിയച്ഛസദേവമാസീത് തദത്യമുച്യത താ
വഹന്തീരഭവൻ വഹന്തീനാം ഗൃഹ്ണാതി യാ ഏവ മേധ്യം
യജ്ഞിയാഃ സദേവാ ആപസ്താ സാമേവ ഗൃഹ്ണാതി
നാന്തമാ വഹന്തീരതീയാദ് യദന്തമാ വഹന്തീരതീയാദ്
യജ്ഞമതി മന്യേത ന സ്ഥാവരാണാം ഗൃഹ്ണീയാദ്
വരുണഗൃഹീതാ വൈ സ്ഥാവരാ യഥ് സ്ഥാവരാണാം
ഗൃഹ്ണീയാദ്- [] 8

6.4.2.4

-വരുണേനാസ്യ യജ്ഞം ഗ്രാഹയേദ് യദൈ ദിവാ ഭവത്യപോ
രാത്രിഃ പ്ര വിശതി തസ്താത് താമ്രാ ആപോ ദിവാ ദദ്യശേ
യന്നക്തം ഭവത്യപോഹഃ പ്ര വിശതി തസ്താച്ഛന്ദ്രാ ആപോ
നക്തം ദദ്യശേ ചായായൈ ചാഽഽതപതശ്ച സംധൗ
ഗൃഹ്ണാത്യ-ഹോരാത്രയോരേവാസൈ വർണം ഗൃഹ്ണാതി
ഹവിഷ്ഠതീരിമാ ആപ ഇത്യാഹ ഹവിഷ്ഠതാനാമേവ
ഗൃഹ്ണാതി ഹവിഷ്ഠാച്ഛ അസ്ത- [] 9

6.4.2.5

സൂര്യ ഇത്യാഹ സശുക്രാണാമേവ ഗൃഹ്ണാത്യനുഷ്ടുഭാ
 ഗൃഹ്ണാതി വാഗാ അനുഷ്ടുഗ് വാചൈവൈനാഃ സർവയാ
 ഗൃഹ്ണാതി ചതുഷ്പദയർചാ ഗൃഹ്ണാതി ത്രിഃ സാദയതി
 സ്തപ്ത സം പദ്യന്തേ സ്തപ്തപദാ ശക്വരീ പശവഃ ശക്വരീ
 പശുമേവാവ രുമ്യേ ട്വൈ വൈ ലോകായ ഗാർഹപത്യ
 ആ ധീയതേഽമുഷ്ടാ ആഹവനീയോ യദ് ഗാർഹപത്യ
 ഉപസാദയേദസിൻ ലോകേ പശുമാൻമ് സ്യാദ്
 യദാഹവനീയേഽമുഷ്ടിൻ- [] 10

6.4.2.6

ലോകേ പശുമാൻമ് സ്യാദുദയോരുപ സാദയത്യുദയോ-
 രേവൈനം ലോകയോഃ പശുമന്തം കരോതി സർവതഃ പരി
 ഹരതി രക്ഷസാമപഹത്യാ ഇന്ദ്രാഗ്നിയോർഭാഗധേയീഃ
 സ്ഥേത്യാഹ യമായജുരേവൈതദാഗ്നീധ്ര ഉപ വാസയ-
 ത്യേതദ്വൈ യജ്ഞസ്യാപരാജിതം യദാഗ്നീധ്രം യദേവ
 യജ്ഞസ്യാപരാജിതം തദേവൈനാ ഉപ വാസയതി യതഃ
 ഖലു വൈ യജ്ഞസ്യ വിതതസ്യ ന ക്രിയതേ () തദനു
 യജ്ഞഃ രക്ഷാഽസ്യ ചരന്തി യദ് വഹന്തീനാം
 ഗൃഹ്ണാതി ക്രിയമാണാമേവ തദ് യജ്ഞസ്യ ശയേ

രക്ഷസാ-മന്നവചാരായ ന ഹ്യേതാ ഇൗലയന്ത്യാ
 തൃതീയസവനാത് പരി ശേരേ യജ്ഞസ്യ സംതന്തൈത്യ | 11
 (സ്യോ - ദിന്ദ്രോ - ഗൃഹ്ണീയാ - ദസ്ത്വ - മുഷ്ഠീൻ -
 ക്രിയതേ - ഷഡ് വിഷ്ശതിശ്ച) (A2)

6.4.3.1

ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി സ ത്വാ അധാർയുഃ സ്യോദൃഃ
 സോമമുപാവഹരൻമ് സർവാഭ്യോ ദേവതാഭ്യ
 ഉപാവഹരേദിതി ഹൃദേ ത്വേത്യാഹ മനുഷ്യേഭ്യ ഏവൈതേന
 കരോതി മനസേ ത്വേത്യാഹ പിതൃഭ്യ ഏവൈതേന കരോതി
 ദിവേ ത്വാ സൂർയായ ത്വേത്യാഹ ദേവേഭ്യ ഏവൈതേന
 കരോത്യേതാവതീർവൈ ദേവതാസ്താഭ്യ ഏവൈനഗ്
 സർവാഭ്യ ഉപാവഹരതി പുരാ വാചഃ- [] 12

6.4.3.2

പ്രവദിതോഃ പ്രാതരനുവാകമുപാകരോതി യാവത്യേവ
 വാക് താമവ രുന്ധേ ടപോഽഗ്രേഽഭിവാഹരതി യജ്ഞോ വാ
 ആപോ യജ്ഞമേവാദി വാചം വിസൃജതി സർവാണി
 ഛന്ദാഽസ്യന്വാഹ പശവോ വൈ ഛന്ദാഗ്സി പശൂനേവാവ
 രുന്ധേ ഗായത്രിയാ തേജസ്കാമസ്യ പരി ദധ്യാത്
 ത്രിഷ്ടുഭേന്ദ്രിയ കാമസ്യ ജഗത്യാ പശുകാമസ്യാനുഷ്ടുഭാ

പ്രതിഷ്ഠാകാമസ്യ പക്ത്യാ യജ്ഞകാമസ്യ
വിരാജാന്നകാമസ്യ ശൃണോത്പ്രഗിഃ സമിധാ ഹവം- [] 13

6.4.3.3

മ ഇത്യാഹ സവിത്യപ്രസൂത ഏവ ദേവതാഭ്യോ
നിവേദ്യാപോഃശ്ചൈത്യപ ഇഷ്ട ഹോതരിത്യാഹേഷിത് ഹി
കർമ്മ ക്രിയതേ മൈത്രാവരുണസ്യ ചമസാധാർയവാ
ദ്രവേത്യാഹ മിത്രാവരുണൗ വാ അപാം നേതാരൗ
താഭ്യാമേവൈനാ അശ്ചൈതി ദേവീരാപോ അപാം
നപാദിത്യാഹാഃസഹുതൈവൈനാ നിഷ്ക്രിയ
ഗൃഹ്ണാത്യഥോ ഹവിഷ്കൃതാനാ-മേവാദിഷ്ടുതാനാം
ഗൃഹ്ണാതി- [] 14

6.4.3.4

കാർഷിരസീത്യാഹ ശമലമേവാഃസാമപ പ്ലാവയതി
സമുദ്രസ്യ വോക്ഷിത്യാ ഉന്നയ ഇത്യാഹ തസ്താദഭ്യമാനാഃ
പീയമാനാ ആപോ ന ക്ഷീയന്തേ യോനിർവൈ യജ്ഞസ്യ
ചാത്യാലം യജേതാ വസതീവരീർഹോത്യചമസം ച
മൈത്രാവരുണചമസം ച സൗസ്സർശ്യ വസതീവരീർ
വ്യാനയതി യജ്ഞസ്യ സയോനിത്യായാഥോ സ്വാദേവൈനാ

യോനേഃ പ്ര ജനയത്യധർയോഽവേരപാ(3) ഇത്യാഹോതേ
 ()-മന്നമുരുതേമാഃ പശ്യേതി വാവൈതദാഹ
 യദ്യഗ്നിഷ്ടോമോ ജുഹോതി യദ് യുക്ഥ്യഃ പരിധൗ നി
 മാർഷി യദ് യതിരാത്രോ യജുർവദൻ പ്ര പദ്യതേ
 യജ്ഞക്രതുനാം വ്യാവൃത്തേത്യ । 15 (വാചോ - ഹവ -
 മഭിഷ്യതാനാം ഗൃഹ്ണാത്യ-ത - പഞ്ചവിശ്ശതിശ്ച) (A3)

6.4.4.1

ദേവസ്യ താ സവിതുഃ പ്രസവ ഇതി ഗ്രാവാണമാ ദത്തേ
 പ്രസൂത്യാ അശിനോർ ബാഹുഭ്യാമിത്യാഹാശിനൗ ഹി
 ദേവാനാമധർയു ആസ്താം പൃഷ്ണാ ഹസ്താഭ്യാമിത്യാഹ
 യതൈ പശവോ വൈ സോമോ വ്യാന ഉപാശ്ശു സവനോ
 യദുപാശ്ശു സവനമഭി മിമീതേ വ്യാനമേവ പശുഷു
 ദധാതീന്ദ്രായ ത്വേന്ദ്രായ ത്വേതി മിമീത ഇന്ദ്രായ ഹി സോമ
 ആഹ്രിയതേ പഞ്ച കൃത്യോ യജുഷാ മിമീതേ- [] 16

6.4.4.2

പഞ്ചാക്ഷരാ പക്തിഃ പാക്തോ യജ്ഞോ യജ്ഞമേവാവ
 രുന്ധേ പഞ്ച കൃത്യസ്തൃഷ്ണിം ദശ സം പദ്യന്തേ ദശാക്ഷരാ
 വിരാഡന്നം വിരാഡ് വിരാജൈവാനാദ്യമവ രുന്ധേ

ശ്വാത്രാഃ സ്ഥ വ്യത്രതൂര ഇത്യാഹൈഷ വാ അപാച്
 സോമപീഥോ യ ഏവം വേദ നാഹ്വമാർത്തിമാർച്ഛതി യത്തേ
 സോമ ദിവി ജ്യോതിരിത്യാഹൈഭ്യ ഏവൈനം- [] 17

6.4.4.3

ഘോകേഭ്യഃ സം ഭരതി സോമോ വൈ രാജാ ദിശോഭ്യ
 ധ്യായഥ് സ ദിശോഽനു പ്രാവിശത്
 പ്രാഗ-പാഗുദഗധരാ-ഗിത്യാഹ ദിഗ്ഭ്യ ഏവൈനച്ഛ സം
 ഭരത്യഥോ ദിശ ഏവാസ്മാ അവ രൂന്ധേ ടംബ നി
 ഷാരേത്യാഹ കാമുകാ ഏനഃ സ്ത്രീയോ ഭവന്തി യ ഏവം
 വേദ യത് തേ സോമാദാഭ്യം നാമ ജാഗൃവീത്യാ- [] 18

6.4.4.4

-ഹൈഷ വൈ സോമസ്യ സോമപീഥോ യ ഏവം വേദ ന
 സൗമ്യമാർത്തിമാർച്ഛതി ഏന്തി വാ ഏതഥ് സോമം
 യദദിഷുണ്വന്ത്യച്ഛ ശൂനപ ഗൃഹ്ണാതി ത്രായത ഏവൈനം
 പ്രാണാ വാ അച്ശവഃ പശവഃ സോമോ ടച്ശൂൻ പുനരപി
 സൃജതി പ്രാണാനേവ പശുഷു ദധാതി ദൗദാവപി
 സൃജതി തസ്മാദ് ദൗദൗ പ്രാണാഃ । 19

(യജുഷാ മിമീത - ഏനം - ജാഗൃവീതി -
 ചതുശ്ചതാരിഷശ്ച) (A4)

6.4.5.1

പ്രാണോ വാ ഏഷ യദുപാച്ശുർ യദുപാച്ശഗ്രാ ഗ്രഹാ
 ഗൃഹ്യന്തേ പ്രാണമേവാനു പ്ര യന്ത്യരുണോ ഹ സ്മാ
 ss*ഹൗപവേശിഃ പ്രാതഃ സവന ഏവാഹം യജ്ഞഃ സഃ
 സ്ഥാപയാമി തേന തതഃ സഃസ്ഥിതേന ചരാമീത്യഷ്ടാ
 കൃത്യോഽഗ്രേ-ഽഭിഷുണോ-ത്യഷ്ടാക്ഷരാ ഗായത്രീ ഗായത്രം
 പ്രാതഃ സവനം പ്രാതഃ സവനമേവ തേനാഽഽപ്നോത്യേകാദശ
 കൃത്യോ ദിതീയ-മേകാദശാക്ഷരാ ത്രിഷ്ടുപ് ത്രൈഷ്ടുഭം
 മാധ്യംദിനഃ- [] 20

6.4.5.2

സവനം മാധ്യന്ദിനമേവ സവനം തേനാഽഽപ്നോതി ദാദശ
 കൃത്യസ്തുതീയം ദാദശാക്ഷരാ ജഗതീ ജാഗതം
 തൃതീയസവനം തൃതീയസവനമേവ തേനാഽഽപ്നോത്യേതാച്
 ഹ വാവ സ യജ്ഞസ്യ സഃസ്ഥിതിമുവാചാ
 സ്തന്ദായാസ്തന്നഃ ഹി തദ്-യദ്-യജ്ഞസ്യ സഃസ്ഥിതസ്യ
 സ്തന്ദത്യഥോ ഖലാഹുർഗായത്രീ വാവ പ്രാതഃ സവനേ
 നാതിവാദ ഇത്യനതിവാദുക ഏനം ദ്രാത്യവ്യോ ഭവതി യ
 ഏവം വേദ തസ്മാദഷ്ടാവഷ്ടൗ- [] 21

6.4.5.3

കൃതോഽഭിഷുതും ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി പവിത്രവന്തോ
 ഽന്യേ ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേ കിംപവിത്ര ഉപാശ്ശുരിതി
 വാക്പവിത്ര ഇതി ബ്രൂയാദ്-വാചസ്തതയേ പവസ്യ
 വാജിന്നിത്യാഹ വാചൈവൈനം പവയതി വൃഷ്ണോ
 അശ്ശുഭ്യാമിത്യാഹ വൃഷ്ണോ ഹ്യേതാവശ്ശു യൗ സോമസ്യ
 ഗഭസ്തിപൂത ഇത്യാഹ ഗഭസ്തിനാ ഹ്യേനം പവയതി ദേവോ
 ദേവാനാം പവിത്രമസീത്യാഹ ദേവോ ഹ്യേഷ- [] 22

6.4.5.4

സൻ ദേവാനാം പവിത്രം യേഷാം ഭാഗോഽസി
 തേഭ്യസ്തേത്യാഹ യേഷാഃ ഹ്യേഷ ഭാഗസ്തേഭ്യ ഏനം
 ഗൃഹ്ണാതി സ്വാം കൃതോഽസീത്യാഹ പ്രാണമേവ
 സ്വമകൃത മധുമതീർന ഇഷസ്കൃധീത്യാഹ സർവമേവാസ്മാ
 ഇദഃ സ്വദയതി വിശ്വേഭ്യ-സ്തേന്ദ്രിയേഭ്യോ ദിവ്യേഭ്യഃ
 പാർത്ഥിവേഭ്യ ഇത്യാഹോഭയേഷോവ ദേവമനുഷ്യേഷു
 പ്രാണാൻ ദധാതി മനസ്ത്വാ- [] 23

6.4.5.5

ഽഷ്ടിത്യാഹ മന ഏവാശ്ശുത ഉർവന്തരിക്ഷ-മനീഹീത്യാഹാ-
 ന്തരിക്ഷദേവത്യോ ഹി പ്രാണഃ സ്വാഹാ താ സുഭവഃ

സുർയായേത്യാഹ പ്രാണാ വൈ സ്വദവസോ ദേവാസ്തേഷേവ
 പരോക്ഷം ജുഹോതി ദേവേഭ്യസ്ത്വാ മരീചിപേഭ്യ ഇത്യാഹാ
 ss*ദിത്യസ്യ വൈ രശ്മയോ ദേവാ മരീചിപാസ്തേഷാം തദ്
 ഭാഗധേയം താനേവ തേന പ്രീണാതി യദി കാമയേത
 വർഷുകഃ പർജന്യഃ- [] 24

6.4.5.6

സ്യാദിതി നീചാ ഹസ്തേന നി മൃജാദ്-വൃഷ്ടിമേവ നി
 യച്ഛതി യദി കാമയേതാവർഷുകഃ സ്യാദിത്യുത്താനേന നി
 മൃജാദ്-വൃഷ്ടിമേവോദ്-യച്ഛതി യദ്യദിചരേദമും ജഹ്യഥ
 ത്വാ ഹോഷ്യാമീതി ബ്രൂയാദാഹുതിമേവൈനം പ്രേപ്തൻ
 ഹന്തി യദി ദൂരേ സ്യാദാ തമിതോസ്തിഷ്ഠേത്
 പ്രാണമേവാസ്യാനുഗത്യ ഹന്തി യദ്യദിചരേദമുഷ്യ- [] 25

6.4.5.7

ത്വാ പ്രാണേ സാദയാമീതി സാദയേദസന്നോ വൈ പ്രാണഃ
 പ്രാണമേവാസ്യ സാദയതി ഷഡ്ഭിരപ്ശുഭിഃ പവയതി
 ഷഡ് വാ ഋതവ ഋതുഭിരേവൈനം പവയതി ത്രിഃ പവയതി
 ത്രയ ഇമേ ലോകാ ഏഭിരേവൈനം ലോകൈഃ പവയതി
 ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി കസ്താഥ് സത്യാത് ത്രയഃ പശൂനാപ്

ഹസ്താദാനാ ഇതി യത് ത്രിരുപാച് ശുച് ഹസ്തേന
വിഗൃഹ്ണാതി തസ്മാത് ത്രയഃ പശൂനാച് ഹസ്താദാനാഃ
പുരുഷോ () ഹസ്തീ മർകടഃ । 26

(മാധ്യംഭിന - മഷ്ടാവഷ്ടാ - വേഷ - മനസ്താ - പർജന്യോ
- മൃഷ്യ - പുരുഷോ - ദേ ച) (A5)

6.4.6.1

ദേവാ വൈ യദ് യജേന്തേകുർവത തദസുരാ അകുർവത
തേ ദേവാ ഉപാച്ശൗ യജഞ്ച് സൗസ്ഥാപ്യമപശ്യൻ
തമുപാച്ശൗ സമസ്ഥാപയൻ തേസുരാ വജ്രമുദ്യത്യ
ദേവാനദ്യായന്ത തേ ദേവാ ബിദ്യത ഇന്ദ്രമുപാധാവൻ
താനിന്ദ്രോന്തർയാമേണാന്തരധന്ത തദന്തർയാമസ്യോ-
ന്തർയാമത്വം യദന്തർയാമോ ഗൃഹ്യതേ ഭ്രാതൃവ്യാനേവ തദ്
യജമാനോന്തർധന്തേ ണ്തസേ- [] 27

6.4.6.2

ദധാമി ദ്യാവാപൃഥിവീ അന്ത-രൂർവന്തരിക്ഷ-മിത്യാഹൈ-
ദിരേവ ലോകൈര്യജമാനോ ഭ്രാതൃവ്യാനന്തർധന്തേ തേ
ദേവാ അമന്യന്തേന്ദ്രോ വാ ഇദമഭ്യുദ്യദ് വയൗ സ്മ ഇതി
തേബ്രൂവൻ മഘവന്നനു ന ആ ഭജേതി സജോഷാ

ദേവൈരവരൈഃ പരൈശ്ചേത്യബ്രവീദ്യേ ചൈവ ദേവാഃ
 പരേ യേ ചാവരേ താനുദയാ- [] 28

6.4.6.3

നന്വാഭജം സജോഷാ ദേവൈരവരൈഃ പരൈശ്ചേത്യാഹ
 യേ ചൈവ ദേവാഃ പരേ യേ ചാവരേ താനുദയാ-നന്വാഭജ-
 ത്യാന്തർയാമേ മഘവൻ മാദയസ്യേത്യാഹ യജ്ഞാദേവ
 യജമാനം നാന്തരേത്യുപയാമ-ഗൃഹീതോ ഽസീത്യാഹാ-
 പാനസ്യ ധൃത്യേ യദുഭാവപവിത്രൗ ഗൃഹ്യേയാതാം
 പ്രാണമപാനോഽനു ന്യൂഷേത് പ്രമായുകഃ സ്യാത്
 പവിത്രവാനന്തർയാമോ ഗൃഹ്യതേ- [] 29

6.4.6.4

പ്രാണാപാനയോർ വിധൃത്യേ പ്രാണാപാനൗ വാ ഏതൗ
 യദുപാഘ്ശാന്തർയാമൗ വ്യാന ഉപാഘ്ശു സവനോ യം
 കായേത പ്രമായുകഃ സ്യാദിത്യസഃ സ്പൃഷ്ടൗ തസ്യ
 സാദയേദ്-വ്യാനേനൈവാസ്യ പ്രാണാപാനൗ വി ച്ഛിനന്തി
 താജക് പ്ര മീയതേ യം കായേത സർവമായുരിയാദിതി
 സഃ സ്പൃഷ്ടൗ തസ്യ സാദയേദ്-വ്യാനേനൈവാസ്യ
 പ്രാണാപാനൗ സം തനോതി സർവമായുരേതി । 30

(ത - ഉദയാൻ - ഗൃഹ്യന്തേ - ചതുശ്ചത്വാരീശ്ശ്ച) (A6)

6.4.7.1

വാഗ്വാ ഏഷാ യദൈന്ദ്രവായവോ യദൈന്ദ്രവായവാഗ്രാ
 ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേ വാചമേവാന്യു പ്ര യന്തി വായും ദേവാ
 അബ്രൂവൻമ് സോമച് രാജാനച് ഹനാമേതി സോബ്രവീദ്
 വരം വൃണൈ മദഗ്രാ ഏവ വോ ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യാന്താ ഇതി
 തസ്മാദൈന്ദ്രവായവാഗ്രാ ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേ തമഘ്നൻമ്
 സോപൂയത് തം ദേവാ നോപാധ്യഷ്ണുവൻ തേ
 വായുമബ്രൂവന്നിമം നഃ സ്വദയേ- [] 31

6.4.7.2

-തി സോബ്രവീദ് വരം വൃണൈ മദേവത്യാന്യേവ വഃ
 പാത്രാണ്യുചാന്താ ഇതി തസ്മാന്നാനാദേവത്യാനി സന്തി
 വായവ്യാന്യുചന്തേ തമേഭ്യോ വായുരേവാസ്വദയത്
 തസ്മാദ്യത് പൂയതി തത് പ്രവാതേ വി ഷജന്തി വായുർഹി
 തസ്യ പവയിതാ സ്വദയിതാ തസ്യ വിഗ്രഹണം
 നാവിന്ദൻമ് സാദിതിരബ്രവീദ് വരം വൃണാ അഥ മയാ
 വി ഗൃഹ്ണീധാം മദേവത്യാ ഏവ വഃ സോമാഃ- [] 32

6.4.7.3

സന്നാ അസ-ന്നിത്യുപയാമഗൃഹീതോഽസീ-ത്യാഹാ-
 ദിതിഭേവത്യാസ്മേന യാനി ഹി ദാരുമയാണി
 പാത്രാണ്യസ്യേ താനി യോനേഃ സംഭൂതാനി യാനി
 മൃന്മയാനി സാക്ഷാത് താന്യസ്യേ തസ്മാദേവമാഹ
 വാഗ്വൈ പരാച്യ-വ്യാകൃതാഽവദത് തേ ദേവാ
 ഇന്ദ്രമബ്രുവന്നിമാം നോ വാചം 'വ്യാകൂർവിതി സോഽബ്രവീദ്
 വരം 'വൃണൈ മഹ്യം ചൈവൈഷ വായവേ ച സഹ ()
 ഗൃഹ്യാതാ ഇതി തസ്മാദൈന്ദ്രവായവഃ സഹ ഗൃഹ്യതേ
 താമിന്ദ്രോ മധ്യതോഽവക്രമ്യ വ്യാകരോത് തസ്മാദിയം
 'വ്യാകൃതാ വാഗ്വദ്യതേ തസ്മാദ് സകൃദിന്ദ്രായ മധ്യതോ
 ഗൃഹ്യതേ ദിർവായവേ ദൗ ഹി സ വരാവവൃണീത | 33
 (സ്വദയ - സോമാഃ - സഹാ - ഷ്ടാവിഴ്ശതിശ്ച) (A7)

6.4.8.1

മിത്രം ദേവാ അബ്രുവന്മ് സോമഃ രാജാനഃ ഹനാമേതി
 സോഽബ്രവീന്നാഹഃ സർവസ്യ വാ അഹം മിത്രമസ്മിതി
 തമബ്രുവന് ഹനാമൈവേതി സോഽബ്രവീദ് വരം 'വൃണൈ
 പയസൈവ മേ സോമഃ ശ്രീണന്നിതി തസ്മാൻമന്ത്രൈവരുണം

പയസാ ശ്രീണന്തി തസ്മാത് പശവോഽപക്രാമൻ മിത്രഃ സൻ
 ക്രൂരമകരിതി ക്രൂരമിവ ഖലു വാ ഏഷഃ- [] 34

6.4.8.2

കരോതി യഃ സോമേന യജതേ തസ്മാത് പശവോഽപക്രാമന്തി
 യന്മൈത്രാവരുണം പയസാ ശ്രീണാതി പശുഭിരേവ തന്മിത്രം
 സമർധയതി പശുഭിര്യജമാനം പുരാ ഖലു വാവൈവം
 മിത്രോഽവേദപ മത് ക്രൂരം ചക്രൂഷഃ പശവഃ ക്രമിഷ്യന്തീതി
 തസ്മാദേവമവ്യുണീത വരുണം ദേവാ അബ്രൂവൻ
 ത്വയാഽശ്ശഭുവാ സോമം രാജാനം ഹനാമേതി
 സോഽബ്രവീദ് വരം വൃണൈ മഹ്യം ചൈ- [] 35

6.4.8.3

വൈഷ മിത്രായ ച സഹ ഗൃഹ്യാതാ ഇതി
 തസ്മാമൈത്രാവരുണഃ സഹ ഗൃഹ്യതേ തസ്മാദ് രാജന്താ
 രാജാനമശ്ശഭുവാ ഏന്തി വൈശ്യേന വൈശ്യം ശൂദ്രേണ
 ശൂദ്രം ന വാ ഇദം ദിവാ ന നക്തമാസീദവ്യാവൃത്തം തേ
 ദേവാ മിത്രാവരുണാവബ്രൂവന്നിദം നോ വിവാസയതമിതി
 താവബ്രൂതാം വരം വൃണാവഹാ ഏക ഏവാഽഽവത്
 പൂർവോ ഗ്രഹോ ഗൃഹ്യാതാ ഇതി തസ്മാദൈന്ദ്രവായവഃ

() പൂർവോ മൈത്രാവരുണാദ്-ഗൃഹ്യതേ പ്രാണാപാനൗ
 ഹ്യേതൗ യദുപാഃ-ശാന്തർയാമൗ മിത്രോഹരജനയദ്-
 വരുണോ രാത്രിം തതോ വാ ഇദം വ്യുച്ഛിദ്യൻ-
 മൈത്രാവരുണോ ഗൃഹ്യതേ വ്യുഷ്ട്യ | 36

(ഏഷ - ശൈ - ന്രവായവോ - ദാവീഴ്ശരിശ്ച) (A8)

6.4.9.1

യജ്ഞസ്യ ശിരോച്ഛിദ്യത തേ ദേവാ അശിനാവബ്രൂവൻ
 ഭിഷജൗ വൈ സ്ഥ ഇദം യജ്ഞസ്യ ശിരഃ പ്രതി
 ധത്തമിതി താവബ്രൂതാം വരം വൃണാവഹൈ ഗ്രഹ
 ഏവ നാവത്രാപി ഗൃഹ്യതാമിതി താഭ്യാ-മേതമാശിന-
 മഗൃഹ്ണൻ തതോ വൈ തൗ യജ്ഞസ്യ ശിരഃ
 പ്രത്യധത്താം യദാശിനോ ഗൃഹ്യതേ യജ്ഞസ്യ
 നിഷ്ക്രത്യൈതൗ ദേവാ അബ്രൂവന്നപൂതൗ വാ ഇമൗ
 മനുഷ്യചരൗ- [] 37

6.4.9.2

ഭിഷജാവിതി തസ്മാദ് ബ്രാഹ്മണേന ദേഷജം ന
 കാർയമപൂതോ ഹ്യേ(1)ഷോ മേധ്യോ യോ ഭിഷക്തൗ
 ബഹിഷ്ഠവമാനേന പവയിത്വാ താഭ്യാ-മേതമാശിന-
 മഗൃഹ്ണൻ തസ്മാദ് ബഹിഷ്ഠവമാനേ സ്തുത ആശിനോ

ഗൃഹ്യതേ തസ്മാദേവം വിദുഷാ ബഹിഷ്ഠവമാന ഉപസദ്യഃ
 പവിത്രം വൈ ബഹിഷ്ഠവമാന ആത്മാനമേവ പവയതേ
 തയോഽസ്ട്രേധാ ഭദ്രേഷജം വി നൃദധുരഗൗ തൃതീയമസ്തു
 തൃതീയം ബ്രാഹ്മണേ തൃതീയം തസ്മാദുദപാത്ര- [] 38

6.4.9.3

-മുപനിധായ ബ്രാഹ്മണം ദക്ഷിണതോ നിഷാദ്യ ഭേഷജം
 കുർയാദ് യാവദേവ ഭേഷജം തേന കരോതി
 സമർധുകമസ്യ കൃതം ഭവതി ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി
 കസ്മാദ് സത്യാദേകപാത്രാ ദിദേവത്യാ ഗൃഹ്യന്തേ ദിപാത്രാ
 ഹൂയന്ത ഇതി യദേകപാത്രാ ഗൃഹ്യന്തേ തസ്മാദേകോഽന്തരതഃ
 പ്രാണോ ദിപാത്രാ ഹൂയന്തേ തസ്മാദ് ദൗദൗ ബഹിഷ്ടാത്
 പ്രാണാഃ പ്രാണാ വാ ഏതേ യദ് ദിദേവത്യാഃ പശവ ഇധാ
 യദിധാം പൂർവാം ദിദേവത്യേഭ്യ ഉപഹായേത- [] 39

6.4.9.4

പശുഭിഃ പ്രാണാനന്തർദ്ധീത പ്രമായുകഃ സ്മാദ് ദിദേവത്യാൻ
 ദക്ഷയിത്വേധാമുപ ഹായതേ പ്രാണാനേവാഽഽത്മൻ ധിതാ
 പശൂനുപ ഹായതേ വാഗ്വാ ഐന്ദ്രവായവശ്ചക്ഷുർ
 മൈത്രാവരുണഃ ശ്രോത്രമാശ്വിനഃ പുരസ്താദൈന്ദ്രവായവം
 ദക്ഷയതി തസ്മാത് പുരസ്താദ് വാചാ വദതി

പുരസ്താത്ത്വൈത്രാവരുണം തസ്മാത് പുരസ്താച്ഛുഷാ
 പശ്യതി സർവതഃ പരിഹാരമാശ്വിനം തസ്മാത് സർവതഃ
 ശ്രോത്രേണ ശൃണോതി പ്രാണാ വാ ഏതേ യദ്
 ദിദേവത്യാ- [] 40

6.4.9.5

അരിക്താനി പാത്രാണി സാദയതി തസ്മാദരിക്താ അന്തരതഃ
 പ്രാണാ യതഃ ഖലു വൈ യജ്ഞസ്യ വിതതസ്യ ന ക്രിയതേ
 തദനു യജ്ഞഃ രക്ഷാഽസ്യവ ചരന്തി യദരിക്താനി
 പാത്രാണി സാദയതി ക്രിയമാണമേവ തദ് യജ്ഞസ്യ ശയേ
 രക്ഷസാ-മന്നവചാരായ ദക്ഷിണസ്യ ഹവിർധാന-
 സ്യോത്തരസ്യാം വർതന്യാഃ സാദയതി വാചേവ വാചം
 ദധാത്യാ തൃതീയസവനാത് പരി ശേരേ യജ്ഞസ്യ
 സന്തതൈഃ | 41 (മനുഷ്യചരാ - വുദപാത്ര - മുപഹവയേത
 - ദിദേവത്യാഃ - ഷട്ചതാരിഃശ്ച) (A9)

6.4.10.1

ബൃഹസ്പതിർദേവാനാം പുരോഹിത ആസി-ച്ഛണ്ഡാമർകാ-
 വസുരാണാം ബ്രഹ്മണ് വന്തോ ദേവാ ആസൻ ബ്രഹ്മണ്
 വന്തോ ഽസുരാസ്തേ(1) ഽന്യോഽന്യം നാശക്നുവ-ന്നഭിദവിതും
 തേ ദേവാഃ ശണ്ഡാമർകാ-വുപാമന്ത്രയന്ത താ വബ്രൂതാം

ഘരം ഘൃണാവഹൈ ഗ്രഹാവേവ നാവത്രാപി
 ഗൃഹ്യേതാമിതി താഭ്യമേതൗ ശുക്രാമൻമിനാ-വഗൃഹ്ണൻ
 തതോ ദേവാ അഭവൻ പരാഽസൂരാ യസ്യൈവം ഘിദുഷഃ
 ശുക്രാമൻമിനൗ ഗൃഹ്യേതേ ഭവത്യാത്മനാ പരാ- [] 42

6.4.10.2

ഽസ്യ ഭ്രാതൃവ്യോ ഭവതി തൗ ദേവാ അപനുദ്യാഽഽത്മന
 ഇന്ദ്രായാജുഹവു-രപനുത്തൗ ശണ്ഡാമർകൗ
 സഹാമുനേതി ബ്രൂയാദ്യം ദിഷ്ടാദ്യമേവ ദേഷ്ടി തേനൈനൗ
 സഹാപ നുദതേ സ പ്രഥമഃ സംകൃതിർ വിശ്വകർമ്മേത്യേ-
 വൈനാ-വാത്മന ഇന്ദ്രായാ-ജുഹവുരിന്ദ്രോ ഹ്യേതാനി
 രൂപാണി കരിക്രഭചരദസൗ വാ ആദിത്യഃ ശുക്രശ്ചന്ദ്രമാ
 മൻമൃപി-ഗൃഹ്യ പ്രാഞ്ചൗ നി- [] 43

6.4.10.3

-ഷ്ടാമത-സ്തസ്മാത് പ്രാഞ്ചൗ യന്തൗ ന പശ്യന്തി
 പ്രത്യഞ്ചാവാവൃത്യ ജുഹുതസ്തസ്മാത് പ്രത്യഞ്ചൗ യന്തൗ
 പശ്യന്തി ചക്ഷുഷീ വാ ഏതേ യജ്ഞസ്യ
 യച്ഛുക്രാമൻമിനൗ നാസികോത്തരവേദിരഭിതഃ പരിക്രമ്യ
 ജുഹുതസ്തസ്മാദഭിതോ നാസികാം ചക്ഷുഷീ

തസ്മാന്നാസി॑കയാ ച॒ക്ഷു॑ഷീ വി॒ധൃ॑തേ സർവ॒തഃ പരി॑
 ക്രാമ॑തോ രക്ഷ॒സാമ॑പഹ॒ന്തേ ദേ॒വാ വൈ യാഃ
 പ്രാചീ॑രാഹു॒തീര॑ജുഹ॒വുർയേ പു॒രസ്താ॑ദ॒സുരാ॑ ആസ॒ൻ
 താഽസ്മാ॑ഭിഃ പ്രാ- [] 44

6.4.10.4

-ണ്യുദ॑ന്ത യാഃ പ്ര॒തീചീ॑ർയേ പശ്ചാ॒ദ॒സുരാ॑ ആസ॒ൻ
 താഽസ്മാ॑ഭി॒രപാ॑നുദ॒ന്ത പ്രാചീ॑ര॒ന്യാ ആ॑ഹു॒തയോ॑ ഹൃ॒യന്തേ॑
 പ്ര॒ത്യഞ്ച॑ ശു॒ക്രാമ॑ൻമി॒നു പശ്ചാ॑ച്ചൈ॒വ പു॒രസ്താ॑ച്ച
 യജ॑മാനോ ദ്രാ॒ത്യവ്യാൻ പ്ര॒ണ്യുദ॑തേ തസ്മാ॒ത് പരാ॑ചീഃ
 പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒വീ॑യന്തേ പ്ര॒തീചീ॑ർജായന്തേ ശു॒ക്രാമ॑ൻമി॒നു
 വാ അ॑നു പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒ജായ॑ന്തേ ട॒ത്ത്രി॑ശ്ചാ॒ദ്യാശ്ച
 സു॒വീരാഃ॑ പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒ജന॑യൻ പരീ॒ഹി ശു॒ക്രഃ
 ശു॒ക്രശോ॑ചി॒ഷാ- [] 45

6.4.10.5

സു॒പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒ജന॑യൻ പരീ॒ഹി മ॑ൻമീ മ॒ൻമി-
 ശോ॑ചി॒ഷേത്യാ॑ഹൈ॒താ വൈ സു॒വീരാ॑ യാ അ॒ത്ത്രി॑രേ॒താഃ
 സു॒പ്ര॒ജാ യാ ആ॑ദ്യാ യ ഏ॒വം വേ॑ദാ॒ത്ത്യസ്യ॑ പ്ര॒ജാ
 ജായ॑തേ നാ॒ട്യാ പ്ര॒ജാപ॑തേരക്ഷ്യ॒ശ്ചയ॑ത് തത് പരാ॒ട്യാപ॑തത്

തദ് വികകതം പ്രാവിശത് തദ് വികകതേ നാരമത തദ് യവം
പ്രാവിശത് തദ് യവേഽരമത തദ് യവസ്യ- [] 46

6.4.10.6

യവത്വം യദ് വൈകകതം മന്മിപാത്രം ഭവതി സക്തുഭിഃ
ശ്രീണാതി പ്രജാപതേരേവ തച്ചക്ഷുഃ സം ഭരതി
ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി കസ്താമ് സത്യാന്മന്മിപാത്രഃ
സദോ നാശ്നൂത ഇത്യാർതപാത്രഃ ഹീതി ബ്രൂയാദ് -
യദശ്നുവീതാസോഽധാർയുഃ സ്യാദാർതിമാർച്ചേത്
തസ്മാന്നാശ്നൂതേ । 47 (ആത്മനാ പരാ - നി - ഷ്വ -
ശുക്രശോചിഷാ - യവസ്യ - സപ്തത്രിശ്ശച്ച) (A10)

6.4.11.1

ദേവാ വൈ യദ് യജേന്തേകൂർവത തദസൂരാ അകൂർവത
തേ ദേവാ ആഗ്രയണാഗ്രാൻ ഗ്രഹാനപശ്യൻ
താനഗൃഹ്ണത തതോ വൈ തേഽഗ്രം പർയായൻ യസ്യൈവം
വിദുഷ ആഗ്രയണാഗ്രാ ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേഽഗ്രമേവ
സമാനാനാം പര്യേതി രൂഗ്ണവത്യർചാ ഭ്രാത്യവ്യവതോ
ഗൃഹ്ണീയാദ്-ഭ്രാത്യവ്യസ്യവ രൂക്താഗ്രഃ സമാനാനാം
പര്യേതി യേ ദേവാ ദിവ്യേകാദശ സ്ഥേത്യാഹൈ- [] 48

6.4.11.2

-താവതീർവൈ ദേവതാസ്താഭ്യ ഏവൈനച്ഛ് സർവാഭ്യോ
 ഗൃഹ്ണാത്യേഷ തേ യോനിർവിശ്വഭ്യസ്താ ദേവേഭ്യ ഇത്യാഹ
 വൈശ്വദേവോ ഹ്യേഷ ദേവതയാ വാഗൈ ദേവേഭ്യോ -
 പാക്രാമദ്-യജ്ഞായാതിഷ്ഠമാനാ തേ ദേവാ
 വാച്യപക്രാന്തായാം തൃഷ്ണീം ഗ്രഹാനഗൃഹ്ണത സാമന്യത
 വാഗന്തര്യന്തി വൈ മേതി സാഃഗ്രയണം പ്രത്യാഗച്ഛത്
 തദാഗ്രയണസ്യാഃഗ്രയണത്വം- [] 49

6.4.11.3

തസ്മാദാഗ്രയണേ വാഗി സൃജ്യതേ യത് തൃഷ്ണീം പൂർവേ
 ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേ യഥാ മ്സാരീയതി മ ആഖ ഇയതി
 നാപ രാമ്സ്യാ-മീത്യുപാവസ്യജത്യേവമേവ
 തദധർയുരാഗ്രയണം ഗൃഹീത്വാ യജ്ഞമാരഭ്യ വാചം വി
 സൃജ്യതേ ത്രിർഹിം കരോത്യുദ്ഗാത്ഋ-നേവ തദ് വൃണീതേ
 പ്രജാപതിർവാ ഏഷ യദാഗ്രയണോ യദാഗ്രയണം
 ഗൃഹീത്വാ ഹിം കരോതി പ്രജാപതിരവ- [] 50

6.4.11.4

തത് പ്രജാ അഭി ജിപ്രതി തസ്മാദ് വഥ്സം ജാതം ഗൗരഭി
 ജിപ്രത്യുത്ഥാ വാ ഏഷ യജ്ഞസ്യ യദാഗ്രയണം

സ॒വ॒നേ॒സ॒വ॒നേ॒ഽഭി॒ ഗൃ॒ഹ്ണാ॒ത്യാ॒ത്മ॒ന്നേ॒വ യ॒ജ്ഞേ॑
 സം ത॒ന്നോ॒ത്യാ॒പരി॒ഷ്ഠാ॒ദാ ന॒യതി॒ രേത॑ ഏ॒വ തദ്
 ദ॒ധാ॒ത്യാ॒ധസ്താ॒ദുപ॑ ഗൃ॒ഹ്ണാ॒തി പ്ര ജ॒നയ॑ത്യേ॒വ
 തദ്ബ്ര॒ഹ്മ॒വാ॒ദി॒നോ വ॒ദന്തി॒ കസ്താ॑മ് സ॒ത്യാദ്-ഗാ॑യ॒ത്രി
 ക॒നി॒ഷ്ഠാ ച॒ന്ദ്ര॒സാഴ് സ॒തീ സ॒ർവാ॑ണി॒ സ॒വ॒നാനി॑
 വ॒ഹതീ॑ത്യേ ()-ഘ॒വൈ ഗാ॑യ॒ത്രിയൈ॒ വമ്സോ॑
 യദാ॒ഗ്രയ॑ണ॒സ്തമേ॒വ തദ്ഭി॑നി॒വർത॑യ് സ॒ർവാ॑ണി
 സ॒വ॒നാനി॑ വ॒ഹതി॒ തസ്താ॑ദ് വ॒മ്സമ॑പാ॒കൃതം॑ ഗൗ॒രഭി॑ നി
 വർത॑തേ । 51 (ആ॒ഹാ॒ഽഽ - ഗ്ര॒യണ॑താം - പ്ര॒ജാപ॑തി॒രേ॒വേ
 - തീ - വി॒ഷ॒ശതി॑ശ്ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(യ॒ജ്ഞേ॑ന താ ഉ॒പയ॑ഡ്ഭിർ - ദേ॒വാ വൈ॒ യജ്ഞ॑മാഗ്നീ॒ധേ
 - ബ്ര॒ഹ്മ॒വാ॒ദി॒നഃ സ॒ ത്വേ - ദേ॒വ॒സ്യ ഗ്രാ॑വാ॒ണം - പ്രാ॑ണോ
 വാ ഉ॒പാഽശ്വ॑ഗ്രാ - ദേ॒വാ വാ ഉ॒പാഽശ്വോ॑ - വാ॒ഗൈ -
 മി॒ത്രം - യ॒ജ്ഞേ॑സ്യ - ബൃ॒ഹ॒സ്സതി॑ർ - ദേ॒വാ വാ
 ആ॒ഗ്രയ॑ണാഗ്രാ - നേ॒കാദ॑ശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(യജേ॑ന്ന - ലോ॑കേ പശു॑മാൻമ॑സ്ത്യാ॑മ് - സ॑വ॒നം
മാ॒ധ്യ॑നി॒നം - ഘാ॑ഗ്വാ - അ॒രി॑ക്താ॒നി - തത് പ്ര॑ജാ -
ഏ॒ക॑പ॒ഞ്ചാ॑ശത്)

First and Last Padam of Fourth Prasnam of 6th Kandam

(യജേ॑ന്ന - നി॑ വർ॒തതേ॑)

॥ ഹ॒രിഃ ഓ॑ ॥

॥ കൃ॒ഷ്ണ യ॑ജുർവേദീയ തൈ॒ത്തിരീ॑യ സം॒ഹി॒തായാ॑ം

ഘഷ്ട॑കാണ്ഡേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

6.5 ഏഷ്ടകാണ്ഡേ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ - സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം

6.5.1.1

ഇന്ദ്രോ വൃത്രായ വജ്രമുദയച്ഛദ് സ വൃത്രോ
 വജ്രാദുദൃതാദബിഭേദ് സോഽബ്രവീന്മാ മേ പ്ര ഹാരസ്തി വാ
 ഇദം മയി വീര്യം തത് തേ പ്ര ദാസ്യാമീതി തസ്മാ ഉക്ഥ്യം
 പ്രായച്ഛത് തസ്മൈ ദിതീയമുദയച്ഛദ് സോഽബ്രവീന്മാ മേ
 പ്ര ഹാരസ്തി വാ ഇദം മയി വീര്യം തത് തേ പ്ര
 ദാസ്യാമീതി- [] 1

6.5.1.2

തസ്മാ ഉക്ഥ്യമേവ പ്രായച്ഛത് തസ്മൈ തൃതീയമുദയച്ഛത്
 തം വിഷ്ണുരന്വതിഷ്ഠത ജഹീതി സോഽബ്രവീന്മാ മേ പ്ര
 ഹാരസ്തി വാ ഇദം മയി വീര്യം തത് തേ പ്ര ദാസ്യാമീതി
 തസ്മാ ഉക്ഥ്യമേവ പ്രായച്ഛത് തം നിർമായം ഭൂതമഹൻ
 യജ്ഞോ ഹി തസ്യ മായാഽസീദ്-യദുക്ഥ്യോ ഗൃഹ്യത
 ഇന്ദ്രിയമേവ- [] 2

6.5.1.3

തദ് വിര്യം യജമാനോ ഭാത്യവ്യസ്യ വൃക്ത ഇന്ദ്രായ
 താ ബൃഹദ്-വതേ വയസ്യത ഇത്യാഹേന്ദ്രായ ഹി സ തം
 പ്രായച്ഛത് തസ്മൈ താ വിഷ്ണവേ ത്വേത്യാഹ യദേവ
 വിഷ്ണുരന്വതിഷ്ഠത ജഹീതി തസ്മാദ്-വിഷ്ണുമന്വാദജതി
 ത്രിർനിർഗൃഹ്ണാതി ത്രിർഹി സ തം തസ്മൈ പ്രായച്ഛദേഷ
 തേ യോനിഃ പുനർഹവീരസീത്യാഹ പുനഃ പുനർ- [] 3

6.5.1.4

-ഹ്യസ്മാ-ന്നിർഗൃഹ്ണാതി ചക്ഷുർവാ ഏതദ്-യജ്ഞസ്യ
 യദുക്ഥ്യ-സ്മാദുക്ഥ്യച്ഛ് ഹുതച്ഛ് സോമാ അന്വായന്തി
 തസ്മാദാത്മാ ചക്ഷുരന്വേതി തസ്മാദേകം യന്തം
 ബഹവോഽനു യന്തി തസ്മാദേകോ ബഹൂനാം ഭദ്രോ ഭവതി
 തസ്മാദേകോ ബഹീർജായാ വിന്ദതേ യദി കാമയേതാ-
 ധർയു-രാത്മാനം യജ്ഞ യശസേനാർ-പയേയ-മിത്യന്തരാ
 ഹവനീയം ച ഹവീർധാനം ച തിഷ്ഠന്നവ നയേ- [] 4

6.5.1.5

ദാത്മാനമേവ യജ്ഞ യശസേനാർപയതി യദി കാമയേത
 യജമാനം യജ്ഞ യശസേനാർപയേയ-മിത്യന്തരാ
 സദോഹവീർധാനേ തിഷ്ഠന്നവ നയേദ്-യജമാനമേവ

യജ്ഞയശസേനാർപയതി യദി കാമയേത സദസ്യാൻ
 യജ്ഞ യശസേനാർപയേയമിതി സദ ആലഭ്യാവ നയേഥ്
 സദസ്യാനേവ യജ്ഞയശസേനാർപയതി । 5

(ഇതീ - ത്രിയമേവ - പുനഃ പുനർ - നയേത് -

ത്രയസ്ത്രിശ്ച) (A1)

6.5.2.1

ആയുർവാ ഏതദ്-യജ്ഞസ്യ യദ് ധ്രുവ ഉത്തമോ ഗ്രഹാണാം
 ഗൃഹ്യതേ തസ്താദായുഃ പ്രാണാനാമുത്തമം മൂർധാനം ദിവോ
 അരതിം പൃഥിവ്യാ ഇത്യാഹ മൂർധാനമേവൈനച്ഛ സമാനാനാം
 കരോതി വൈശ്വാനരമൃതായ ജാതമഗ്നിമിത്യാഹ വൈശ്വാനരച്ഛ
 ഹി ദേവതയാഽഽയുരുഭയതോ വൈശ്വാനരോ ഗൃഹ്യതേ
 തസ്താദുഭയതഃ പ്രാണാ അധസ്താ-ച്ഛാപരിഷ്ഠാ-ച്ഛാർധിനോ
 ഽന്യേ ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേഽർധീ ധ്രുവസ്തസ്താ- [] 6

6.5.2.2

-ദർധ്യവാങ് പ്രാണോഽന്യേഷാം പ്രാണാനാമുപോപ്ലോഽന്യേ
 ഗ്രഹാഃ സാദൃന്തേഽനുപോപ്ലേ ധ്രുവസ്തസ്താ-ദസ്ഥ്നാനാഃ
 പ്രജാഃ പ്രതിതിഷ്ഠന്തി മാച്ഛസേനാനാ അസുരാ വാ
 ഉത്തരതഃ പൃഥിവീം പർയാചികീർഷൻ താം ദേവാ
 ധ്രുവേണാദൃച്ഛൻ തദ് ധ്രുവസ്യ ധ്രുവത്വം യദ് ധ്രുവ

ഉത്തരതഃ സാദൃതേ ധൃതൃ ആയുർവാ ഏതദ്-യജ്ഞസ്യ
 യദ് ധ്രുവ ആത്മാ ഹോതാ യദ്ധോത്യചമസേ
 ധ്രുവ-മവനയത്യാത്മന്നേവ യജ്ഞസ്യ- [] 7

6.5.2.3

-യുർദധാതി പുരസ്താദുക്ഥസ്യാവനീയ ഇത്യാഹുഃ
 പുരസ്താദ്ധ്യായുഷോ ഭുക്തേ മധ്യതോഽവനീയ
 ഇത്യാഹുർമധ്യമേന ഹ്യായുഷോ ഭുക്ത ഉത്തരാർധേ
 ഽവനീയ ഇത്യാഹുരുത്തമേന ഹ്യായുഷോ ഭുക്തേ
 " വൈശ്വദേവ്യാമൃചി ശസ്യമാനായാമവ നയതി
 വൈശ്വദേവ്യോ വൈ പ്രജാഃ പ്രജാസോവാഽഽയുർദധാതി । 8
 (ധ്രുവസ്തസ്മാ - ദേവ യജ്ഞസ്യ - കാന
 ചതാരിഃശ്ച) (A2)

6.5.3.1

യജ്ഞേന വൈ ദേവാഃ സുവർഗം ലോകമായൻ തേ
 മന്യന്ത മനുഷ്യാ നോഽന്മാദവിഷ്യന്തീതി തേ
 സംഘ്വഥ്സരേണ യോപയിത്വാ സുവർഗം ലോകമായൻ
 തമൃഷയ ഋതുഗ്രഹൈരേവാനു പ്രാജാനൻ യദൃതുഗ്രഹാ
 ഗൃഹ്യന്തേ സുവർഗസ്യ ലോകസ്യ പ്രജ്ഞാത്ത്വേ ദാദശ

ഗൃഹ്യന്തേ ദ്വാദശ മാസാഃ സംവത്സരഃ സംവത്സരസ്യ
 പ്രജ്ഞാത്യേ സഹ പ്രഥമൗ ഗൃഹ്യന്തേ സഹോത്തമൗ
 തസ്ഥാദ് ദ്വാദാവൃത്യ ഉഭയതോമുഖ-മൃതുപാത്രം ദിവതി
 കോ- [] 9

6.5.3.2

ഹി തദ്-വേദ യത് ജ്ഞാനം മുഖമൃതാനാ പ്രേഷ്യതി ഷട്
 കൃത് ആഹ ഷഡ്വാ ജ്ഞവ ജ്ഞനേവ പ്രീണാത്യുതുഭിരിതി
 ചതുശ്ചതുഷ്ഠഃ ഏവ പശുൻ പ്രീണാതി ദിഃ പുനർജ്ഞാനം
 ഷഹ ദിപദ ഏവ പ്രീണാത്യുതാനാ പ്രേഷ്യതി ഷട് കൃത്
 ആഹർതുഭിരിതി ചതുസ്തസ്ഥാ-ചതുഷ്ഠാദഃ പശവ
 ജ്ഞാനുപ ജീവന്തി ദിഃ- [] 10

6.5.3.3

പുനർജ്ഞാനം ഷഹ തസ്ഥാദ്-ദിപാദശ്ചതുഷ്ഠഃ പശുനൂപ
 ജീവന്ത്യുതാനാ പ്രേഷ്യതി ഷട് കൃത് ആഹർതുഭിരിതി
 ചതുർദിഃ പുനർ ജ്ഞാനം ഷഹാ ഷക്രമണമേവ തഥ് സേതും
 യജമാനഃ കുരുതേ സുവർഗസ്യ ലോകസ്യ സമഷ്ട്യ
 നാന്യോഽന്യമനു പ്രപദ്യേത യദന്യോഽന്യമനു പ്ര

പദ്യേതർതുർ ഋതുമനു പ്ര പദ്യേതർതവോ മോഹുകാഃ
 സ്യുഃ- [] 11

6.5.3.4

പ്രസിദ്ധമേവാ-ധർയുർദക്ഷിണേന പ്രപദ്യതേ പ്രസിദ്ധം
 പ്രതിപ്രസ്ഥാതോത്തരേണ തസ്മാദാദിത്യഃ ഷണ്മാസോ
 ദക്ഷിണേനൈതി ഷഡുത്തരേണോ-പയാമഗൃഹീതോഽസി
 സച്ഛ് സർപോഽസ്യച്ഛ്ഹസ്തായ ത്വേത്യാഹാസ്തി
 ത്രയോദശോ മാസ ഇത്യാഹുസ്തമേവ തത് പ്രീണാതി । 12

(കോ - ജീവന്തി ദിഃ - സ്യു - ശ്വതുസ്ത്രിഷ്ശു) (A3)

6.5.4.1

സുവർഗായ വാ ഏതേ ലോകായ ഗൃഹ്യന്തേ യദുതുഗ്രഹാ
 ജ്യോതിരിന്ദ്രാഗ്നീ യദ്യൈന്ദ്രാഗ്നമൃതുപാത്രേണ ഗൃഹ്ണാതി
 ജ്യോതിരേവാസ്മാ ഉപരിഷ്ടാദ്-ദധാതി സുവർഗസ്യ
 ലോകസ്യാനുഖ്യാത്യാ ഓജോഭൂതൗ വാ ഏതൗ ദേവാനാം
 യദിന്ദ്രാഗ്നീ യദ്യൈന്ദ്രാഗ്നോ ഗൃഹ്യത ഓജ ഏവാവ രുന്ധേ
 വൈശ്വദേവച്ഛ് ശുക്രപാത്രേണ ഗൃഹ്ണാതി വൈശ്വദേവ്യോ
 വൈ പ്രജാ അസാവാദിത്യഃ ശുക്രോ യദ്-വൈശ്വദേവച്ഛ്
 ശുക്രപാത്രേണ ഗൃഹ്ണാതി തസ്മാദസാവാദിത്യഃ- [] 13

6.5.4.2

സർവാഃ പ്രജാഃ പ്രത്യുത്ഭുദേതി തസ്മാഥ് സർവ്വ ഏവ
 മന്യതേ മാം പ്രത്യുദഗാദിതി വൈശ്വദേവഃ ശുക്രപാത്രേണ
 ഗൃഹ്ണാതി വൈശ്വദേവോ വൈ പ്രജാസ്രേജഃ ശുക്രോ യദ്-
 വൈശ്വദേവഃ ശുക്രപാത്രേണ ഗൃഹ്ണാതി പ്രജാസ്രേവ
 തേജോ ദധാതി । 14 (തസ്മാദസാവാദിത്യ - സ്തൃപ്ശ്ച) (A4)

6.5.5.1

ഇന്ദ്രോ മരുദ്ഭിഃ സാംവിദ്യേന മാധ്യന്ദിനേ സവനേ
 വൃത്രമഹൻ യന്മാധ്യന്ദിനേ സവനേ മരുത്വതീയാ ഗൃഹ്യന്തേ
 വാർത്ത്രഹ്ണാ ഏവ തേ യജമാനസ്യ ഗൃഹ്യന്തേ തസ്യ വൃത്രം
 ജഹ്നുഷഃ ഋതവോഽമുഹ്യന്മസഃ ഋതുപാത്രേണ മരുത്വതീയാ-
 നഗൃഹ്ണാത് തതോ വൈ സ ഋതുൻ പ്രാജാനാദ്-
 യദൃതുപാത്രേണ മരുത്വതീയാ ഗൃഹ്യന്തേ ഋതൂനാം
 പ്രജ്ഞാത്യൈ വജ്രം വാ ഏതം യജമാനോ ഭ്രാതൃവ്യായ
 പ്ര ഹരതി യന്മരുത്വതീയാ ഉദേവ പ്രഥമേന- [] 15

6.5.5.2

യച്ഛതി പ്ര ഹരതി ദിതീയേന സ്തൃണ്യതേ തൃതീയേനാ
 ss*യുധം വാ ഏതദ്-യജമാനഃ സൗ സ്തൂരുതേ
 യന്മരുത്വതീയാ ധനുരേവ പ്രഥമോ ജ്യോ ദിതീയ

ഇഷ്ടുസ്തൃതീയഃ പ്രത്യേവ പ്രഥമേന ധത്തേ വിസൃജതി
 ദിതീയേന വിധൃതി തൃതീയേനേന്ദ്രോ വൃത്രച് ഹതാ
 പരാം പരാവത-മഗ്ദ്ധ-ദപാരാധമിതി മന്യമാനഃ സ
 ഹരിതോഽഭവത് സ ഏതാൻ മരുത്വതീയാ-നാത്മസ്പരണാ-
 നപശ്യത് താനഗൃഹ്ണീത- [] 16

6.5.5.3

പ്രാണമേവ പ്രഥമേനാ-സ്സുണ്യതാപാനം ദിതീയേനാ
 ഷ്ഠാനം തൃതീയേനാഷ്ഠസ്പരണാ വാ ഏതേ
 യജമാനസ്യ ഗൃഹ്യന്തേ യന്മരുത്വതീയാഃ പ്രാണമേവ
 പ്രഥമേന സ്സുണ്യതേഽപാനം ദിതീയേനാഷ്ഠാനം
 തൃതീയേനേന്ദ്രോ വൃത്രമഹൻ തം ദേവാ അബ്രുവൻ
 മഹാൻ വാ അയമഭൂദ്യോ വൃത്രമവധീദിതി തന്മഹേന്ദ്രസ്യ
 മഹേന്ദ്രത്വച് സ ഏതം മാഹേന്ദ്ര-മുദ്ധാര-മുദഹരത
 വൃത്രച് ഹതാഽന്യാസു ദേവതാസ്വ () ധി യന്മാഹേന്ദ്രോ
 ഗൃഹ്യത ഉദ്ധാരമേവ തം യജമാന ഉദ്ധരതേഽന്യാസു
 പ്രജാസ്വധി ശുക്രപാത്രേണ ഗൃഹ്ണാതി യജമാനദേവത്യാ
 വൈ മാഹേന്ദ്രസ്തേജഃ ശുക്രോ യന്മാഹേന്ദ്രച് ശുക്രപാത്രേണ
 ഗൃഹ്ണാതി യജമാന ഏവ തേജോ ദധാതി । 17

(പ്രഥമേനാ - ഗൃഹ്ണീത - ദേവതാസ്വ -
ഷ്ടാവിഷ്ശതിശ്ച) (A5)

6.5.6.1

അദിതിഃ പുത്രകാമാ സായേഭ്യോ ദേവേഭ്യോ
ബ്രഹ്മാദനമപചത് തസ്യാ ഉച്ഛേഷണമദദുസ്തത് പ്രാശ്താമ്
സാ രേതോഽധത്ത തസ്യേ ചതാർ ആദിത്യാ അജായന്ത
സാ ദിതീയമപചമ് സാഽമന്യതോച്ഛേഷണാൻ ഇമേഽജന്ത
യദഗ്രേ പ്രാശിഷ്യാമീതോ മേ വസീയാഽസോ ജനിഷ്യന്ത
ഇതി സാഽഗ്രേ പ്രാശ്താത് സാ രേതോഽധത്ത തസ്യേ
വ്യുദ്ധമാണ്ഡമജായത സാഽഽദിത്യേഭ്യ ഏവ- [] 18

6.5.6.2

തൃതീയമപചദ്-ഭോഗായ മ ഇദം ശ്രാന്തമസ്തിതി
തേഽബ്രുവൻ വരം വൃണാമഹൈ യോഽതോ ജായാതാ
അസ്മാകഃ സ ഏകോഽസഭ്യോഽസ്യ പ്രജായാമ്യധ്യാതാ
അസ്മാകം ഭോഗായ ദവാദിതി തതോ വിവസ്യാനാദിത്യോ
ഽജായത തസ്യ വാ ഇയം പ്രജാ യന്മനുഷ്യാസ്താസേവക
ഏവർധോ യോ യജതേ സ ദേവാനാം ഭോഗായ ദവതി
ദേവാ വൈ യജ്ഞാ- [] 19

6.5.6.3

-ദ്രുദ്ര-മന്തരായൻമ് സ ആദിത്യാനനാക്രമത തേ
 ദിദേവത്യാൻ പ്രാപദ്യന്ത താൻ ന പ്രതി പ്രായച്ഛൻ
 തസ്മാദപി വധ്യം പ്രപന്നം ന പ്രതി പ്രായച്ഛന്തി തസ്മാദ്
 ദിദേവത്യേഭ്യ ആദിത്യോ നിർഗൃഹ്യതേ യദുച്ഛേഷണാ-
 ദജായന്ത തസ്മാദുച്ഛേഷണാദ്-ഗൃഹ്യതേ തിസൃദിർ
 ജഗ്ദിർ ഗൃഹ്ണാതി മാതാ പിതാ പുത്രസ്തദേവ
 തന്മിഥുനമുച്ഛം ഗർഭോ ജരായു തദേവ തൻ- [] 20

6.5.6.4

-മിഥുനം പശവോ വാ ഏതേ യദാദിത്യ ഊർഗ്ദധി ദധ്നാ
 മധ്യതഃ ശ്രീണാത്യൂർജമേവ പശൂനാം മധ്യതോ ദധാതി
 ശൃതാതങ്ക്യേന മേധ്യത്വായ തസ്മാദാമാ പക്വാം ദുഹേ
 പശവോ വാ ഏതേ യദാദിത്യഃ പരിശ്രിത്യ ഗൃഹ്ണാതി
 പ്രതിരുധ്യൈവാസ്മൈ പശൂൻ ഗൃഹ്ണാതി പശവോ വാ
 ഏതേ യദാദിത്യ ഏഷ രുദ്രോ യദഗ്നിഃ പരിശ്രിത്യ
 ഗൃഹ്ണാതി രുദ്രാദേവ പശൂനന്തർദധാ- [] 21

6.5.6.5

-ത്യേഷ വൈ വിവസ്വാനാദിത്യോ യദുപാച് ശുസവനഃ സ
 ഏതമേവ സോമപീഥം പരി ശയ ആ തൃതീയസവനാദ്-

വി॒വ॒സ്വ ആ॒ദി॒ത്യൈ॒ഷ തേ॒ സോ॒മപീ॒ഥ ഇ॒ത്യാഹ
 വി॒വ॒സ്വന്തമേ॒വാഽഽദി॒ത്യഃ സോ॒മപീ॒ഥേന॒ സമ॑ർധയതി യാ
 ദി॒വ്യാ വൃ॒ഷ്ടി॒സ്തയാ॑ ത്വാ ശ്രീ॒ണാമീ॒തി വൃ॒ഷ്ടികാ॑മസ്യ
 ശ്രീ॒ണീയാദ്-വൃ॒ഷ്ടിമേ॒വാവ॑ രു॒ന്ധേ യദി॑ താജക് പ്ര॒സ്തന്ദേദ്
 -വർഷു॑കഃ പർജ॒ന്യഃ സ്യാദ്യദി॑ ചി॒രമ॑വർഷുകോ ന ()
 സാ॒ദയ॑ത്യു॒സന്നാ॒ദ്ധി പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒ജായ॑ന്തേ നാനു॒ വഷ്ട്
 കരോ॑തി യദനു॒വഷ്ട്കു॑ർയാദ്-രു॒ദ്രം പ്ര॒ജാ
 അ॒നവ॑സ്യ॒ജേന॑ ഹു॒ത്യാനേ॑ക്ഷേത യദനീ॒ക്ഷേത
 ചക്ഷു॑രസ്യ പ്ര॒മായു॑കഃ സ്യാത് തസ്മാ॒ന്നാനീ॑ക്ഷ്യഃ । 22
 (ഏ॒വ - യ॒ജ്ഞാ - ജ॒ജരായു॑ തദേ॒വ തദ - ന്തർദ്ധാ॑തി -
 ന - സ॒പ്തവി॑ഷ്ശതിശ്ച) (A6)

6.5.7.1

അ॒ന്തർയാ॑മപാത്രേ॒ണ് സാ॒വിത്ര॑മാഗ്രയ॒ണാദ്-ഗൃ॑ഹ്ണാതി
 പ്ര॒ജാപ॑തിർവാ ഏ॒ഷ യദാ॑ഗ്രയ॒ണഃ പ്ര॒ജാനാ॑ം പ്ര॒ജന॑നായ
 ന സാ॒ദയ॑ത്യു॒സന്നാ॒ദ്ധി പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒ജായ॑ന്തേ നാനു॒ വഷ്ട്
 കരോ॑തി യദനു॒വഷ്ട്കു॑ർയാദ്-രു॒ദ്രം പ്ര॒ജാ
 അ॒നവ॑സ്യ॒ജേദേ॒ഷ വൈ॑ ഗായ॒ത്രോ ദേ॒വാനാ॑ം യഥ്
 സ॒വിതൈ॑ഷ ഗായ॒ത്രിയൈ॑ ലോ॒കേ ഗൃ॑ഹ്യതേ യദാ॑ഗ്രയ॒ണോ

യദന്തർയാമപാത്രേണ സാവിത്രമാഗ്രയണാദ്-ഗൃഹ്ണാതി
 സ്വാദേവൈനം യോനേർനിർഗൃഹ്ണാതി വിശ്വേ- [] 23

6.5.7.2

ദേവാസ്തൃതീയച്ഛ്വസവനം നോദയച്ഛ്വന്തേ സവിതാരം
 പ്രാതഃ സവനഭാഗച്ഛ്വസന്തം തൃതീയസവനമഭി പര്യണയൻ
 തതോ വൈ തേ തൃതീയച്ഛ്വസവനമുദയച്ഛ്വന്തേ യത്
 തൃതീയസവനേ സാവിത്രോ ഗൃഹ്യതേ തൃതീയസ്യ
 സവനസ്യോദ്യത്യൈ സവിത്യുപാത്രേണ വൈശ്വദേവം
 കലശാദ്-ഗൃഹ്ണാതി വൈശ്വദേവ്യോ വൈ പ്രജാ
 വൈശ്വദേവഃ കലശഃ സവിതാ പ്രസവാനാമീശേ യഥ്
 സവിത്യുപാത്രേണ വൈശ്വദേവം കലശാദ്-ഗൃഹ്ണാതി
 സവിത്യുപ്രസൂത ഏവാസ്മൈ പ്രജാഃ പ്ര- [] 24

6.5.7.3

ജനയതി സോമേ സോമമഭി ഗൃഹ്ണാതി രേത ഏവ തദ്-
 ദധാതി സുശർമാസി സുപ്രതിഷ്ഠാന ഇത്യാഹ സോമേ
 ഹി സോമമഭിഗൃഹ്ണാതി പ്രതിഷ്ഠിത്യാ ഏതസ്മിൻ വാ
 അപി ഗ്രഹേ മനുഷ്യഭ്യോ ദേവേഭ്യഃ പിതൃഭ്യഃ ക്രിയതേ
 സുശർമാസി സുപ്രതിഷ്ഠാന ഇത്യാഹ മനുഷ്യഭ്യ

ഏവൈതേന കരോതി ബൃഹദിത്യാഹ ദേവേഭ്യ
 ഏവൈതേന കരോതി നമ ഇത്യാഹ പിതൃഭ്യ ഏവൈതേന
 കരോത്യേ () താവതീർ വൈ ദേവതാസ്താഭ്യ ഏവൈനയ്
 സർവാഭ്യോ ഗൃഹ്ണാത്യേഷ തേ യോനിർവിശ്വേഭ്യസ്താ
 ദേവേഭ്യ ഇത്യാഹ വൈശ്വദേവോ ഹ്യേഷഃ | 25

(വിശ്വ - പ്ര - പിതൃഭ്യ ഏവൈതേന കരോത്യേ -
 കാന വിച്ശതിശ്ച) (A7)

6.5.8.1

പ്രാണോ വാ ഏഷ യദുപാച്ശുർ-യദുപാച്ശുപാത്രേണ
 പ്രഥമശ്ചോത്തമശ്ച ഗ്രഹൗ ഗൃഹ്യേതേ പ്രാണമേവാനു
 പ്രയന്തി പ്രാണമനുദ്യന്തി പ്രജാപതിർവാ ഏഷ യദാഗ്രയണഃ
 പ്രാണ ഉപാച്ശുഃ പതീഃ പ്രജാഃ പ്ര ജനയന്തി
 യദുപാച്ശുപാത്രേണ പാതീവതമാഗ്രയണാദ്-ഗൃഹ്ണാതി
 പ്രജാനാം പ്രജനനായ തസ്ഥാത് പ്രാണം പ്രജാ അനു
 പ്ര ജായന്തേ ദേവാ വാ ഇത ഇതഃ പതീഃ സുവർഗം- [] 26

6.5.8.2

ഘോകമജിഗാച്ശസൻ തേ സുവർഗം ഘോകം ന പ്രാജാനൻ
 ത ഏതം പാതീവതമപശ്യൻ തമഗൃഹ്ണത തതോ വൈ

തേ സുവർഗം ലോകം പ്രാജാനൻ യത് പാതീവതോ
 ഗൃഹ്യതേ സുവർഗസ്യ ലോകസ്യ പ്രജ്ഞാത്യൈ സ
 സോമോ നാതിഷ്ഠത സ്ത്രീഭ്യോ ഗൃഹ്യമാണസ്തം ഘൃതം
 വ്രജം കൃത്വാഽപ്തൻ തം നിരിന്ദ്രിയം ഭൃതമഗൃഹ്ണൻ
 തസ്ഥാഥ് സ്ത്രീയോ നിരിന്ദ്രിയാ അദായാദീരപി പാപാത്
 പുഷ്പസ ഉപസ്തിതരം- [] 27

6.5.8.3

വദന്തി യദ്-ഘൃതേന പാതീവതഃ ശ്രീണാതി വഭ്രജൈ-
 വൈനം വശേ കൃത്വാ ഗൃഹ്ണാ-ത്യുപയാമഗൃഹീതോ
 ഽസീത്യാഹേയം വാ ഉപയാമസ്തസ്ഥാദിമാം പ്രജാ അനു പ്ര
 ജായന്തേ ബൃഹസ്പതിസുതസ്യ ത ഇത്യാഹ ബ്രഹ്മ വൈ
 ദേവാനാം ബൃഹസ്പതിർ ബ്രഹ്മണൈവാസൈ പ്രജാഃ പ്ര
 ജനയതീന്ദോ ഇത്യാഹ രേതോ വാ ഇന്ദു രേത ഏവ തദ്-
 ദധാതീന്ദ്രിയാവ ഇ- [] 28

6.5.8.4

-ത്യാഹ പ്രജാ വാ ഇന്ദ്രിയം പ്രജാ ഏവാസൈ പ്ര
 ജനയത്യഗ്നാ(3) ഇത്യാഹാഗ്നിർവൈ രേതോധാഃ പതീവ
 ഇത്യാഹ മിഥുനത്വായ സജൂർഭേവേന തപ്രഷ്ടാ സോമം

പിബേത്യാഹ ത്വഷ്ടാ വൈ പശൂനാം മിഥുനാനാഽ രൂപകൃദ്
 -രൂപമേവ പശുഷു ദധാതി ദേവാ വൈ ത്വഷ്ടാ-
 രമജിഘാഽസന്മദ് സ പത്നീഃ പ്രാപദ്യത തം ന പ്രതി
 പ്രായച്ഛൻ തസ്മാദപി- [] 29

6.5.8.5

വധ്യം പ്രപന്നം ന പ്രതി പ്രയച്ഛന്തി തസ്മാത് പാത്നീവതേ
 ത്വഷ്ടാപി ഗൃഹ്യതേ ന സാദയത്യുസന്നാദ്ധി പ്രജാഃ
 പ്രജായന്തേ നാനു വഷ്ട് കരോതി യദനുവഷ്ട് കുർയാദ്-
 രൂദ്രം പ്രജാ അനവസൃജേദ്-യന്നാനുവഷ്ട് കുർയാ-
 ദശാന്ത-മഗ്നീഥ് സോമം ദക്ഷയേദുപാഽശ്വാനു വഷ്ട്
 കരോതി ന രൂദ്രം പ്രജാ അനവസൃജതി ശാന്തമഗ്നീഥ്
 സോമം ദക്ഷയത്യഗ്നീ-ന്നേഷ്ടൂരൂപസ്ഥമാ സീദ- [] 30

6.5.8.6

നേഷ്ടഃ പത്നീ-മുദാനയേത്യാഹാ-ഗ്നീദേവ നേഷ്ടരി രേതോ
 ദധാതി നേഷ്ടാ പത്നീയാമുദ്-ഗാത്രാ സം ഖ്യാപയതി
 പ്രജാപതിർവാ ഏഷ യദുദ്ഗാതാ പ്രജാനാം പ്രജനനായാപ
 ഉപ പ്ര വർതയതി രേത ഏവ തഥ് സിഞ്ചത്യുരുണോപ
 പ്ര വർതയത്യുരുണാ ഹി രേതഃ സിച്യതേ നഗ്നം കൃത്യോ

-രുമുപ പ്ര വർത്തയതി യദാ ഹി നഗ്ന ഊരുർഭവത്യഥ
 മിമൂനീ () ഭവതോഽഥ രേതഃ സിച്യതേഽഥ പ്രജാഃ പ്ര
 ജായന്തേ । 31 (പത്നീഃ സുവർഗ - മുപസ്തീതര - മിന്ദ്രിയാവ
 ഇത്യ - പി - സീദ - മിമൂന്യ - ഷ്ടൗ ച) (A8)

6.5.9.1

ഇന്ദ്രോ വൃത്രമഹൻ തസ്യ ശീർഷകപാല-മുദൗബ്ജം സ
 ദ്രോണകലശോഽഭവത് തസ്മാദ് സോമഃ സമസ്രവദ് സ
 ഹാരിയോജനോഽഭവത് തം വൃചികിമ്സ-ജ്ജുഹവാനി(3)
 മാ ഹൗഷാ(3)മിതി സോഽമന്യത യദ്ധോഷ്ടാമ്യാമച്
 ഹോഷ്ടാമി യന്ന ഹോഷ്ടാമി യജ്ഞവേശസം
 കരിഷ്ടാമിതി തഥ്രിയത ഹോതുച് സോഽഗ്നിർബ്രവീന്ന
 മയ്യാമച് ഹോഷ്ടസീതി തം ധാനാദിരശ്രീണാത്- [] 32

6.5.9.2

തച് ശൃതം ഭൂതമജുഹോദ്-യദ്ധാനാദിർ ഹാരിയോജനഃ
 ശ്രീണാതി ശൃതത്വായ ശൃതമേവൈനം ഭൂതം ജുഹോതി
 ബഹീഭിഃ ശ്രീണാത്യേതാവതീ-രേവാസ്യ-മുഷ്മിൻ ലോകേ
 കാമദൃഘാ ഭവന്ത്യഥോ ഖലാഹുരേതാ വാ ഇന്ദ്രസ്യ പൃശ്നയഃ
 കാമദൃഘാ യദ്ധാരിയോജനീരിതി തസ്മാദ്-ബഹീഭിഃ

ശ്രീണീയാദൃഖ്സാമേ വാ ഇന്ദ്രസ്യ ഹരീ സോമപാനൗ
തയോഃ പരിധയ ആധാനം യദപ്രഹൃത്യ പരിധീ-ഞ്ജുഹുയാ
-ദന്തരാധാനാഭ്യാം- [] 33

6.5.9.3

ഘാസം പ്ര യച്ഛേത് പ്രഹൃത്യ പരിധീഞ്ജുഹോതി
നിരാധാനാഭ്യാമേവ ഘാസം പ്ര യച്ഛത്യുന്നേതാ ജുഹോതി
യാതയാമേവ ഹ്യേതർഹ്യധാർയുഃ സ്വഗാക്യതോ
യദധാർയുർജുഹുയാദ്-യഥാ വിമുക്തം പുനർയുനക്തി
താദൃഗേവ തച്ഛീർഷ-ന്നധിനിധായ ജുഹോതി ശീർഷതോ
ഹി സ സമഭവദ്-വിക്രമ്യ ജുഹോതി വിക്രമ്യ ഹീന്ദോ
വ്യത്രമഹൻമ് സമൃദ്ധ്യ പശവോ വൈ
ഹാരിയോജനീർയഥ് സംഭിന്ദ്യാദല്പാ- [] 34

6.5.9.4

ഏനം പശവോ ഭുഞ്ജന്ത ഉപതിഷ്ഠേരൻ യന്ന സംഭിന്ദ്യാദ്-
ബഹവ ഏനം പശവോഭുഞ്ജന്ത ഉപ തിഷ്ഠേരൻ മനസാ
സം ബാധത ഉഭയം കരോതി ബഹവ ഏവൈനം പശവോ
ഭുഞ്ജന്ത ഉപ തിഷ്ഠന്ത ഉന്നേതർയുപഹവമിച്ഛന്തേ യ ഏവ
തത്ര സോമപീമസ്തമേവാവ രുന്ധത ഉത്തരവേദ്യാം

നിവപതി പശവോ വാ ഉത്തരവേദിഃ പശവോ ഹാരിയോജനീഃ
 പശുഷ്വപ പശൂൻ പ്രതി ഷ്വാപയന്തി () । 35

(അശ്രീണാ - ദന്തരാധാനാഭ്യോ - മല്പാഃ - സ്ഥാപയന്തി) (A9)

6.5.10.1

ഗ്രഹാൻ വാ അനു പ്രജാഃ പശവഃ പ്ര ജായന്ത
 ഉപാശ്ചന്തർയാ-മാവജാവയഃ ശുക്രാമൻമിനു പുരുഷാ
 ഋതുഗ്രഹാ-നേകശമാ ആദിത്യഗ്രഹം ഗാവ ആദിത്യഗ്രഹോ
 ഭൂയിഷ്ഠാദിർ ഋഗ്ദിർഗൃഹ്യതേ തസ്മാദ്-ഗാവഃ പശൂനാം
 ഭൂയിഷ്ഠാ യത് ത്രിരുപാച് ശുച് ഹസ്തേന വിഗൃഹ്ണാതി
 തസ്മാദ് ദൗ ത്രീനജാ ജനയത്യുമാവയോ ഭൂയസിഃ പിതാ
 വാ ഏഷ യദാഗ്രയണഃ പുത്രഃ കലശോ യദാഗ്രയണ
 ഉപദസ്യേത് കലശാദ്-ഗൃഹ്ണീയാദ്-യഥാ പിതാ- [] 36

6.5.10.2

പുത്രം ക്ഷിത ഉപധാവതി താദൃഗേവ തദ്യത് കലശ
 ഉപദസ്യേ-ദാഗ്രയണാദ്-ഗൃഹ്ണീയാദ്-യഥാ പുത്രഃ പിതരം
 ക്ഷിത ഉപധാവതി താദൃഗേവ തദാത്ഥാ വാ ഏഷ
 യജ്ഞസ്യ യദാഗ്രയണോ യദ്ഗ്രഹോ വാ കലശോ
 വോപദസ്യേ-ദാഗ്രയണാദ്-ഗൃഹ്ണീയാദാത്മന

ഏ॒വാ॒ധി॑ യ॒ജ്ഞം॑ നി॒ഷ്ക്രോ॑ത്യവി॒ജ്ഞാ॑തോ വാ ഏ॒ഷ
ഗൃ॒ഹ്യതേ॑ യദാഗ്ര॒യണഃ॑ സ്ഥാ॒ല്യാ ഗൃ॒ഹ്ണാതി॑ വായവേ॒വ്യന
ജു॒ഹോതി॑ തസ്മാദ്- [] 37

6.5.10.3

ഗർഭേ॑ണാ വി॒ജ്ഞാ॑തേന ബ്ര॒ഹ്മഹാ॑ ഽവ॒ഭൃഥമ॑വ യന്തി പരാ॑
സ്ഥാ॒ല്വീര॑സ്യന്ത്യുദ്-വാ॒യവ്യാനി॑ ഹരന്തി തസ്മാ॒ഥ് സ്ത്രീ॑യം
ജാ॒താം പരാ॑ഽസ്യന്ത്യുത് പുമാ॑ഽ സഽ ഹരന്തി യത്
പു॒രോരു॑ചമാഹ യഥാ വസ്യ॑സ ആഹ॑ർതി താ॒ദ്യുഗേ॑വ തദ്-
യദ്-ഗ്ര॒ഹം ഗൃ॒ഹ്ണാതി॑ യഥാ വസ്യ॑സ ആഹൃ॑ത്യ
പ്രാ॑ഽഽഹ താ॒ദ്യുഗേ॑വ തദ്-യഥ് സാ॒ദയ॑തി യഥാ വസ്യ॑സ
ഉപ॑നിധായാ-പക്രാമ॑തി താ॒ദ്യുഗേ॑വ തദ് യ () ദൈ
യ॒ജ്ഞസ്യ॑ സാ॒മ്നാ യ॒ജുഷാ॑ ക്രിയ॑തേ ശി॒മിലം॑ തദ്-യദൃ॒ചാ
തദ് ദൃ॒ഡം പു॒രസ്താ॑ദുപയാമാ യ॒ജുഷാ॑ ഗൃ॒ഹ്യന്ത ഉ॒പരി॑ഷ്ടാ
-ദുപയാമാ ഋ॒ചാ യ॒ജ്ഞസ്യ॑ ധൃ॒തൈഃ । 38

(യഥാ॑ പി॒താ - തസ്മാ॑ - ദപക്രാമ॑തി താ॒ദ്യുഗേ॑വ തദ് യ -
ദഷ്ടാ॑ ദശ ച) (A10)

6.5.11.1

പ്രാന്യാനി പാത്രാണി യുജ്യന്തേ നാന്യാനി യാനി
 പരാചീനാനി പ്രയുജ്യന്തേഽമൃമേവ തൈർ ലോകമഭി ജയതി
 പരാഞ്ചിവ ഹൃസൗ ലോകോ യാനി പുനഃ പ്രയുജ്യന്ത
 ഇമമേവ തൈർ ലോകമഭി ജയതി പുനഃ പുനരിവ ഹൃയം
 ഘോകഃ പ്രാന്യാനി പാത്രാണി യുജ്യന്തേ നാന്യാനി യാനി
 പരാചീനാനി പ്രയുജ്യന്തേ താന്യന്യോഷധയഃ പരാ ഭവന്തി
 യാനി പുനഃ- [] 39

6.5.11.2

പ്രയുജ്യന്തേ താന്യന്യോഷധയഃ പുനരാ ഭവന്തി പ്രാന്യാനി
 പാത്രാണി യുജ്യന്തേ നാന്യാനി യാനി പരാചീനാനി
 പ്രയുജ്യന്തേ താന്യന്യാരണ്യാഃ പശവോഽരണ്യമപ യന്തി
 യാനി പുനഃ പ്രയുജ്യന്തേ താന്യന്യു ഗ്രാമ്യാഃ പശവോ
 ഗ്രാമമുപാവയന്തി യോ വൈ ഗ്രഹാണാം നിദാനം ഘേദ
 നിദാനവാൻ ഭവത്യാജ്യമിത്യുക്തം തദ്വൈ ഗ്രഹാണാം
 നിദാനം യദുപാച്ശു ശച്സതി ത- [] 40

6.5.11.3

-ദുപാഃശാന്തർയാമയോർ യദുച്ചൈ-സ്തദിതരേഷാം
 ഗ്രഹാണാമേതദ്വൈ ഗ്രഹാണാം നിദാനം യ ഏവം ഘേദ

നിദാനവാൻ ഭവതി യോ വൈ ഗ്രഹാണാം മിമുനം വേദ
 പ്ര പ്രജയാ പശുഭിർ മിമുനൈർ ജായതേ സ്ഥാലീഭിരന്യേ
 ഗ്രഹാ ഗൃഹ്യന്തേ വായവൈരന്യ ഏതദ്വൈ ഗ്രഹാണാം
 മിമുനം യ ഏവം വേദ പ്ര പ്രജയാ പശുഭിർ മിമുനൈർ
 ജായത ഇന്ദ്രസ്തപ്തഃ സോമമഭീഷഹാപിബഥ്
 സ വിഷ്വദ്- [] 41

6.5.11.4

വ്യാർച്ചഥ് സ ആത്മന്നാരമണം നാവിന്ദഥ് സ
 ഏതാനനുസവനം പുരോധാശാനപശ്യത് താൻ നിർവപത്
 തൈർവൈ സ ആത്മന്നാരമണം-മകുരുത തസ്താദനുസവനം
 പുരോധാശാ നിരൂപ്യന്തേ തസ്താദനുസവനം
 പുരോധാശാനാം പ്രാശ്നീയാദാത്മ-ന്നേവാഃ*രമണം
 കുരുതേ നൈനച്ഛ് സോമോതി പവതേ ബ്രഹ്മവാദിനോ
 വദന്തി നർചാ ന യജുഷാ പക്തിരാപ്യതേഽഥ കിം ()
 യജ്ഞസ്യ പാക്തത്വമിതി ധാനാഃ കരന്ദഃ പരിവാപഃ
 പുരോധാശഃ പയസ്യാ തേന പക്തിരാപ്യതേ
 തദ്-യജ്ഞസ്യ പാക്തത്വം । 42 (ഭവന്തി യാനി പുനഃ -
 ശച്സതി ത - ദിഷ്വദ് - കിം - ചതുർദശ ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(ഇന്ദ്രോ വൃത്രായ - യുർവേ - യജ്ഞേ - സുവർഗാ -
 യേന്ദ്രോ മരുദ്ഭി - രദിതി - രന്തർയാമപാത്രേണ - പ്രാണ
 ഉപാശ്ശു പാത്രേ - ണേന്ദ്രോ വൃത്രമഹൻ തസ്യ - ഗ്രഹാൻ
 - പ്രാന്യാ - ന്യേകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(ഇന്ദ്രോ വൃത്രായ - പുൻർ ജതുനാഹ - മിമൂനം
 പശവോ - നേഷഃ പത്നീ - മൂപാശ്ശാന്തർയാമയോ -
 ദിചതാരിശ്ശത്)

First and Last Padam of Fifth Prasnam of 6th Kandam

(ഇന്ദ്രോ വൃത്രായ - പാക്തത്വം)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

ഘഷ്ടകാണ്ഡേ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

6.6 ഏഷ്ട കാണ്ഡേ ഏഷ്ടഃ പ്രശ്നഃ - സോമമന്ത്രബ്രാഹ്മണനിരൂപണം

6.6.1.1

സുവർഗായ വാ ഏതാനി ലോകായ ഹൂയന്തേ യദ്-
ദാക്ഷിണാനി ദാഭ്യാം ഗാർഹപത്യേ ജുഹോതി ദിപാദ്-
യജമാനഃ പ്രതിഷ്ഠിത്യാ ആഗ്നീധ്രേ ജുഹോത്യന്തരിക്ഷ
ഏവാഽഽക്രമതേ സദോഽഭ്യേതി സുവർഗമേവൈനം
ലോകം ഗമയതി സൗരീഭ്യാമൃഗ്ഭ്യാം ഗാർഹപത്യേ
ജുഹോത്യമുമേവൈനം ലോകം സമാരോഹയതി
നയവത്യർചാഽഽഗ്നീധ്രേ ജുഹോതി സുവർഗസ്യ
ലോകസ്യാഭിനീത്യേ ദിവം ഗച്ഛ സുവഃ പതേതി
ഹിരണ്യം- [] 1

6.6.1.2

ഹുത്വാദ്-ഗൃഹ്ണാതി സുവർഗമേവൈനം ലോകം
ഗമയതി രൂപേണ വോ രൂപമഭ്യേമീത്യാഹ രൂപേണ
ഹ്യാസാച് രൂപമഭ്യേതി യദ്ധിരണ്യേന തുഥോ വോ
വിശ്വവേദാ വി ഭജതിത്യാഹ തുഥോ ഹ സ്തു വൈ

വിശ്വവേദാ ദേവാനാം ദക്ഷിണാ വി ഭജതി തേനൈവൈനാ
 വി ഭജത്യേ തത് തേ അഗ്നേ രാധ- [] 2

6.6.1.3

ഐതി സോമച്യുതമിത്യാഹ സോമച്യുതഃ ഹൃസ്യ രാധ
 ഐതി തന്മിത്രസ്യ പഥാ നയേത്യാഹ ശാന്ത്യാ ഋതസ്യ പഥാ
 പ്രേത ചന്ദ്ര ദക്ഷിണാ ഇത്യാഹ സത്യം വാ ഋതഃ
 സത്യേനൈവൈനാ ഋതേന വി ഭജതി യജ്ഞസ്യ പഥാ
 സുവിതാ നയന്തീരിത്യാഹ യജ്ഞസ്യ ഹ്യേതാഃ പഥാ യന്തി
 യദ്-ദക്ഷിണാ ബ്രാഹ്മണമദ്യ രാധ്യാസ- [] 3

6.6.1.4

മൃഷിമാർഷേയമിത്യാഹൈഷ വൈ ബ്രാഹ്മണ ഋഷിരാർഷേയോ
 യഃ ശുശ്രൂവാൻ തസ്മാദേവമാഹ വി സുവഃ പശ്യ
 വൃന്തരിക്ഷമിത്യാഹ സുവർഗമേവൈനം ലോകം ഗമയതി
 യതസ്വ സദസ്യേരിത്യാഹ മിത്രത്വായാസ്മദാത്രാ ദേവത്രാ
 ഗച്ഛത മധുമതീഃ പ്രദാതാരമാ വിശതേത്യാഹ വയമിഹ
 പ്രദാതാരഃ സ്മാസ്മാനമുത്ര മധുമതീരാ വിശതേതി- [] 4

6.6.1.5

വാവൈതദാഹ ഹിരണ്യം ദദാതി ജ്യോതിർവൈ ഹിരണ്യം
 ജ്യോതിരേവ പുരസ്താദ്ധത്തേ സുവർഗസ്യ

ലോകസ്യാനുഖ്യാത്യാ അഗ്നീധേ
 ദാത്യഗ്നിമുഖാനേവർതൂൻ പ്രീണാതി ബ്രഹ്മണേ ദാതി
 പ്രസൂത്യൈ ഹാത്രേ ദാത്യാത്മാ വാ ഏഷ യജ്ഞസ്യ
 യജോതാഃssത്മാനമേവ യജ്ഞസ്യ ദക്ഷിണാഭിഃ
 സമർധയതി । 5 (ഹിർണ്യച് - രാധോ - രാധ്യാസ - മമുത്ര
 മധുമതീരാ വിശതേത്യ - ഷ്ടാത്രിച്ശച്ച) (A1)

6.6.2.1

സമിഷ്ട യജുച്ഷി ജുഹോതി യജ്ഞസ്യ സമിഷ്ടൈ യദൈ
 യജ്ഞസ്യ കൂരം യദ്-വിലിഷ്ടം യദത്യേതി യന്നാത്യേതി
 യദതികരോതി യന്നാപി കരോതി തദേവ തൈഃ പ്രീണാതി
 നവ ജുഹോതി നവ വൈ പുരുഷേ പ്രാണാഃ പുരുഷേണ
 യജ്ഞഃ സംമിതോ യാവാനേവ യജ്ഞസ്തം പ്രീണാതി ഷഡ്
 ഋഗ്മിയാണി ജുഹോതി ഷഡ്യാ ഋതവ ഋതൂനേവ പ്രീണാതി
 ത്രീണി യജുച്ഷി- [] 6

6.6.2.2

ത്രയ ഇമേ ലോകാ ഇമാനേവ ലോകാൻ പ്രീണാതി യജ്ഞ
 യജ്ഞം ഗച്ഛ യജ്ഞപതിം ഗച്ഛേത്യാഹ യജ്ഞപതി-
 മേവൈനം ഗമയതി സ്വാം യോനിം ഗച്ഛേത്യാഹ

സ്വാമേവൈനം യോനിം ഗമയത്യേഷ തേ യജ്ഞോ
 യജ്ഞപതേ സഹസൃക്തവാക്: സുവീര ഇത്യാഹ യജമാന
 ഏവ വീര്യം ദധാതി വാസിഷ്ടോ ഹ സാത്യഹവ്യോ
 ദേവഭാഗം പപ്രച്ഛ യഥ് സൃഞ്ജയാൻ ബഹുയാജിനോ
 ടയീയജോ യജ്ഞ- [] 7

6.6.2.3

യജ്ഞം പ്രത്യുതിഷ്ഠിപാ(3) യജ്ഞപതാ(3)വിതി സ
 ഹോവാച യജ്ഞപതാവിതി സത്യാദൈ സൃഞ്ജയാ: പരാ
 ബഭൂവൂരിതി ഹോവാച യജ്ഞ വാവ യജ്ഞ: പ്രതിഷ്ഠാപ്യ
 ആസീദ്-യജമാനസ്യ-പരാഭാവായേതി ദേവാ ഗാതുവിദോ
 ഗാതും വിത്താ ഗാതുമിതേത്യാഹ യജ്ഞ ഏവ യജ്ഞം
 പ്രതി ഷ്ഠാപയതി യജമാനസ്യ-പരാഭാവായ । 8

(യജുഷി - യജ്ഞ - ഏകചതാരിശ്ശച്ച) (A2)

6.6.3.1

അവഭൃഥ-യജുഷി ജുഹോതി യദേവാർവാചീന-
 മേകഹായനാദേന: കരോതി തദേവ തൈരവ യജ്ഞേ ടപോ
 ടവഭൃഥ-മവൈത്യഹ്നു വൈ വരുണ: സാക്ഷാദേവ വരുണമവ
 യജ്ഞേ വർത്ഥനാ വാ അനൃത്യ യജ്ഞച്ഛ രക്ഷാച്ഛി
 ജിഹ്വാച്ഛന്തി സാഹ്നാ പ്രസ്തോതാഽനവൈതി സാമ വൈ

രക്ഷാഹാ രക്ഷസാമപഹത്യെ ത്രിർനിയനമുപൈതി
 ത്രയ ഇമേ ലോകാ ഏഭ്യ ഏവ ലോകേഭ്യോ രക്ഷാഃ- [] 9

6.6.3.2

-സ്യപ ഹന്തി പുരുഷഃ പുരുഷോ നിയനമുപൈതി പുരുഷഃ
 പുരുഷോ ഹി രക്ഷസീ രക്ഷസാമപഹത്യാ ഉരുഃ ഹി
 രാജാ വരുണശ്ചകാരേത്യാഹ പ്രതിഷ്ഠിത്യെ ശതം തേ
 രാജൻ ഭിഷജഃ സഹസ്രമിത്യാഹ ഭേഷജമേവാസ്മൈ
 കരോത്യഭിഷ്ഠിതോ വരുണസ്യ പാശ ഇത്യാഹ വരുണ-
 പാശമേവാഭി തിഷ്ഠതി ബർഹിരഭി ജുഹോത്യാഹുതീനാം
 പ്രതിഷ്ഠിത്യാ അഥോ അഗ്നിവത്യേവ ജുഹോത്യപ-
 ബർഹിഷഃ പ്രയാജാൻ- [] 10

6.6.3.3

യജതി പ്രജാ വൈ ബർഹിഃ പ്രജാ ഏവ വരുണപാശാൻ-
 മുഞ്ചത്യാജ്യഭാഗൗ യജതി യജ്ഞൈസ്യവ ചക്ഷുഷീ
 നാന്തരേതി വരുണം യജതി വരുണപാശാദേവൈനം
 മുഞ്ചത്യഗ്നീവരുണൗ യജതി സാക്ഷാദേവൈനം
 വരുണപാശാൻ മുഞ്ചത്യപബർഹിഷാവനൂയജൗ യജതി
 പ്രജാ വൈ ബർഹിഃ പ്രജാ ഏവ വരുണപാശാൻ-മുഞ്ചതി

ചതുരഃ പ്രയാജാൻ യജതി ദാവനുയാജൗ ഷട്ഥ്
 സംപദ്യന്തേ ഷഡ്യാ ഗൃതവ- [] 11

6.6.3.4

ഗൃതുഷ്ഠവ പ്രതി തിഷ്ഠ-തുവദ്യഥ നിചക്വണേത്യാഹ
 യഥോദിതമേവ വരുണമവ യജതേ സമുദ്രേ തേ ഹൃദയ-
 മസ്തന്തരിത്യാഹ സമുദ്രേ ഹൃന്തർവരുണഃ സം ത്വാ വിശ-
 ന്തോഷധീ-രുതാഃ പ ഇത്യാഹാദി-രേവൈനമോഷധീഭിഃ
 സമൃഞ്ചം ദധാതി ദേവീരാപ ഏഷ വോ ഗർഭ ഇത്യാഹ
 യഥായജുരേവൈതത് പശവോ വൈ- [] 12

6.6.3.5

സോമോ യദ്-ഭിന്ദൂനാം ഭക്ഷയേത് പശുമാൻ-സ്യാദ്-വരുണ-
 -സ്തേനം ഗൃഹ്ണീയാദ്യന്ന ഭക്ഷയേദപശുഃ സ്യാന്നൈനം
 വരുണോ ഗൃഹ്ണീയാ-ദുപസ്സ്യശ്യമേവ പശുമാൻ ഭവതി
 നൈനം വരുണോ ഗൃഹ്ണാതി പ്രതിയുതോ വരുണസ്യ
 പാശ ഇത്യാഹ വരുണപാശാദേവ നിർമുച്യതേ പ്രതീക്ഷമാ
 യന്തി വരുണസ്യാന്തർഹിത്യാ ഏധോഽസ്യേധിഷീമഹി-
 ത്യാഹ സമീധൈവാഗ്നിം നമസ്യന്ത () ഉപായന്തി
 തേജോഽസി തേജോ മയി ധേഹീത്യാഹ തേജ ഏവാഽഠമൻ

ധത്തേ । 13 (രക്ഷാച്സി - പ്രയാജാ - നൃതവോ - വൈ -
നമസ്യന്തോ - ദ്വാദശ ച) (A3)

6.6.4.1

സ്തേന വേദിമുദ്ധന്തി രഥാക്ഷേണ വി മിമീതേ യുപം
മിനോതി ത്രിവൃതമേവ വജ്രച്ഛംഭുത്യ ഭ്രാതൃവ്യായ പ്ര
ഹരതി സ്തൃതൈ യദന്തർവേദി മിനുയാദ്-ദേവലോകമഭി
ജയേദ്-യദ്-ബഹിർവേദി മനുഷ്യ ലോകം വേദ്യന്തസ്യ
സന്ധൗ മിനോത്യുദയോർ-ലോകയോ-രഭിജിത്യാ
ഉപരസംമിതാം മിനുയാത് പിതൃലോകകാമസ്യ
രശനസംമിതാം മനുഷ്യലോകകാമസ്യ ചഷാല-
സംമിതാമിന്ദ്രിയ കാമസ്യ സർവാൻമ് സമാൻ പ്രതിഷ്ഠാ-
കാമസ്യ യേ ത്രയോ മധ്യമാസ്താൻമ് സമാൻ
പശുകാമസ്യേതാൻ വാ- [] 14

6.6.4.2

അനു പശവ ഉപ തിഷ്ഠന്തേ പശുമാനേവ ഭവതി
വൃതിഷജേദിതരാൻ പ്രജയൈവൈനം പശുഭിർ
വൃതിഷജതി യം കാമയേത പ്രമായുകഃ സ്യാദിതി ഗർഭമിതം
തസ്യ മിനുയാദുത്തരാർധ്യം വർഷിഷ്ഠമഥ ഹസീയാച്ഛമേഷാ

വൈ ഗർഭമിദ്യുസ്യൈവം മിനോതി താജക് പ്ര മീയതേ
 ദക്ഷിണാർധ്യം വർഷിഷ്ഠം മിനുയാഥ് സുവർഗകാമസ്യഥ
 ഹസീയാച്ഛ-മാക്രമണമേവ തഥ് സേതും യജമാനഃ കുരുതേ
 സുവർഗസ്യ ലോകസ്യ സമഷ്ട്യ- [] 15

6.6.4.3

യദേകസ്മിൻ യുപേ ദേവ രശനേ പരിവൃയതി തസ്മാദേകോ
 ദേവ ജായേ വിന്ദതേ യന്നൈകാച്ഛ രശനാം ദായോർയുപയോഃ
 പരിവൃയതി തസ്മാന്നൈകാ ദൗ പതീ വിന്ദതേ യം കാമയേത
 സ്ത്രീയസ്യ ജായേതേത്യുപാന്തേ തസ്യ വൃതിഷജേഥ്
 സ്ത്രീയേവാസ്യ ജായതേ യം കാമയേത പുമാനസ്യ
 ജായേതേത്യാന്തം തസ്യ പ്ര വേഷ്ടയേത് പുമാനേവാസ്യ- [] 16

6.6.4.4

ജായതേ ഽസ്മരാ വൈ ദേവാൻ ദക്ഷിണത ഉപാനയൻ താൻ
 ദേവാ ഉപശയേന്നൈവാപാ-നുദന്ത ത-ദുപശയസ്യോ-
 പശയതാം യദ്-ദക്ഷിണത ഉപശയ ഉപശയേ
 ഭ്രാത്യവ്യാപനുന്തേത്യ സർവേ വാ അന്യേ യുപാഃ
 പശുമന്തോഽഥോപശയ ഏവാപശുസ്തസ്യ യജമാനഃ

പശുര്യന്ന നിർദിശേദാർതി-മാർച്ചേദ്-യജമാനോഽസൗ
തേ പശുരിതി നിർദിശേദ്യം ദിഷ്ട്വാദ്-യമേവ- [] 17

6.6.4.5

ദോഷി തമസ്സൈ പശും നിർദിശതി യദി ന
ദിഷ്ട്വാദാഖുസ്തേ പശുരിതി ബ്രൂയാന്ന ഗ്രാമ്യാൻ പശുൻ
ഹിനസ്തി നാഽഽരണ്യാൻ പ്രജാപതിഃ പ്രജാ അസൃജത
സോഽന്നാദ്യേന വ്യാർധ്യത സ ഏതാമേകാദശിനീ-മപശ്യത്
തയാ വൈ സോഽന്നാദ്യമവാരുന്ധ യദശ യുപാ ഭവന്തി
ദശാക്ഷരാ വിരാഡന്നം ഽവിരാഡ് വിരാജൈവാ-ന്നാദ്യമവ
രൂന്ധേ- [] 18

6.6.4.6

യ ഏകാദശഃ സ്തൻ ഏവാസൈ സ ദൂഹ ഏവൈനാം
തേന വജ്രോ വാ ഏഷാ സം മീയതേ യദേകാദശിനീ
സേശ്വരാ പുരസ്താത് പ്രത്യഞ്ചം ഽയജ്ഞേഽസംമർദിതോർ
യത് പാതീവതം മിനോതി യജ്ഞസ്യ പ്രത്യുത്തസ്ത്വൈ
സയത്നായ । 19 (വൈ - സമഷ്ട്യ - പുമാനേവാസ്യ -
യമേവ - രൂന്ധേ - ത്രിപുശ്ച) (A4)

6.6.5.1

പ്രജാപതിഃ പ്രജാ അസൃജത സ രിരിചാനോഽമന്യത സ
 ഏതാമേകാദശിനീ-മപശ്യത് തയാ വൈ സ ആയുരിന്ദ്രിയം
 ഘീര്യമാത്മന്നധത്ത പ്രജാ ഇവ ഖലു വാ ഏഷ
 സൃജതേ യോ യജതേ സ ഏതർഹി രിരിചാന ഇവ
 യദേഷകാദശിനീ ഭവത്യായുരേവ തയേന്ദ്രിയം ഘീര്യം
 യജമാന അത്മൻ ധത്തേ പ്രൈവാഽഽഗേയേന വാപയതി
 മിമുനഃ സാരസ്വത്യാ കരോതി രേതഃ- [] 20

6.6.5.2

സൗമ്യേന ദധാതി പ്ര ജനയതി പൗഷ്ണേന ബാർഹസ്സത്യോ
 ഭവതി ബ്രഹ്മ വൈ ദേവാനാം ബൃഹസ്സതിർ
 ബ്രഹ്മണൈവാസൈ പ്രജാഃ പ്രജനയതി വൈശ്വദേവോ
 ഭവതി വൈശ്വദേവ്യോ വൈ പ്രജാഃ പ്രജാ ഏവാസൈ
 പ്രജനയതീ-ന്ദ്രിയമേവൈന്ദ്രണാവ രുന്ധേ വിശം
 മാരുതേനൗജോ ബലമൈന്ദ്രാഗേന പ്രസവായ സാവിത്രോ
 നിർവരുണതായ വാരുണോ മധ്യത ഐന്ദ്രമാ ലഭതേ മധ്യത
 ഏവേന്ദ്രിയം യജമാനേ ദധാതി- [] 21

6.6.5.3

പുരസ്താദൈന്ദ്രസ്യ വൈശ്വദേവമാ ലഭതേ വൈശ്വദേവം ഽവാ
അന്നമന്നമേവ പുരസ്താദ്ധത്തേ തസ്മാത് പുരസ്താദന്നമദ്യത
ഐന്ദ്രമാലദ്യ മാരുതമാ ലഭതേ വിധ് വൈ മരുതോ
വിശമേവാസ്മാ അനു ബധ്നാതി യദി കാമയേത യോഽവഗതഃ
സോഽപ രുധ്യതാം യോഽപരുദ്ധഃ സോഽവ
ഗച്ഛതിത്യൈന്ദ്രസ്യ ലോകേ വാരുണമാ ലഭേത വാരുണസ്യ
ലോക ഐന്ദ്രം- [] 22

6.6.5.4

യ ഏവാവഗതഃ സോഽപ രുധ്യതേ യോഽപരുദ്ധഃ സോഽവ
ഗച്ഛതി യദി കാമയേത പ്രജാ മുഹ്യേയൂരിതി പശൂൻ
വൃതിഷജേത് പ്രജാ ഏവ മോഹയതി യദഭിവാഹതോഽപാം
വാരുണമാലഭേത പ്രജാ വരുണോ ഗൃഹ്ണീയാദ്-ദക്ഷിണത
ഉദഞ്ചമാ ലഭതേഽപവാഹതോഽപാം പ്രജാനാ-മവരുണ
ഗ്രാഹായ । 23 (രേതോ - യജമാനേ ദധാതി - ലോക
ഐന്ദ്രഃ - സപ്തത്രിശ്ശച്ച) (A5)

6.6.6.1

ഇന്ദ്രഃ പത്നീയാ മനുമയാജയത് താം പര്യഗ്നികൃതാ-
മുദസ്യജത് തയാ മനുരാർധ്വോദ്യത് പര്യഗ്നികൃതം

പാതീവതമുഥ് സൃജതി യാമേവ മനുർ ഋദ്ധിമാർധ്വോത്
 താമേവ യജമാന ഋധ്വോതി യജ്ഞസ്യ വാ അപ്രതിഷ്ഠിതാദ്
 -യജ്ഞഃ പരാ ഭവതി യജ്ഞം പരാഭവന്തം യജമാനോഽനു
 പരാ ഭവതി യദാജ്യേന പാതീവതഃ സൗസ്ഥാപയതി
 യജ്ഞസ്യ പ്രതിഷ്ഠിത്യൈ യജ്ഞം പ്രതിതിഷ്ഠന്തം
 യജമാനോഽനു പ്രതി തിഷ്ഠതീഷ്ഠം വപയാ- [] 24

6.6.6.2

ഭവത്യനിഷ്ഠം വശയാടമ പാതീവതേന പ്ര ചരതി തീർത്ഥ
 ഏവ പ്ര ചരത്യഥോ ഏതർഹ്യേവാസ്യ യാമസ്താശ്വോ
 ഭവതി ത്വഷ്ടാ വൈ രേതസഃ സിക്തസ്യ രൂപാണി വി
 കരോതി തമേവ വൃഷാണം പതീഷ്ഠപി സൃജതി
 സോഽസ്മൈ രൂപാണി വി കരോതി । 25

(വപയാ -ഘട്ത്രിശ്ശ) (A6)

6.6.7.1

ഏന്തി വാ ഏതഥ് സോമം യദഭിഷുണ്വന്തി യഥ് സൗമ്യോ
 ഭവതി യഥാ മൃതായാനുസ്തരണീം ഏന്തി താദൃഗേവ തദ്
 യദുത്തരാർധേ വാ മധ്യേ വാ ജുഹുയാദ്-ദേവതാഭ്യഃ സമദം
 ദധ്യാദ്-ദക്ഷിണാർധേ ജുഹോത്യേഷാ വൈ പിതൃണാം ദിഖ്

സ്വാ॒യാ॒മേ॒വ॒ ദി॒ശി॒ പി॒ത്ജ്ഞൻ॑ നി॒രവ॑ദയത ഉദ്ഗാ॒ത്യഭ്യോ॑
ഹ॒രന്തി॑ സാമ॒ദവ॑ത്യോ॒ വൈ॒ സൗ॒മ്യോ॒ യദേ॒വ സാ॑മ്നഃ
ഛ॒രംബ॑ദ്കൂർവ॒ന്തി॒ ത॒സ്യൈ॒വ സ॒ ശാന്തി॑രവേ- [] 26

6.6.7.2

-ക്ഷ॒ന്തേ പ॒വിത്രം॑ ധൈ॒വ സൗ॒മ്യ ആ॒ത്മാന॑മേ॒വ പ॒വയ॑ന്തേ യ
ആ॒ത്മാനം॑ ന പ॒രിപ॑ശ്യേ॒ദിതാ॑സുഃ സ്യാ॒ദദി॒ദദി॑ം
കൃ॒ത്യാഽവേ॑ക്ഷേ॒ത ത॒സ്മിൻ ഹ്യാ॑ത്മാനം പ॒രിപ॑ശ്യത്യ॒ഥോ
ആ॒ത്മാന॑മേ॒വ പ॒വയ॑തേ യോ ഗ॒തമ॑നാഃ സ്യാ॒ഥ്
സോഽവേ॑ക്ഷേ॒ത യ॒ന്മേ മ॑നഃ പ॒രാഗ॑തം യ॒ദ്വാ മേ
അ॒പരാ॑ഗതം । രാജ॑ഞാ സോ॒മേന॑ തദ॒യമ॑സ്മാ॒സു
ധാ॒രയാ॑മ॒സീതി॑ മ॒ന ഏ॒വാത്മൻ॑ ദാ॒ധാര॑- [] 27

6.6.7.3

ന ഗ॒തമ॑നാ ദ॒വത്യു॑പ॒ വൈ തൃ॑തീ॒യസ॒വനേ॑ യജ്ഞഃ
ക്രാ॒മതീ॑ജാനാ-ദ॒നീജാ॑നമ॒ഭ്യ-ഗ്നാ॒വൈഷ്ണ॑വ്യർചാ
ഘൃ॒തസ്യ॑ യജ॒ത്യഗ്നിഃ॑ സർ॒വാ ദേ॒വതാ॑ വി॒ഷ്ണുർയ॑ജ്ഞാ
ദേ॒വതാ॑ശ്ചൈ॒വ യജ്ഞം॑ ച ദാ॒ധാരോ॑പാച്ഛു॒ യജ॑തി
മി॒മുന॑ത്വായ ബ്ര॒ഹ്മവാ॑ദി॒നോ വ॑ദന്തി മി॒ത്രോ യ॑ജ്ഞസ്യ
സി॒വിഷ്ടം॑ യു॒വതേ॑ വരു॒ണോ ദു॒രിഷ്ടം॑ ക॒വ തർഹി॑ യജ്ഞഃ

കപ യജമാനോ ഭവതീതി യന്മൈത്രാവരുണീം

ഽവശാമാലഭതേ മിത്രേണൈവ- [] 28

6.6.7.4

യജ്ഞസ്യ സിഷ്ടം ശമയതി വരുണേന ദുരിഷ്ടം നാസ്തർതി
 -മാർച്ചതി യജമാനോ യഥാ വൈ ലാങ്ഗലേനോർവരാം
 പ്രദിനൻ-ത്യേവമ്യുഖ്സാമേ യജ്ഞം പ്രദിനോ
 യന്മൈത്രാവരുണീം ഽവശാമാലഭതേ യജ്ഞായൈവ
 പ്രദിന്നായ മത്യുമന്വാസ്യതി ശാന്തൈ യാതയാമാനി വാ
 ഏതസ്യ ഛന്ദാസ്സി യ ഇൗജാനഃ ഛന്ദസാമേഷ രസോ
 യദ്-വശാ യന്മൈത്രാവരുണീം ഽവശാമാലഭതേ ഛന്ദാഽസ്യേവ
 പുനരാ പ്രീണാത്യ () യാതയാമത്യായാഥോ ഛന്ദഃ സ്വേവ
 രസം ദധാതി । 29 (അവ - ദാധാര - മിത്രേണൈവ -
 പ്രീണാതി - ഷ്ടം) (A7)

6.6.8.1

ദേവാ വാ ഇന്ദ്രിയം വീര്യം(1) വൃദ്ധജന്ത തതോ
 യദത്യശിഷ്യത തദതിഗ്രാഹ്യം അഭവൻ തദതിഗ്രാഹ്യംണാ
 -മതിഗ്രാഹ്യത്വം യദതിഗ്രാഹ്യം ഗൃഹ്യന്ത ഇന്ദ്രിയമേവ
 തദ്-വീര്യം യജമാന ആത്മൻ ധത്തേ തേജ

ആഗേ॑യേനേ॑ന്ദ്രി॒യ-മൈ॑ന്ദ്രേ॒ണ ബ്ര॑ഹ്മ॒വർച॑സ॒ഃ
 സൗ॑ർയേ॒ണോപ॑സ്തംഭ॒നം വാ॑ ഏ॒തദ്-യ॑ജ്ഞ॒സ്യ
 യദ॑തി॒ഗ്രാഹ്യാ॑ശ്ച॒ക്രേ പൃ॑ഷ്ഠാ॒നി യത് പൃ॑ഷ്ഠേ॒ന
 ഗൃ॑ഹ്ണീ॒യാത് പ്രാ॑ഞ്ചം യ॒ജ്ഞം പൃ॑ഷ്ഠാ॒നി സ॒ഃ
 ശൃ॑ണീ॒യൂർയദു॑ക്ഥേ॒- [] 30

6.6.8.2

ഗൃ॑ഹ്ണീ॒യാത് പ്ര॑ത്യഞ്ചം യ॒ജ്ഞമ॑തി॒ഗ്രാഹ്യാഃ॑ സ॒ഃ
 ശൃ॑ണീ॒യൂർവിശ്വ॑ജി॒തി സർവ॑പൃ॒ഷ്ഠേ ഗ്ര॑ഹീ॒തവ്യാ
 യ॑ജ്ഞ॒സ്യ സ॒വീര്യ॑തായ പ്ര॒ജാപ॑തിർദേ॒വേഭ്യോ
 യ॑ജ്ഞാൻ വ്യാദി॑ശമ് സ പ്രി॒യാസ്ത॑നൂ॒രപ॑ ന്യ॒ധത്ത
 തദ॑തി॒ഗ്രാഹ്യാ॑ അ॒ഭവ॑ൻ വി॒തനു॑സ്ത॒സ്യ യ॑ജ്ഞ ഇ॒ത്യാഹു॑ർ
 യ॒സ്യാതി॒ഗ്രാഹ്യാ॑ ന ഗൃ॒ഹ്യന്ത॑ ഇ॒ത്യപൃ॑ഗ്നി॒ഷ്ടാമേ
 ഗ്ര॑ഹീ॒തവ്യാ യ॑ജ്ഞ॒സ്യ സ॒തനു॑തായ ദേ॒വതാ॑ വൈ
 സർവ്വാഃ॑ സ॒ദൃശീ॑രാ॒സൻ താ॑ ന വ്യാ॒വൃത॑-മഗ്ച്ഛൻ തേ
 ദേ॒വാ- [] 31

6.6.8.3

ഏ॒ത ഏ॒താൻ ഗ്ര॑ഹാ॒നപ॑ശ്യൻ താ॒നഗൃ॑ഹ്ണതാഃ*ഗേ
 യമ॑ഗ്നി॒രൈന്ദ്ര॑മി॒ന്ദ്രഃ സൗ॑ർയ॒ഃ സൂ॑ർയസ്തതോ വൈ

തേ॑ന്യാദി॑ർ-ദേ॒വതാ॑ദി॑ർ-വ്യാ॒വൃത॑മഗ്ച്ഛ॒ൻ യ॒സ്യൈ॒വം
 വി॒ദു॑ഷ് ഏ॒തേ ഗ്ര॒ഹാ ഗൃ॒ഹ്യന്തേ॑ വ്യാ॒വൃത॑മേ॒വ പാ॒പ്മ॒നാ
 ഭ്രാ॒ത്യു॒വ്യേണ॑ ഗച്ഛ॒തീമേ॑ ലോ॒കാ ജ്യോതി॑ഷ്ഠന്തഃ॒ സമാ॑വദ്-
 വീ॒ർയാഃ കാ॑ർയാ ഇ॒ത്യാഹു॑രാഗേ॒യേനാ॑സിൻ ലോ॒കേ
 ജ്യോതി॑ർധ॒ത്ത ഐ॒ന്ദ്രേണാ॑ന്തരി॒ക്ഷ ഇ॒ന്ദ്രവായു॑ ഹി
 സ॒യുജാ॑ സൗ॒ര്യേണാ॑മു॒ഷിൻ ലോ॒കേ- [] 32

6.6.8.4

ജ്യോതി॑ർധ॒ത്തേ ജ്യോതി॑ഷ്ഠന്തോ॒സ്മാ ഇ॒മേ ലോ॒കാ ഭ॒വന്തി
 സമാ॑വദ്-വീ॒ർയാനേ॑നാൻ കു॒രുത॑ ഏ॒താൻ വൈ ഗ്ര॒ഹാൻ
 ബ॒ംബാ-വി॒ശ്വാവ॑സാ-വ॒വിത്താ॑ം താഭ്യാ॑മിമേ ലോ॒കാഃ
 പരാ॑ഞ്ചശ്ചാർവാ॒ഞ്ചശ്ച॑ പ്രാ॒ഭുർയ॒സ്യൈ॒വം വി॒ദു॑ഷ് ഏ॒തേ
 ഗ്ര॒ഹാ ഗൃ॒ഹ്യന്തേ॑ പ്രാ॒സ്മാ ഇ॒മേ ലോ॒കാഃ
 പരാ॑ഞ്ചശ്ചാർവാ॒ഞ്ചശ്ച॑ ഭാ॒ന്തി । 33 (ഉ॒ക്ഥ്യേ - ദേ॒വാ

അ॒മുഷി॑ൻ ലോ॒ക - ഏ॒കാ॒ന്ന ച॑ത്വാരി॒ശ്ശ്ച) (A8)

6.6.9.1

ദേ॒വാ വൈ॑ യദ്-യ॒ജ്ഞൈ॑കു॒ർവത॑ തദ॒സുരാ॑ അ॒കുർവ॑ത
 തേ ദേ॒വാ അ॒ഭാഭ്യേ॑ ച॒ന്ദാപ്സി॑ സ॒വ്നാനി॑ സ॒മസ്ഥാ॑പയൻ
 തതോ॑ ദേ॒വാ അ॒ഭവ॑ൻ പരാ॒സുരാ॑ യ॒സ്യൈ॒വം വി॒ദു॑ഷോ

ടദാഭ്യോ ഗൃഹ്യതേ ഭവത്യാത്മനാ പരാഽസ്യ ഭ്രാതൃവ്യോ
 ഭവതി യദൈ ദേവാ അസുരാ-നദാഭ്യേ- നാദിനൂവൻ
 തദദാഭ്യസ്യ-ദാഭ്യ താം യ ഏവം വേദ ദിനോത്യേവ
 ഭ്രാതൃവ്യം നൈനം ഭ്രാതൃവ്യോ ദിനോത്യേ- [] 34

6.6.9.2

-ഘാ വൈ പ്രജാപതേ-രതിമോക്ഷിണീ നാമ തനുർയദദാഭ്യ
 ഉപനദ്ധസ്യ ഗൃഹ്ണാത്യതിമുക്ത്യാ അതി പാപ്മാനം
 ഭ്രാതൃവ്യം മുച്യതേ യ ഏവം വേദ ഏന്തി വാ ഏതഥ്
 സോമം യദിദിഷുണ്വന്തി സോമേ ഹന്യമാനേ യജ്ഞോ
 ഹന്യതേ യജ്ഞേ യജമാനോ ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി കിം
 തദ്-യജ്ഞേ യജമാനഃ കुरुതേ യേന ജീവന്മി സുവർഗം
 ലോകമേതീതി ജീവഗ്രഹോ വാ ഏഷ യദദാഭ്യോ
 ടനദിഷുതസ്യ ഗൃഹ്ണാതി () ജീവന്തമേവൈനച്ഛ്
 സുവർഗം ലോകം ഗമയതി വി വാ ഏതദ്-യജ്ഞം
 ചരിന്ദന്തി യദദാഭ്യേ സൗ-സ്ഥാപയ-ന്ത്യച്ഛൂനപി
 സൂജതി യജ്ഞസ്യ സന്തത്യേ । 35 (ദിനോത്യേ -
 നദിഷുതസ്യ ഗൃഹ്ണാത്യേ - കാന്ന വിച്ഛതിശ്ച) (A9)

6.6.10.1

ദേ॒വാ വൈ॑ പ്ര॒ബാഹു॑ഗ്രഹാ-നഗൃ॒ഹ്ണത॑ സ ഏ॒തം
 പ്ര॒ജാപ॑തി-ര॒ഷ്ട്രം-മ॒പശ്യ॑ത് തമഗൃ॒ഹ്ണീത॑ തേന॒ വൈ സ
 ആ॒ർധ്വോദ്-യ॒സ്യൈവ॑ ഹി॒ദുഷോ॑ഽ॒ഷ്ട്രം-ഗൃ॒ഹ്യത॑
 ഋ॒ഗ്വേദം॑ സ॒കൃദഭി॑ഷുതസ്യ ഗൃ॒ഹ്ണാതി॑ സ॒കൃദ്ധി॑ സ
 തേനാ॑ഽഽർധ്വോ॒ന്മന॑സാ ഗൃ॒ഹ്ണാതി॑ മ॒ന ഇ॒വ ഹി
 പ്ര॒ജാപ॑തിഃ പ്ര॒ജാപ॑തേരാപ്താ ഔ॒ദുംബരേ॑ണ
 ഗൃ॒ഹ്ണാത്യു॑ർഗാ ഉ॒ദുംബര॑ ഊ॒ർജമേ॑വാ॒വ രു॒ന്ധേ ച॑തുഃ
 സ്ര॒ക്തി ഭ॒വതി॑ ദിക്ഷേ- [] 36

6.6.10.2

-വ പ്ര॒തി തി॑ഷ്ഠതി യോ വാ അ॒ഷ്ടശോ॑രായതനം ഹേ॒ദാ
 ഽയ॑തനവാൻ ഭ॒വതി॑ വാമദേ॒വ്യമി॑തി സാമ॒ തദാ
 അ॒സ്യാഽഽയ॑തനം മ॒നസാ॑ ഗായമാനോ ഗൃ॒ഹ്ണാ-
 ത്യായ॑തനവാനേവ ഭ॒വതി॑ യദധാർയുര॒ഷ്ട്രം ഗൃ॒ഹ്ണൻ
 നാർധ॑യേദുഭാഭ്യാം നർധ്യേ॒താധാ॑ർയവേ ച യജമാനായ ച
 യദർധ॑യേ-ദുഭാഭ്യം-മൃധ്യേ॒താന॑വാനം ഗൃ॒ഹ്ണാതി॑
 സൈ॒വാസ്യു॑ർദ്ധിർ ഹി॒രണ്യ॑മഭി വൃ॒ണിത്യ॑ () -മൃ॒തം വൈ
 ഹി॒രണ്യ॑മായുഃ പ്രാണ ആയു॒ഷൈ॒വാമൃ॑തമഭി ധി॒നോതി॑
 ശ॒തമാ॑നം ഭ॒വതി॑ ശ॒തായുഃ॑ പു॒രുഷഃ॑ ശ॒തേന്ദ്രി॑യ

ആയുഷ്ഠേവേന്ദ്രിയേ പ്രതി തിഷ്ഠതി । 37 (ദിക്ഷ - നിതി - വിശ്ശതിശ്ച) (A10)

6.6.11.1

പ്രജാപതിർ ദേവേഭ്യോ യജ്ഞാൻ വ്യാദിശമ് സ രിരിചാനോ
 മന്യത സ യജ്ഞാനാച്ഛോഡശധേന്ദ്രിയം
 വീര്യമാത്മാനമഭി സമക്വിദത് തഥ് ഷോഡശ്യഭവന്ന
 വൈ ഷോഡശീ നാമ യജ്ഞോഽസ്തി യദാവ ഷോഡശഃ
 സ്തോത്രച്ഛോഡശച്ഛശസ്ത്രം തേന ഷോഡശീ തഥ്
 ഷോഡശിനഃ ഷോഡശിത്വം യഥ് ഷോഡശീ ഗൃഹ്യത
 ഇന്ദ്രിയമേവ തദ്-വീര്യം യജമാന ആത്മൻ ധത്തേ
 ദേവേഭ്യോ വൈ സുവർഗോ ലോകോ- [] 38

6.6.11.2

ന പ്രാഭവത് ഏതച്ഛോഡശിനമപശ്യൻ തമഗൃഹ്ണത
 തതോ വൈ തേഭ്യഃ സുവർഗോ ലോകഃ പ്രാഭവദ്യഥ് ഷോഡശീ
 ഗൃഹ്യതേ സുവർഗസ്യ ലോകസ്യാഭിജിത്യാ ഇന്ദ്രോ വൈ
 ദേവാനാമാനുജാവര ആസീഥ് സ പ്രജാപതിമുപാധാവത്
 തസ്മാ ഏതച്ഛോഡശിനം പ്രായച്ഛത് തമഗൃഹ്ണീത തതോ

വൈ സോഽഗ്രം ദേവതാനാം പര്യയേദ്-യസ്യൈവം ഹിദൃഷഃ
 ഷോഡശീ ഗൃഹ്യതേ- [] 39

6.6.11.3

ഽഗ്രമേവ സമാനാനാം പര്യയേതി പ്രാതഃ സവനേ ഗൃഹ്ണാതി
 വജ്രോ വൈ ഷോഡശീ വജ്രഃ പ്രാതഃ സവനൗ സ്വാദേവൈനം
 യോനേർനിഗൃഹ്ണാതി സവനേസവനേഽഭി ഗൃഹ്ണാതി
 സവനാമ്-സവനാദേവൈനം പ്ര ജനയതി തൃതീയസവനേ
 പശുകാമസ്യ ഗൃഹ്ണീയാദ്-വജ്രോ വൈ ഷോഡശീ
 പശവസ്തൃതീയസവനം വജ്രേണൈവാസൈ
 തൃതീയസവനാത് പശുനവ രൂന്ധേ നോക്ഥ്യേ ഗൃഹ്ണീയാത്
 പ്രജാ വൈ പശവ ഉക്ഥാനി യദുക്ഥ്യേ- [] 40

6.6.11.4

ഗൃഹ്ണീയാത് പ്രജാം പശൂനസ്യ നിർദ്ദഹേദതിരാത്രേ
 പശുകാമസ്യ ഗൃഹ്ണീയാദ്-വജ്രോ വൈ ഷോഡശീ
 വജ്രേണൈവാസൈ പശുനവരുധ്യ രാത്രി-യോപരിഷ്ടാ-
 മയത്യപ്യഗ്നിഷ്ടോമേ രാജന്യസ്യ ഗൃഹ്ണീയാദ്-
 വ്യാവൃത്കാമോ ഹി രാജന്യോ യജതേ സാഹന ഏവാസൈ
 വജ്രം ഗൃഹ്ണാതി സ ഏനം വജ്രോ ഭൂത്യാ ഇന്ധേ

നിർവാ॑ ദഹ-തൃ॑കവി॒ശ്ശൃ॑സ്തേ॒ സ്തോത്രം॑ ദ॒വതി॑ പ്ര॒തിഷ്ഠി॑ത്യൈ
ഹ॒രിവ॑ച്ഛ॒സ്യത॑ ഇ॒ന്ദ്രസ്യ॑ പ്രി॒യം ധാ॑മോ- [] 41

6.6.11.5

-പാ॑പ്ലോതി॒ കനീ॑യാ॒ശ്സി വൈ॑ ദേ॒വേഷു॑ ച॒ന്ദാഽസ്യ॑ാസ॒ൻ -
ജ്യായാ॑ഽ-സ്യ॒സുരേഷു॑ തേ ദേ॒വാഃ കനീ॑യ॒സാ ച॒ന്ദസാ॑
ജ്യാ॒യഃ ച॒ന്ദോഽഭി॑ വ്യ॒ശ്ശൃ॑സ്തേ॒ തതോ॑ വൈ॒ തേഽസ്യ॑രാ॒ണാം
ഘോ॑കമ॒വൃഞ്ജ॑ത॒ യത് കനീ॑യ॒സാ ച॒ന്ദസാ॑ ജ്യാ॒യഃ ച॒ന്ദോഽഭി॑
വി॒ശ്ശൃ॑സ്തി॒ ഭ്രാതൃ॑വൃ॒സ്യൈവ॑ തല്ല്പോ॒കം ഘൃ॑ക്തേ
ഷഡ॑ക്ഷരാ॒ണ്യതി॑ രേ॒ചയ॑ന്തി॒ ഷഡ് വാ॑ ഗൃ॒തവ॑ ഗൃ॒തൂനേ॑വ
പ്രീ॑ണാതി॒ ച॒ത്വാരി॑ പൂർ॒വാണ്യ॑വ॒ കല്പ॑യന്തി- [] 42

6.6.11.6

ച॒തുഷ്പ॑ദ ഏ॒വ പ॑ശു॒നവ॑ രു॒ന്ധേ ദേ॑ ഉ॒ത്തരേ॑ ദി॒പദ॑ ഏ॒വാവ॑
രു॒ന്ധേ ഽനു॑ഷ്ടുഭമ॒ഭി സം പാ॑ദ॒യന്തി॑ വാ॒ഗ്വാ അ॑നു॒ഷ്ടുപ്
തസ്മാ॑ത് പ്രാ॒ണാനാ॑ം ഘോ॒ഗുത്ത॑മാ॒ സമ॑യാവി॒ഷിതേ॑
സൂ॒ര്യേ ഷോ॑ഡശി॒നഃ സ്തോ॑ത്ര-മു॒പാക॑രോത്യേ॒തസ്മി॑ൻ
വൈ ലോ॑ക ഇ॒ന്ദ്രോ വൃ॒ത്രമ॑ഹ॒ൻമ് സാ॑ക്ഷാദേ॒വ വ॒ജ്രം
ഭ്രാതൃ॑വൃ॒ധായ॑ പ്ര॒ഹര॑-തൃ॒രൂണ॑പി॒ശങ്ഗോ॑ഽശോ
ദക്ഷി॑ണൈ॒തദ്വൈ॑ വ॒ജ്രസ്യ॑ രൂ॒പശ്ച॑ സമൃ॒ദ്ധ്യൈഃ । 43

(ലോകോ - വിദുഷഃ ഷോഡശീ ഗൃഹ്യതേ - യദുക്മേ -
ധാമ - കല്പയന്തി - സ്തപ്തചത്വാരീഴ്ശച്ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(സുവർഗായ യദ് ദാക്ഷിണാനി - സമിഷ്ട യജുഃ -
ഷ്ടവദ്യഥ യജുഷി - സ്തേന - പ്രജാപതിരേകാദശിനീ -
മിന്ദ്രഃ പത്നീയാ - ഘ്നന്തി - ദേവാ വാ ഇന്ദ്രിയം വീര്യം -
ദേവാ വാ അദാഭ്യേ - ദേവാ വൈ പ്രബാഹുക് -
പ്രജാപതിർദേവേഭ്യഃ സ രിരിചാനഃ - ഷോഡശധൈകാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(സുവർഗായ - യജതി പ്രജാഃ - സൗമ്യേന -
ഗൃഹ്ണീയാത് പ്രത്യഞ്ചം - ഗൃഹ്ണീയാത് പ്രജാം
പശൂൻ - ത്രിചത്വാരീഴ്ശത്)

First and Last Padam of sixth Prasnam of 6th Kandam :-

(സുവർഗായ - വജ്രസ്യ രൂപഃ സമൃദ്ധ്യ)

Kaanda Korvai with starting Padams of 6 Prasanams of Kandam 6

(പ്രാചീ¹നവ¹ശ്ശം - യ - ചാ²ത്യാലാ - ദൃ²ജേ²ണനേ - ന്രഃ¹ -
സു¹വർഗായ - ഷട്)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

ഷഷ്ടകാണ്ഡേ ഷഷഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

॥ ഇതി ഷഷ്ഠം കാണ്ഡം ॥

Details of Anuvakam, Panchati and Padam for Kandam 6

	Anuvakam	Panchati	Padams
Prasna 1	11	76	3840
Prasna 2	11	59	3085
Prasna 3	11	62	3155
Prasna 4	11	51	2626
Prasna 5	11	42	2150
Prasna 6	11	43	2125
Total	66	333	16981